

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE DOMŽALE

Ustava — naš dogovor

V petek, 7. 9. 1973 se je ob 9. uri v veliki dvorani Komunalnega centra v Domžalah zbral štiristočlanski zbor družbenopolitičnih delavcev naše občine.

Prisotni na zboru — funkcionarji družbenopolitičnih organizacij občine, delavnih organizacij in krajevnih skupnosti, odborniki, poslanci, direktorji delovnih organizacij, vodilni delavci občinske uprave in mladina — so toplo pozdravili v svoji sredi dr. Marjana Breclja, podpredsednika Zvezne skupščine. Njegovim uvodnim besedam k osnutkom zvezne in republiške ustave je sledila bogata sproščena razprava.

Tovariš Breclj je v uvodu poudaril, da sta osnutka ustav SRS in SFRJ neposredno nadaljevanje graditve samoupravnega socialističnega sistema, ki smo ga začeli uvajati že leta 1950. Vsi poznejši ustavni zakoni in ustavna dopolnila so pomenili bistven korak naprej. Danes pa z osnutki ustav izgrajujemo in dopolnjujemo ta sistem, ker ne dajemo takih rešitev, ki bi sistem popolnoma spremenile.

Ko je govoril o urejanju odnosov v federaciji, je poudaril, da federacija ni nadgradnja, ampak je izraz enakopravnih republik in pokrajin, kot državnih tvorb, ki enako odgovarjajo za obstoj in čuvanje skupnih interesov.

Že ustavna dopolnila iz leta 1971 dajejo delovnemu človeku, tako tudi osnutek ustave, neodtujljivo pravico, da odloča o svojem delu in delovnih uspehih v okviru TOZD. Tovariš Breclj je poudaril, da nova ustava dohodek delovnega kolektiva tretira kot družbeno lastnino. Delavcu se v združenem delu zagotovi odločilna vloga v družbeni reprodukciji; a objektivna protislovja proizvodnih odnosov v naši družbi se morajo reševati na samoupravnih temeljih. Samostojnemu delu s sredstvi v lasti občanov je v osnutku novih ustav predvideno, da se predvsem osvobaja delovnega človeka izkoriščanja in ga vključi v pristne samoupravne socialistične odnose.

Tovariš Breclj je dal poudarka pri družbenopolitičnem sistemu, predvsem delegatskem načelu in dejal, da bo to načelo v svoji izpeljavi težavno. Dajalo pa bo večje možnosti urejevanja in uresničevanja interesov delovnih ljudi. Delegat, v katerikoli skupščini, bo zastopal interese svoje volilne enote, bo vezan neprestano z bazo, a ne bo vezan pri odločanju samo na sredino, kjer bo izvoljen. On bo moral samostojno odločati posebno takrat, ko bo govora o interesih širše družbene skupnosti. Tovariš Breclj je še posebno poudaril, da je prav zato sedaj najbolj aktualno vprašanje izdelava statuten občine, krajevnih in interesnih skupnosti, kjer bodo delegatski odnosi prišli do polne veljave.

Na koncu svojih uvodnih misli je poudaril, da pomeni naša ustava trdnost naših hotenj ne samo znotraj naše družbene skupnosti, ampak tudi velik jugoslovanski ugled zunaj meja. To dokazuje tudi 4. konferenca neuvrščenih držav v Alžiru.

Razprava o ustavah

Po uvodnih besedah tov. Breclja se je razvila sproščena razprava, v kateri so sodelovali tovariši: Jernej Lenič, Marija Ivkovič, Milan Deisinger, Anton Dolenc, Pavle Peterka, Janez Mirnik, Andrej Pangeršič, Ivan Raduševič, Štefan Lončnar, Marjan Pančur in Albin Klemenc. Nekateri tovariši so sodelovali v razpravi večkrat.

Navedel bom samo vprašanja in predloge, ki so jih razpravljalci postavljali:

Kakšen je odnos republiške ustave do statuten občin in krajevnih skupnosti?

Ali ne bi v ustavo zapisali tudi pravice otroka do socialistične vzgoje?

Ali ne bi v ustavi končno le opustili termin »izvenzakonski« otrok?

Kako bo funkcioniral delegatski sistem in kakšno vlogo bodo imele pri tem družbenopolitične organizacije?

Ali je delegat zaradi skupnih interesov dolžan izraziti stališče baze, svojih volivcev?

Ali so upravičene zahteve za spremembo naziva naše države?

Besedilo ustave naj bo razumljivo; opuščajo naj se tujke in izrazi, ki jih naši delovni ljudje ne razumejo.

Ali je ustavno omejevali pravice TOZD z raznimi zakoni, ki imajo učinek zavore razvoja TOZD?

Ali naj ustava precizira odgovornost za take zakone?

Tovariš Breclj je na vprašanja in predloge sproti odgovarjal. Poudaril je, da bo mnogo vprašanj rešil občinski statut, še več pa statuti krajevnih in interesnih skupnosti ter statuti delovnih organizacij.

Ustava mnoga vprašanja določa splošno — generalno. Naša zakonodaja, katere tvorec naj bo tudi delovni človek, pa bo v praksi morala precizirati in konkretizirati mnoga nerešena konkretna vprašanja. Zanesljivo se bodo podobna vprašanja in predlogi pojavljali na zborovanjih v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih. Naša naloga je, da jih zbiramo, oblikujemo in s tem dajemo možnost ustavni komisiji, da jih bo lahko upoštevala pri dokončnem oblikovanju besedila tako republiške, kakor tudi zvezne ustave.

Marijan Stopar

Udeleženci razprave o ustavnih spremembah, ki jo je vodil podpredsednik Zvezne skupščine dr. Marjan Breclj.

Priprave za javno razpravo o ustavah

V našem glasilu je bilo že večkrat objavljeno gradivo iz raznih priprav o javni razpravi o ustavah SRS in SFRJ. Objavljeni pa so bili tudi posamezni članki ali razmišljanja posameznikov o ustavah.

Danes pa lahko povemo določene o vseh pripravah na javno razpravo o ustavah, ker se ta že približuje koncu.

Na prvi seji koordinacijskega odbora za javno razpravo o ustavah, ki je bila 31. 8. 1973, smo v delovnem duhu dopolnili že zdavnaj sprejeta politična stališča s konkretnimi praktičnimi napotki za delo.

Na tej seji je bil sprejet operativni plan in plan zadolžitev članov za posamezne zbornice javne razprave. Poudarjeno je bilo, da se politični aktiv občine že dalj časa pripravljajo za javno razpravo o ustavah. Že lansko leto in v začetku letošnjega leta so našo občino obiskali eminentni družbeno politični delavci: Mitja Ribičič, Zvone Dragan, Marko Bulc in 7. 9. 1973 tudi dr. Marjan Breclj. Njihove napotke bi morali upoštevati vsi člani koordinacijskega odbora pri javni razpravi v delovnih kolektivih in krajevnih skupnostih.

Na seminarju v Kranju (aprila 1973) so se trije člani udeležili celodnevnega seminarja o ustavah.

V juliju 1973 pa se je v Ljubljani na dvodnevem seminarju udeležilo kar štirinajst članov odbora.

Za vse, ki bodo sodelovali aktivno v javni razpravi, pa je bil 11. 9. 1973 organiziran celodnevni seminar v Grobljah. Na seminarju v Grobljah je bil članom odbora razdeljen tudi material: ustave in izveščki iz predlogov ustav.

Plan javne razprave predvideva 34 zborovanj v delovnih kolektivih, Delovni kolektivi bodo pričeli z javno razpravo 17. 9. 1973 in jo zaključili 21. 9. 1973, zato ne moremo v tej številki poročati kakšni so rezultati.

V krajevnih skupnostih bo 24 zborovanj, kjer bodo delavni ljudje od 21. 9. 1973 do 5. 10. 1973 dali predloge sprememb k osnutku ustav v javni razpravi.

Vsi prosvetni delavci bodo imeli zborovanje 22. 9. 1973; vsi obrtniki pa 21. 9. 1973.

Manjši delovni kolektivi se bodo vključili v javno razpravo v krajevnih skupnostih.

Kdo se mora še posebno vključiti v javno razpravo o naših ustavah?

Nihče ne bi smel stati ob strani, ko se sprejema osnovni dokument našega družbeno-ekonomskega in političnega sistema. Res je,

da bodo člani koordinacijskega odbora nosili večje breme vseh razprav, a v razprave se morajo aktivno vključiti vsi komunisti, vsi predstavniki sindikalnih podružnic, predstavniki krajevnih organizacij SZDL, ZB, ZMS in po stališčih skupščine občine (6. 9. 1973) tudi vsi odborniki.

Objavljamo razpored za javno razpravo o ustavah v krajevnih skupnostih:

1. Dob — 23. 9. 1973 ob 8. uri v Gasilskem domu.
2. Češnjice — 23. 9. 1973 ob 8. uri v Osnovni šoli.
3. Blagovica — 23. 9. 1973 ob 8. uri v Osnovni šoli.
4. Domžale — 28. 9. 1973 ob 19. uri v Komunalnem centru.
5. Dragomelj — 21. 9. 1973 ob 19. uri v Osnovni šoli.
6. Homec — 21. 9. 1973 ob 19. uri v Posebni šoli.
7. Ihan — 21. 9. 1973 ob 20. uri v Domu.
8. Jarše — 28. 9. 1973 ob 20. uri v Gasilskem domu.
9. Krašnja — 28. 9. 1973 ob 20. uri v Dvorani.
10. Krtna — 30. 9. 1973 ob 10. uri v Osnovni šoli.
11. Lukovica-Rafolče — 21. 9. 1973 ob 19. uri v Zadrudnem domu Lukovica.

12. Mengeš — 5. 10. 1973 ob 20. uri v Zadrudnem domu.
13. Moravče — 5. 10. 1973 ob 20. uri v Partizanskem domu.
14. Preserje — 5. 10. 1973 ob 20. uri pri Kriškarju.
15. Peče — 30. 9. 1973 ob 10. uri v Osnovni šoli.
16. Prevoje — 28. 9. 1973 ob 19. uri v Zadrudnem domu.
17. Radomlje — 5. 10. 1973 ob 20. uri v Zadrudnem domu.
18. Trojane — 30. 9. 1973 ob 10. uri v Gasilskem domu.
19. Trzin — 3. 10. 1973 ob 19. uri v Zadrudnem domu.
20. Vir — 5. 10. 1973 ob 19. uri v Delavskem domu.
21. Vrhpolje — 28. 9. 1973 ob 19. uri v Osnovni šoli.
22. Velika vas — 30. 9. 1973 ob 9. uri v Gasilskem domu.
23. Zalog — 30. 9. 1973 ob 10. uri pri Sokliču.
24. Zlato polje — 23. 9. 1973 ob 8. uri v Osnovni šoli.

Vse delovne ljudi vabimo na zborovanja, ker bodo le tako lahko soustvarjalci našega osnovnega dokumenta, ki ga bomo v vsakdanjem življenju dopolnjevali in uresničevali.

Občinska konferenca SZDL
Občinski sindikalni svet
Domžale

Akcijski program

za uresničevanje nalog družbene akcije za graditev stanovanj za delavce

1. Izhodišča akcijskega programa

Akcijski program izhaja iz sklepov in stališč CK ZKS, RS ZSS, resolucije Skupščine SR Slovenije in V. seje občinske konference ZKS Domžale o nadaljnjem razvoju stanovanjskega gospodarstva.

Neposredna izhodišča akcijskega programa pa so sklepi skupne seje sekretariata CK ZKS in predsedstva RS ZSS ter 5. seje občinske konference.

2. Organizacija in delovanje koordinacijske komisije v občini

V občini Domžale je treba takoj formirati koordinacijsko komisijo, ki bo sestavljena iz neposredno zainteresiranih predstavnikov sindikata, občinske konference ZKS, SZDL, ZMS in občinske skupščine.

V tej komisiji morajo biti vključeni delavci iz delovnih organizacij, ki so obenem angažirani v omenjenih družbenopolitičnih organizacijah in občinski skupščini tako, da bodo lahko imeli odločilen vpliv na odločanje o stanovanjskih zadevah.

Poglavitna naloga te komisije je, da mora biti neposredno povezana s skupno komisijo sekretariata CK ZKS in predsedstva RS ZSS, da skrbi za uresničevanje nalog družbene akcije za graditev stanovanj za delavce, ki so opredeljene s sklepi skupne seje sekretariata CK ZKS in predsedstva RS ZSS in da dosledno uresničuje ustavna načela, zakonite predpise, družbene dogovore in samoupravne sporazume, ki veljajo za to področje.

Koordinacijska komisija mora biti ustanovljena v občini najkasneje do 1. septembra 1973. Zato sta osebno odgovorna sekretar ob-

činske konference ZKS in predsednik Občinskega sindikalnega sveta.

3. Konstituiranje samoupravnih stanovanjskih skupnosti (SSS)

Konstituiranje SSS v občini zajema:

- ustanovitev iniciativnega odbora,
- priprave in sprejem samoupravnega sporazuma o ustanovitvi SSS,
- priprave in sprejem statuta SSS,
- volitve samoupravnih organov SSS,
- organizacijo posebnih samoupravnih enot v okviru SSS in strokovnih služb.

Samoupravni sporazum in statut morata jasno opredeliti status, naloge in medsebojne odnose v SSS, kakor tudi odnose navzven, posebno do TOZD za vzdrževanje stanovanj v stanovanjskih podjetjih in drugih dejavnikov v stanovanjskem gospodarstvu.

SSS mora biti konstituirana v občini najkasneje do 31. oktobra 1973. Za to je poleg iniciativnega odbora odgovorna tudi koordinacijska komisija v občini.

4. Organiziranje in delovanje operativnih organov v občini

Operativni organi, ki bodo strokovno in operativno pomagali pri kreiranju in uresničevanju politike SSS, naj vključijo angažirane strokovne delavce, predvsem iz vrst ZK v gradbeništvu, urbanizmu, projektivi, komunalni in stanovanjskih podjetjih, raziskovalnih institucijah in drugih organizacijah, ki lahko prispevajo k praktičnemu uresničevanju nalog družbene akcije za graditev stanovanj za delavce.

Operativni organi so lahko vključeni v SSS ali pa so z njim v pogodbenem odnosu. Ustanovljeni morajo biti do 31. decembra 1973.

Na občinski ravni je za to odgovorna koordinacijska komisija.

5. Pospeševanje graditve stanovanj za delavce

Naloge na tem področju so predvsem:

- vzbujati interes proizvajalcev in načrtovalcev stanovanja za gradnjo cenenih stanovanj,
- pospeševati povezovanje in sodelovanje vseh dejavnikov, ki sodelujejo v gradnji stanovanj od osnovne ideje do »ključa«,
- pospeševati razvoj industrije gradbenega materiala in obrtniških storitev,
- pospeševati razvoj moderne tehnologije in organizacije dela pri graditvi stanovanj, ki naj zagotovi nižje cene,
- doseči dogovor o javnosti kalkulacij in cen gradnje stanovanj v celotni strukturi cen,
- povečati družbeni nadzor nad načrtovanjem in izvajanjem graditve stanovanj.

Za izvajanje teh nalog s pomočjo operativnih grup bo skrbela občinska koordinacijska komisija.

6. Programiranje graditve stanovanj

Da bodo v delovnih organizacijah in v občini izdelani srednjeročni programi in letni programi graditve in razdeljevanja stanovanj do 31. decembra 1973, bo skrbela občinska koordinacijska komisija.

Odloki o stanovanjskih standardih morajo biti sprejeti v občinski skupščini do 30. septembra 1973. Za to odgovarja občinska koordinacijska komisija.

Vse sile je potrebno angažirati za pospešeno delo na pridobivanju zemljišč ter projektiranju. Zadolženo predsedstvo SOB.

Potrebno je izvršiti popis najbolj perečih stanovanjskih proble-

mov v občini. Zadolžena socialna služba SOB.

7. Naloge osnovnih organizacij ZKS in sindikata v OZD

Glede na sprejete sklepe in politična stališča so osnovne organizacije ZK in sindikata v organizacijah združenega dela odgovorne predvsem za izvajanje naslednjih nalog:

- a) za izdelavo srednjeročnih programov financiranja, graditve in razdeljevanja stanovanj v OZD. Ta naloga mora biti opravljena do 31. decembra 1973;
- b) za samoupravno urejanje stanovanjskih problemov s pravnimi in političnimi sredstvi tako, da bodo v splošnih aktih (statutih TOZD in drugih OZD, samoupravnih sporazumih in pravilnikih) dosledno upoštevana načela in cilji družbene akcije za graditev stanovanj za delavce. Do 31. decembra 1973 je treba v samoupravnih sporazumih o medsebojnih razmerjih v OZD dosledno opredeliti vse pravice in dolžnosti delavcev pri urejanju stanovanjskih razmerij.

8. Organiziranje in razvoj informativnega sistema

Razviti je treba takšno mrežo komunikacij, da bodo informacije o poteku družbene akcije za graditev stanovanj za delavce segle do delavcev v TOZD in občanov v KS in da bo obenem dosežena polna informiranost vseh družbenih dejavnikov, ki neposredno sodelujejo v tej akciji.

Za izvajanje te naloge bo skrbela koordinacijska komisija, ki se bo posluževala predvsem vseh sredstev javnega obveščanja.

Za dosledno izvajanje nalog iz akcijskega programa je poleg občinske koordinacijske komisije v prvi vrsti odgovoren komite Občinske konference ZKS in predsedstvo Občinskega sveta ZSS.

Izhodišča za javno razpravo o osnutku ustave

UVODNA POJASNILA

Nedvomno so sedanje ustavne spremembe korak naprej v usklajevanju političnega sistema z nadaljnjim razvojem samoupravnih socialističnih proizvodnih odnosov. Po svoji idejni vsebini in smeri razvoja naše družbe je ta osnutek ustave neposredno nadaljevanje graditve samoupravnega socialističnega sistema, ki smo ga začeli z zakonom o delavskih svetih iz leta 1950, z ustavnim zakonom iz leta 1953 in ustavo iz leta 1963.

Socialistično samoupravljanje kot sistem družbenih odnosov, za katere smo se odločili in ki ga gradimo že dobri dve desetletji, postaja družbena stvarnost, ki je vseskozi tudi v naših ustavnih določilih.

Najbrž je prav, da ob tolmačenju osnutka ustave ponovno opozorimo na zgodovinske sklepe 21. seje predsedstva ZKJ, II. konferenco ZKJ in predvsem na Pismo predsednika ZKJ in izvršnega biroja predsedstva ZKJ, ki odkrivajo bistvo odporov, omahovanja in nedoslednosti, kar je preprečevalo, da bi izpolnjevali temeljne naloge sedanjega boja za samoupravljanje. Pri tem je bil dan poudarek na to, da se ponovno zagotovi vodilna vloga delavskega razreda ter ustvarjajo možnosti za:

— nadaljnje spremembe odnosov v družbi, spremembe v razpolaganju z dohodkom, sredstvi družbene akumulacije oz. presežkov dela v korist samoupravno združenega dela, predvsem pa proizvajalcev, za njihov odločilni vpliv na vse ekonomske, družbene, socialne in politične tokove;

— ekonomsko in družbeno stabilizacijo na trajnejših osnovah;

— odpravljanje družbeno nesprejemljivih socialnih razlik in uresničevanje socialne politike samoupravne družbe.

Torej je osrednje vprašanje našega nadaljnjega samoupravnega razvoja v tem, s kakšnimi oblikami proizvodnih, ekonomskih in političnih odnosov naj bi reševali in odpravljali tista protislovja v naši družbi, ki se izražajo predvsem v spopadu med samoupravljanjem ter tehnokratskimi in vsakršnim drugim odtujevanjem upravljanja in razpolaganja s sredstvi v družbeni lastnici. Rešitev teh problemov je v doslednem uresničevanju bistva novega proizvodnega odnosa, v katerem sami delavci v samoupravno združenem delu uravnavajo vso družbeno reprodukcijo, ne pa kdo drug v njihovem imenu.

To hkrati potrjuje, da so sedanje ustavne spremembe naravno nadaljevanje v razvoju dosedanjega ustavnega sistema; vendar so predložene spremembe ustave SFRJ, tako pomembne in obsežne, da lahko istočasno govorimo tudi o novi ustavi.

Vsekakor so bile spremembe pogojene s hitrim razvojem proizvodnih sil, dosedanjim razvojem samoupravnih družbenih odnosov in z doseženimi uspehi v razvijanju neposredne socialistične demokracije ter v oblikovanju federacije na temeljih, določenih v amandmajih iz leta 1971.

Te spremembe so bile nujne tudi zaradi potrebe, da se odpravijo razmere, ki so povzročale družbene protislovja in konflikte ter pojave birokratsko-tehnokratskih monopolov, kar je slabilo položaj delavskega razreda in zaviralo hitrejši razvoj samoupravljanja.

DRUŽBENOEKONOMSKA UREDITEV

Temeljni koncept določb osnutka ustave o družbenoekonomskih odnosih je usmerjen k temu, da se delavcu v združenem delu zagotovi odločilna vloga v celoti odnosov družbene reprodukcije ter da bi se objektivna protislovja proizvodnih odnosov v naši družbi v sedanji fazi njenega razvoja reševala na samoupravnih temeljih. Na ta način naš delavski razred in vsi naši delovni ljudje dobivajo v roke učinkovito sredstvo, s katerim bodo lahko nadzorovali ne le kaj se dogaja z njihovim presežnim delom in dohodkom, temveč tudi z njihovim minulim delom.

Izpolnjena je tudi koncepcija TOZD kot temeljne oblike združevanja dela, v kateri delavec uresničuje svojo neodtujljivo pravico, da odloča o svojem delu in delovnih uspehih.

V osnutku ustave so obdelane in izpolnjene določbe, ki govorijo o razmerju med OZD v sferi neposredne proizvodnje na finančnem in prometnem področju in sicer na način, da se vzpostavi prevladujoč položaj proizvodne sfere in odpravi osnova za privilegiran položaj finančne in prometne sfere. Kajti odtujevanje in pretakanje dohodka oz. pomembnega dela presežka dela in akumulacije iz proizvodnje v prometno sfero (trgovina, banke, družbeni skladi in drugo), ter oblikovanje ustreznih centrov ekonomske in finančne moči izven sfere proizvodnje skupaj s še vedno visoko stopnjo državnega posredovanja v družbeni reprodukciji je degradiralo odnose v proizvodnji in osiromašilo proizvodne organizacije.

V sistemu družbenoekonomskih odnosov je dano ustrezno mesto tudi samostojnemu delu s sredstvi v lasti občanov, pri tem pa je bolj dosledno zaprta pot za razvijanje mezdnih razmerij v tem delu, istočasno pa so dane tudi nekatere osnove za povezovanje in združevanje osebnega dela in sredstev za njegovo integriranje v združeno delo.

V predlaganem osnutku ustave je bolj popolno obdelan koncept družbenega načrtovanja, ki mu je

osnova delavsko samoupravljanje, vendar moramo pri tem upoštevati organe družbenopolitičnih skupnosti, ki imajo tudi ustrezno vlogo in odgovornost pri uresničevanju skupnih interesov in smotrov razvoja, določenih v družbenih načrtih na osnovi družbenega dogovora med vsemi subjekti samoupravne strukture socialistične družbene skupnosti.

Na ta način ustvarjamo možnosti za premostitev vrste slabosti v našem sistemu družbene reprodukcije, iz katere izvira tudi največ naših družbenopolitičnih težav.

TEMELJI DRUŽBENOPOLITIČNEGA SISTEMA

Kar zadeva politični sistem, so spremembe usmerjene k doslednejšemu razvoju in dograditvi skupščinskega sistema. Odpravlja se dilema, ki so jo vedno postavljale na dnevni red protisocialistične in protisamoupravne sile v naši družbi in sicer ali bomo našo socialistično demokracijo gradili kot politično — predstavniško demokracijo ali samoupravno demokracijo združenega dela in družbenega ustvarjanja. Ugotavljamo, da smo v zadnjem obdobju zašli v nevarnost, da bi družbeni sloj, ki je boljši po svojem družbenem položaju, začel dobivati čedalje večji politični vpliv v družbi, istočasno pa je začel pešati vpliv delavskega razreda in večine delovnih ljudi, kar skušamo z ustavnimi spremembami odpraviti.

Bistvena sprememba in odločilen korak v odpravljanju posredne demokracije je v uvedbi DELEGAT-SKEGA načela kot univerzalnega načela družbenopolitičnega sistema. Delegatski sistem dejansko pomeni prav tisto, v čemer je Marx videl glavno značilnost diktature proletariata: to je delavski razred, ki je organiziran kot država. Delegatsko načelo se ne uveljavlja le pri skupščinah demokratičnih skupnosti, temveč tudi v vseh samoupravnih strukturah, izhajajoč iz temelja, da mora biti dejanski politični subjekt delovni človek. Tako dobivajo vsi delovni ljudje možnost, da opravljajo vse zadeve ne le svojega ožjega okolja, temveč

vse družbe in da tudi odločajo o njih.

Seveda pa bistvo delegata ne more biti le v tem, da bo povedal, kaj si želi okolje, iz katerega izhaja. Interese bo moral tudi usklajevati. Tako bo pomagal svoji samoupravni skupnosti, da bo spoznala potrebe in interese drugih. Interesi, ki jih bo izoblikovala neka samoupravna skupnost, bodo tako že tudi usklajeni s potrebami širše družbene skupnosti. Skratka gre za spoznavanje in razumevanje naše nedeljive povezanosti, da se bomo zavedali tega, da le v skladnosti lahko napredujemo.

Pri izvajanju in uresničevanju delegatskega sistema se nujno terja tudi aktivno vlogo in zavestno politično akcijo vseh subjektivnih sil. V tej smeri se v osnutku ustave določata poseben položaj in vloga SZDL Jugoslavije kot enotne fronte vseh organiziranih socialističnih sil. To se kaže predvsem v tem, da se zagotovi demokratično predlaganje in določanje kandidatov v delegatskem sistemu ter končno omogoča tudi uspešno funkcioniranje.

Tako postaja delegatski sistem sredstvo, da se bo delovni človek bolje organiziral in da bi se v svojih samoupravnih organizacijah združenega dela, v svojih družbenopolitičnih organizacijah in sploh v sistemu oblasti lahko uspešneje bojeval za vodilno vlogo svojih interesov v družbi, za razvoj z ustavo določeni samoupravni položaj in za uresničitev svojih glavnih življenjskih, to se pravi ekonomskih, političnih, socialnih in drugih interesov.

Nove rešitve v sistemu družbenoekonomskih odnosov, kakor tudi v političnem sistemu in organizaciji družbe nasploh, bodo vsekakor bistveno prispevale k utrditvi družbenega položaja delavskega razreda in delovnega človeka v mestu in na vasi, kakor tudi k postavljanju močnejših branikov proti določenim negativnim tendencam, ki so se doslej kazale v našem družbenem razvoju.

Iz gradiva za ustavne razprave pripravil

Milan Deisinger

Ljubljanska banka

PODRUŽNICA DOMŽALE

objavlja razprodajo naslednjih rabljenih osnovnih sredstev:

	kom		
pisalna miza z ultrapasom	15	fotelji klubski	8
pisalna miza hrastova	1	mizica rex garnitura	3
miza navadna	1	stoli rex	8
miza za pisalni stroj	9	stol tapeciran	1
stoli	13	stoli vrtljaki	11
karnise za zavese	8	predalnik hrastov	1
omara vzdana	1	predelna stena lese.1a	1
garderobna stena	1	stolček okrogel	8
klop vogalna	1	preproga	1
zidna obloga vogalna	1	oprema za sejno sobo:	
garderobna stena	1	miza konferenčna	1
obešalnik za obleko	1	stoli tapecirani	10
polica	1	miza pisalna	1
predalnik hrastov	1	mizica za telefon	1
omara hrastova z dodatnimi elementi	3	fotelj vrtljak	1
miza klubska — črna	1	zidna obloga lesena	1
		omarica — vitrina za knjige	2
		lestenec	1
		preproga	1
		stroji:	
		pisalni stroj Olivetti	1
		pisalni stroj Rheinmetall	1
		kalkulativni stroj	
		Soemtron	2
		kalkulativni stroj	
		Rheinmetall	1
		seštevalni stroj Olivetti	1
		računski stroj Ascota	1
		razmnož. aparat ročni	1
		razmnož. aparat Cyklograf	1
		štedilnik električni	1
		peč za centralo kurjavo	
		Ogled predmetov je možen vsak dan v prostorih banke.	

Zaključki V. seje občinske konference ZKS Domžale

1. Konferenca je sprejela poročilo o stanju in delu občinske organizacije ZKS Domžale po 4. seji občinske konference ZKS in bodočih nalogah ter zadolžila komite, da z njimi dopolni načrt nalog občinske konference ZKS Domžale.

2. Komunisti so dolžni dajati ton v javni razpravi o novih ustavah. Omogočiti moramo širšo in demokratično razpravo o vseh vidikih, ki jih ustavi nakazuje. Hkrati pa moramo biti budni pri spremljanju novih predlogov in odločno odklanjati vse namere — politične diverzije — ki bi jih posamezniki in grupe poskušali uveljaviti.

Pri tem pa moramo komunisti imeti pred očmi dogodke 21. seje predsedstva ZKJ in stališča te seje ter 29. seje CK ZKS. Temeljna zahteva pri tem je nadaljevati revolucionarno vzdušje po Pismu, kajti le tako bomo dobro pripravljeno tudi na kongresa ZK, ki je pred nami.

3. Konferenca kritizira vse tiste osnovne organizacije ZK in nosilce nalog, ki niso poslali poročil in ki niso razpravljali o dokumentih sprejetih na 4. seji občinske konference ZKS in jih tudi prilagodili na svoje razmere.

4. Konferenca je mnenja, da je posebno občutljivo vprašanje izgradnje stanovanj za delavce iz sredstev Solidarnostnega sklada, ker sredstva ležijo neizkoriščena.

— Skupno z organi Solidarnostnega sklada je potrebno v najkrajšem času doseči to, da se izdelajo pravilniki — standardi ter, da se sredstva, ki sedaj mrtva oziroma neizkoriščena ležijo v skladu, angažirajo v namene, za katere so bila združena. Enako velja tudi za sredstva, ki se združujejo v banki.

— V najkrajšem času je potrebno rešiti vprašanje strokovne službe Solidarnostnega stanovanjskega sklada oziroma bodoče samoupravne stanovanjske skupnosti. Za uspešno dobro organizirano delo bo potrebna učinkovita strokovna služba, da bo uresničevala dogovorjeno stanovanjsko politiko.

— V delovnih organizacijah še vedno niso izdelali programov stanovanjske graditve. Predlog je bil poslan že pred letom dni, od jeseni pa ima SOB navodila za sestavo občinskega programa stanovanjske graditve.

Vse delovne organizacije morajo te programe izdelati, ker sicer ne bodo mogle koristiti sredstev, ki jih izdajajo. To pa bi povzročilo velike posledice. Treba je vztrajati, da se povsod naredijo programi stanovanjske izgradnje ter, da se temu primerno uskladi tudi občinski program.

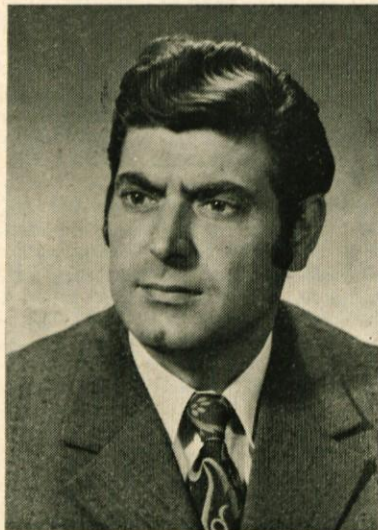
— Konferenca predlaga, da bi namesto formiranja koordinacijskega odbora za pospeševanje gradnje stanovanj za delavce, bilo bolj uspešno in učinkovito, da se iniciativni odbor za ustanovitev Solidarnostnega stanovanjskega sklada razširi s predstavniki družbenopolitičnih organizacij.

— Konferenca smatra za nesmisel, da so sredstva, ki se izločajo nad 6 % stopnjo namenjena za stanovanjsko izgradnjo obdavčena. Zato je upravičena zahteva od republiških organov ustrezna rešitev, da se sredstva namenjena za stanovanjsko izgradnjo ne obremenjujejo.

— Konferenca zahteva takojšnjo akcijo. Zato naj komite ures-

niči smernice in stališča konference in o tem poroča na naslednji seji konference, ki bo meseca septembra t.l.

Tovariš Narat Milan je bil rojen 2. 12. 1935 v Franciji, kjer so bili njegovi starši ekonomski izseljenci. Po poklicu je VK kovinostugar, je končal IKS pri TAM v Mariboru. V ZK je bil sprejet leta 1957. Že pred tem je deloval v mladinski organizaciji v tovarni in bil tudi

član Občinskega komiteja ZMS Domžale. Večkrat je bil član tovarniškega sekretariata OZK, sekretar OZK, član komisij pri Občinski konferenci ZK. Je član Občinske konference ZKS Domžale. Istočasno je deloval tudi v samoupravnih organih v podjetju in v sindikalni organizaciji ter bil leta 1970 delegat na 2. kongresu samoupravljalcev v Sarajevu. V letošnjem letu je končal Politično šolo pri CK ZKS v Ljubljani z najboljšim možnim uspehom.

Vse naloge in funkcije, ki so mu bile zaupane je tovariš Narat Milan opravljal odgovorno in vestno.

Vprašanje:

Na 4. in 5. seji konference sprejeti sklepi imajo akcijsko usmeritev. Kaj je najvažnejše, da bodo ti sklepi v celoti uresničeni in pred kakšno nalogo postavljajo organizacije ZK in njihovo članstvo?

Odgovor:

Da bodo sklepi v celoti uresničeni je najvažnejše to, da jih bo sprejelo celotno članstvo ZK in tudi delovni ljudje. To pomeni, da moramo člani in organizacije ZK še naprej v duhu Pisma vsestransko kritično pregledovati svojo prakso in nadaljevati z revolucionarnim vzdušjem. Pri tem so OZK dolžne tekoče spremljati in sproti ukrepati, če delo zaostaja. Zavedati se moramo, da bodo morale OZK še nadalje skrbeti za krepitev svojih vrst in za usposabljanje same ZK in njenih članov.

Vprašanje:

Na 5. seji Občinske konference ZK Domžale si bil izvoljen za sekretarja komiteja. Soglasna izvolitev pomeni istočasno zaupanje članov ZK v tvojo osebnost in ti seveda nalaga vrsto nalog in dolžnosti. Kaj je bistveno za plodno delo in kako si ga zamišljaš?

Odgovor:

Z izvolitvijo sekretarja Komiteja prav gotovo prevzemam poleg nalog in dolžnosti, tudi odgovornost za plodno delo v organizaciji ZK. Uresničevanje politike ZK, izvajanje sprejetih sklepov organov ZK si zamišljam tako, da je v ZK potrebno še naprej utrjevati **enotnost** in krepiti **organiziranost**. Bistveno pa je, da pri odpravljanju političnih in družbenih problemov komunisti prevzemamo **pobudo**, ki je najbolj potrebna prav v sedanjem času v razvoju samoupravnih odnosov.

Proslava ob dnevu aktivistov

V Trzinu smo letos prvič praznovali svoj krajevni praznik — 7. julij — DAN AKTIVISTOV.

Ta dan je bil izbran zaradi tega, ker je ob tem času leta 1941 odšlo največ Trzinčev v partizane. Da bi vaščani in ostali kar najbolj občutili praznično vzdušje in seveda pomen novo določenega praznika, so poskrbeli predstavniki KS in množičnih organizacij Trzina. Zadnje 14 dni pred praznikom so občani složno pripomogli pri organizaciji partizanskega mitinga v preurejenem trzinskem kamnolomu. Žal, pa je bilo prav na dan praznika zelo slabo vreme tako, da je bila celotna proslava preložena na 14. 7. 1973.

Malo pred 8. uro zvečer so se začeli v kamnolomu zbirati vaščani, toda na žalost redki povabljeni. Vse navzoče je pozdravil predsednik KS Trzin, tov. Matevž Štefe in jih seznanil z namenom praznika ter z dogodki, ki so nas pripeljali do odločitve, da praznujemo svoj krajevni praznik.

Po pozdravnem govoru smo z enominutnim molkom počastili spomin na padle, na kar so predstavniki organizacije ZB Trzin odnesli venec k njihovemu spomeniku.

Sledil je krajši kulturni program, ki so ga pripravili:

— Moški pevski zbor »Stane Žagar« iz Kroke, ki je zapel nekaj partizanskih pesmi,

— člani Mladinskega aktiva Trzin z recitacijami in

— člani KUD »France Kotar« Trzin, ki so uprizorili enodejanko M. Klopčiča »Mati«.

Po končanem programu so se vsi navzoči lahko okrepčali z zelookusnim partizanskim golažem, temu pa so sledile dobro pripravljene jedi na žaru in seveda dobra kapljica.

V znamenje praznovanja je zagorel tudi velik kres, za zabavo pa so skrbeli člani ansambla »Veseli Vandrovčki«.

Meta Mlakar

Mladi kopali vodovod

Občinska konferenca ZMS Domžale je v dneh od 24. VII. do 7. VIII. organizirala skupaj z Upravnim odborom sklada za štipendije pri SOB Domžale pri Komunalnem podjetju Domžale mladinsko delovno akcijo izkopa jarka za vodovodno omrežje pred naseljema Prikrnica in Vrhe v Moravški dolini.

V delovno akcijo so bili letos vključeni predvsem štipendisti SOB Domžale in nekateri posamezni mladinci z terenskih MA. Delovna akcija je bila mišljena kot pomoč tamkajšnjim prebivalcem, da pridejo čimprej do zdrave pitne vode.

Preko 30 mladincev in mladink je na kraju delovne akcije taborilo v dveh enotedenskih izmenah, ki sta se obe dobro izkazali v pridnosti in disciplini, čeprav je bilo prve dni precej žuljev na rokah. Ker je bila akcija brezplačna pomoč prebivalcem, bodo stroške akcije nosile: OK ZMS Domžale, Komunalno podjetje Domžale in z velikim razumevanjem nekatere delovne organizacije, ki so ali bodo pomagale z malenkostnimi prispevki za kritje osnovnih stroškov delovne akcije. Tako sta dali Induplati in Papirnica kadrovske pomoč za vodenje akcije, Tosama sanitetni material, Oddelek za narodno obrambo pri SOB Domžale pa šotore in drugo potrebno taborniško opremo. Komunalno podjetje Domžale pa je dalo vse potrebno orodje in napeljalo v tabor dragocevo vodo.

Delovna akcija je imela zelo ugoden odziv tako na terenu kot tudi v občinskih forumih. Delovno akcijo so obiskali nekateri politični delavci OD, ZKS Domžale tov. Milan Nerat, podpredsednik SOB Domžale Aleksander Skok in sekretar OK SZDL Domžale Marijan Stopar.

Predsedstvo OK ZMS Domžale je takoj po delovni akciji na svoji seji ocenilo le-to in sprejelo naslednja stališča:

— akcija je v delovnem pogledu dobro uspela;

— prihodnje bo treba za take akcije pripraviti več kulturnega življenja in primernih družbenopolitičnih tribun;

— priprave za akcijo v letu 1974 morajo steči preje kot so za letošnjo;

— ustanovi se posebna komisija za delovne akcije pri predsedstvu OK ZMS Domžale;

— graja se nekatere MA, ki niso pristopili k tej akciji z enodnevniimi akcijami;

— vsem udeležencem se izreče posebno pohvalo na taborniškem srečanju, ki bo ob prvi priložnosti;

— Upravni odbor sklada za štipendije se obvesti o vseh udeležencih — štipendistih s prošnjo, da oceni odnos do tistih, ki se akcije kljub večkratnim pozivom neopravičeno niso udeležili.

Predsednik OK ZMS Domžale
Janko Kralj

POZIV MLADIM IZ DOMŽAL

Mestni aktiv ZMS in Studentski klub Domžale organizirata delovno akcijo za ureditev okolja vrtca v Kidričevi ulici. Zbor brigadirjev bo 28. septembra ob 15.30 in 29. septembra ob 9. uri pri vrtcu.

Pripravljalni odbor poziva vse mlade, naj se množično udeleže delovne akcije.

V šolstvu od 1. julija novi samoupravni sporazum

Vedno večji razkorak med zamrznjenimi osebnimi dohodki v prvi polovici letošnjega leta na celotnem področju družbenih služb, še posebno pa v osnovnem šolstvu, ter naglim naraščanjem življenjskih stroškov v tem obdobju je povzročil, da se je prosvetnih delavcev povsod v naši republiki, še posebno pa v naši občini in še v nekaterih, kjer so morali v prvih mesecih tega leta vračati del osebnega dohodka, ki jim je bil izplačan po 18. 12. 1972 kot razlika, pripadajoča jim za leto 1972, lotil nemir. Vse leto 1972 so namreč prejemali le akontacijo, decembra pa naj bi prejeli tudi po obračunu pripadajoči del OD, kakor to določa veljavni samoupravni sporazum. Zakon o zamrznitvi osebnih dohodkov v družbenih službah in torej tudi v šolstvu je izplačilo pripadajoče razlike po obračunu enomogočil, v kolikor ta ni bila izplačana že pred uveljavitvijo, t. j. pred 18. 12. 1972. Tisti, ki so to razliko prejeli izplačano po tem datumu, pa so jo morali v letu 1973 vračati. Izplačilo osebnih dohodkov po obračunu je možno le ob zaključku koledarskega leta, torej z izplačili za december v zadnjih dneh tega meseca, zato razlika ni mogla biti obračunana in izplačana preje, kjer pa je bila, to ni bilo v skladu z obstoječimi predpisi in sporazumi.

Prosvetni delavci v naši občini so zato vedno glasneje ugotavljali, da so bili v svojih pravicah prikrašani, da so bile prizadete tiste organizacije, ki so poslovale po načelih dobrega gospodarja in da so bili s tem ukrepom pravzaprav anulirani samoupravni sporazumi in to v tistem delu, ki govore o izplačilu po obračunu in tistem, ki govori o valorizaciji OD v zvezi z dvigom življenjskih stroškov.

Na zborih delovnih skupnosti prosvetnih delavcev domžalske občine in na sindikalnih zborovanjih so bile ponovno postavljene konkretne zahteve po pravični ureditvi tega problema, republiški forumi ter javnost pa preko sredstev javnega obveščanja s temi sklepi seznanjeni.

Problem osebnih dohodkov v šolstvu je letos spomladi prerasel samo šolske okvire, obravnavati so ga začeli tudi naši najvišji predstavniški organi in Skupščina SRS je v mesecu juniju sprejela predlog stališč in ukrepov Izvršnega sveta o uresničevanju politike družbeno ekonomskega razvoja v letu 1973. Eden teh ukrepov se je nanašal tudi na sanacijo osebnih dohodkov prosvetnih delavcev, kakor tudi delavcev, zaposlenih v ostalih sferah družbenih dejavnosti.

Ukrepe za uresničitev teh stališč je sprejel Izvršni svet 20. julija 1973.

Ti določajo:

Od 1. 7. 1973 dalje se OD v šolstvu izplačujejo po 100 % vrednosti samoupravnih sporazumov. (Do 30. 6. 1973 so se izplačevali do višine 95 %).

Od 1. 7. 1973 dalje se upošteva faktor stimulacije na pogojno ne-kvalificiranega delavca v višini 19 %. (Do 30. 6. 1973 do višine 15 %).

To pomeni, da se vrednost točke, ki je bila do 30. 6. 1973 din 8,74, dvigne od 1. 7. 1973 dalje na din 9,52. (To je din 8,00 + 19 % stimulacije).

Sredstva, potrebna za pokrivanje večjih potreb za OD od 1. 7. do 31. 12. 1973, znašajo v naši občini za vse delovne organizacije, ki jih financira TIS, vključno VVZ,

din 1.560.000.—. Zagotoviti se bodo morala tako, da se TIS dovoli povečanje udeležbe na proračunskih dohodkih SOb Domžale preko dosedaj limitiranih 12,5 % nad lanske leto realizacijo, seveda če bodo povečani dohodki proračuna tudi realizirani.

V dopolnilu k družbenemu dogovoru o višini dohodkov, ki jih družbeno politične skupnosti lahko pridobijo za kritje potreb na področju splošne porabe pa je določeno, da je za kritje primanjkljaja za sanacijo osebnih dohodkov v šolstvu v II. polletju 1973 potrebno najprej ugotoviti vse možnosti, ki jih imajo posamezne delovne organizacije same v okviru lastnih sredstev, pri čemer je treba upoštevati tudi sredstva, ki so na postavkah osebnih dohodkov, pa delavcem niso mogla biti izplačana zaradi zamrznitve, ali pa so bila na te postavke vrnjena v letu 1973.

Z ukrepi Izvršnega sveta SRS in z »Aneksom« k družbenemu dogovoru za leto 1973 so bile uresničene zahteve, ki so jih med razpravo okrog sanacije OD prosvetni delavci postavljali.

Osební dohodki v drugem polletju 1973 so bili povišani za stopnjo, za kolikor so se dvignili življenjski stroški v letu 1972, t. j. za ca. 20 %. Ustrezno so se povišali osebni dohodki ne-kvalificiranim in polkvalificiranim delavcem, zaposlenim v šolstvu in ostalih družbenih službah.

Upoštevana je bila zahteva, da se zmanjšajo razlike med posameznimi stopnjami kvalifikacij delavcev, zaposlenih v šolstvu.

Novi, od 1. 7. 1973 veljavni samoupravni sporazum določa, da se zaposlenim s srednjo izobrazbo določi OD tako, da se osebni dohodek delavca z višjo izobrazbo zmanjša za 10 do 15 %. Izvršni odbor TIS Domžale je sklenil, da bo za zaposlene s srednjo izobrazbo v naši občini veljalo najmanjše možno zmanjšanje, t. j. 10 %. Poprečna točkovna vrednost delovnega mesta učitelja je torej 275 točk manj 10 %, t. j. 247,5 točke.

Od 1. 7. 1973 imamo torej na področju delitve OD v naši občini, in to na podlagi določil novega samoupravnega sporazuma in skladno s sklepi izvršnega odbora TIS, dve pomembni novosti in sicer:

Vrednost točke se poviša od 8,74 din na 9,52 din ali za 9,1 %; točkovna vrednost posameznih kvalifikacij v šolstvu se spremeni in sicer diferencirano tako, da se točkovna vrednost za zvanje učitelja v poprečju poveča za 11,4 % (od 220 na 247,5 točk), tako da skupno povečanje OD znaša 20,5 %;

da se točkovna vrednost za zvanje predmetnega učitelja poveča v poprečju za 10 % (od 250 na 275), tako da znaša skupno povečanje OD 19,1 %;

da se točkovna vrednost za zvanje profesorja v poprečju poveča za 0,3 % (od 313 na 315), tako da znaša skupno povečanje 9,4 %.

Popravljen določila samoupravnega sporazuma so torej močno zmanjšala razlike in osebni dohodek zaposlenih v šolstvu glede na kvalifikacijo oz. stopnjo izobrazbe.

Te razlike so bile po starem samoupravnem sporazumu v poprečju naslednje:

Učitelji: 100, predm. učitelj: 113,6, profesor: 141,0.

Po novem samoupravnem sporazumu pa so te razlike v poprečju naslednje:

učitelj: 100, predm. učitelj: 111,1, profesor: 127,2.

Tudi ostalim zaposlenim v šolstvu in drugih družbenih službah se je OD z novim samoupravnim sporazumom bistveno povišal in sicer:

ne-kvalificiranemu delavcu za 16,6 % zaradi drugačnega vrednotenja delovnega mesta in za 9,1 % zaradi povečane vrednosti točke, skupaj torej za 25,7 %;

polkvalificiranemu delavcu za 15 % + 9,1 %, t. j. skupno za 24,1 %;

kvalificiranemu delavcu za 3,1 % + 9,1 %, skupno za 12,2 %.

Temeljna izobraževalna skupnost Domžale je na podlagi ustreznih sklepov Izvršnega odbora naročila vsem izplačevalcem osebnih dohodkov, naj določila novega samoupravnega sporazuma in s tem v zvezi spremenjenega pravilnika o delitvi OD upoštevajo že pri izplačilu osebnih dohodkov v mesecu avgustu, kar je večina delovnih or-

ganizacij, ki jih TIS finansira, tudi storila. Istočasno je bila izplačana tudi razlika OD za mesec julij 1973.

Skupna akcija, ki so jo pričeli kolektivi posameznih šol, ki jo je podprl republiški sindikat družbenih dejavnosti in ki je preko družbenopolitičnih organizacij uveljavila zahtevo po obravnavi na najvišjih republiških forumih, je rodila uspeh, t. j. priznanje in potrditev novega samoupravnega sporazuma, v katerem so uzakonjene zgoraj navedene zahteve in h kateremu so vsi delovni kolektivi šol dali svoj pristanek že ob koncu lanskega leta. To dokazuje, da so bile zahteve po korekturi upravičene. Njihova izpolnitev pa daje ob začetku novega šolskega leta zagotovilo, da se bo vzgojno izobraževalno delo po naših šolah pričelo in odvijalo ob boljšem razpoloženju, večji sproščenosti in večji delovni vnemi, kakor se je končavalo prejšnje.

F.

Informacija sklada za izgradnjo šolske mreže SOb Domžale

Skupščina občine Domžale je na zadnji seji 6. 9. 1973 zopet razpravljala o gradnjah osnovnošolske mreže v občini. Sprejela je poročilo sklada za izgradnjo šolske mreže, ki je zajemalo obdobje od 1. 5. 1969, ko je bil uveden krajevni samoprispevek pa do 31. 7. 1973.

Iz poročila je razvidno, da je sklad za izgradnjo šolske mreže do sedaj prejel naslednja sredstva: Krajevni samoprispevek

Proračun občine	10.799.496 din
in TIS	11.216.603 din
Osnovna šola Domžale (sedaj Šlandrove brigade)	200.000 din
Osnovna šola Radomlje	52.965 din
Vračilo izločenih sredstev	159.353 din
Obresti LB za sred.	
na žiro računu	42.108 din
Skupaj lastna sred.	
sklada	22.470.525 din

Sklad je po sklepu skupščine del sredstev oročal pri Ljubljanski banki in sicer v višini 13.549.349 din. Na osnovi oročenih sredstev je prejel 22.527.523 din posojila. Prav tako pa nam je v letu 1972 odobrila posojilo tudi Republiška izobraževalna skupnost SRS v višini 3.500.000 din.

Pri finansiranju gradnje šolskih objektov sodeluje tudi izvajalec GP Obnova v višini 30 % obračunske vrednosti za dobo 1. leta.

Sklad je v letu 1969, ko je bil uveden samoprispevek, pričel izvajati razširjeni program izgradnje osnovnošolske mreže, ki ga je sprejela občinska skupščina na svojem rednem zasedanju v Mengšu. Do sedaj je sklad uspešno financiral naslednje objekte:

Osnovna šola Blagovica	771.883 din
Osnovna šola Josip Broz Tito	13.364.000 din
Osnovna šola Šlandrove brigade	15.778.000 din
Osnovna šola Mengeš (predvidena končna vrednost)	16.470.000 din
investicija v gradnji	
Osnovna šola v Radomljah	4.293.300 din
Skupna vrednost aktiviranih invest.	50.677.183 din

V tej vrednosti je upoštevana cena zemljišča, projekti, oprema, gradbena dela in zunanja ureditev.

Z ozirom na dinamiko gradnje, ki se odvija v okviru programa je jasno, da samo sredstva krajevnega samoprispevka ne zadoščajo in da so veliko premajhna za realizacijo predvidenega programa. Iz tega razloga je zelo važno, da poteka plačevanje krajevnega samoprispevka redno od vseh zavezancev, ne glede ali so zaposleni v občini ali izven nje s stalnim bivališčem v občini Domžale. Poleg tega pa tudi vprašanje plačevanja krajevnega samoprispevka zdomev ni rešeno. Zato bo potrebno ponovno pristopiti k doslednejši kontroli, predvsem pri tistih občanah, ki so zaposleni izven občine Domžale.

Sklad za izgradnjo šolske mreže je v letošnjem letu prekinil oročevanje sredstev pri Ljubljanski banki, ker je 7. 1. 1973 izšel zakon, ki prepoveduje posojila pri poslovnih bankah družbenopolitičnim skupnostim in skladom namenjena za negospodarske investicije. Zato je predvidel sredstva za pokritje stroškov gradbenih del pri gradnji Osnovne šole v Mengšu v svojem finančnem načrtu za leto 1973. Garancijo za ta sredstva je izdala Ljubljanska banka izvajalcu gradbenih del GP Obnova. Tudi GP Obnova je prolongirala zapadlost akceptiranih nalogov na osnovi kreditnih pogodb za leto 1974, o čemer je sklepala tudi skupščina na zadnji seji obeh zborov. Upravni odbor sklada za izgradnjo šolske mreže in skupščina sta razpravljali tudi o pričetku adaptacije šole v Dobu in so sprejeli sklep, da se prične s pripravo zemljišča in zemeljskimi deli. Izvajanje gradbenih del bo prevzelo podjetje Beton iz Zagorja in tudi delno kreditiralo to investicijo.

V bližnji prihodnosti se bo treba odločiti o tempu nadaljnje gradnje po sprejetem programu in o oblikah za zagotovitev sredstev za realizacijo sprejetega programa. Pri tem je treba upoštevati, da s 30. 4. 1974. preneha plačevanje krajevnega samoprispevka in bo potrebno skupaj z družbenopolitičnimi organizacijami odločiti o podalšanju krajevnega samoprispevka.

Sklad za izgradnjo šolske mreže

Štipendiranje sklada za štipendije in posojila Skupščine občine Domžale v letu 1972-73

Štipendijska politika v naši občini je postala oblika denarne pomoči, ki je zajela precejšnje število prosilcev, ki so te pomoči potrebni. Na tem področju je dosežen tudi precejšen uspeh pri zmanjševanju socialne diferenciacije, saj se podeljujejo štipendije le prosilcem iz delavskih in kmečkih družin.

O štipendiranju in štipendijski politiki pri Skupščini občine Domžale odloča Upravni odbor sklada za štipendije in posojila, ki ima 15 članov. Štipendirajo tudi večje organizacije združenega dela v občini, ki imajo 115 štipendistov. Temeljna izobraževalna skupnost ima 28 štipendistov, nekaj pa tudi Komunalni zavod za zaposlovanje.

Sklad za štipendije in posojila SOB Domžale je v šolskem letu 1972/73 štipendiral 130 štipendistov in 5 posojiljemalcev; od tega je 102 dijakov na srednjih šolah, 23 študentov na višjih in visokih šolah; izplačuje pa posojila 2 študentoma in 3 dijakom.

Poprečni mesečni znesek štipendije na srednjih šolah je 380 din, na višjih in visokih šolah pa 450 din. Minimalni osnovni del štipendije je 250 din, nižje štipendije od tega zneska ni. Najvišja štipendija, ki jo je dodelil UO sklada je 805 din. Ob koncu šolskega leta je nekaj štipendistov odpadlo, ker so končali šolanje in se zaposlili, ali pa so izstopili iz šole. Tisti, ki so izstopili iz šole, vračajo štipendijo v mesečnih obrokih, nekateri pa so celotne zneske vrnili takoj.

Učni uspeh štipendistov in posojiljemalcev ob zaključku šolskega leta 1972/73 je še kar zadovoljiv. Od 105 srednješolcev jih je izdelalo 100, ena dijakinja pa je bila zaradi bolezni neocenjena. Z odličnim uspehom je zaključilo šolsko leto 9 štipendistov, 16 je bilo pravednih, 62 je bilo dobrih, 12 pa zadostnih. Poprečna ocena je 3,1.

Upravni odbor sklada za štipendije in posojila meni, da bi bil učni uspeh lahko boljši, če ne bi bilo

prehoda iz osemletke na srednje šole v Ljubljano, delno pa je kriva tudi nezadostna podlaga v osnovnih predmetih iz osemletke (slov., ang. in matemat.).

Pri višješolcih in visokošolcih učni uspeh še ni znan, ker so izpiti še v mesecu septembru. V lanskem letu je bil uspeh zelo dober, saj je bil le en primer zadostnega uspeha.

V letu 1972 je sklad porabil za štipendije 360.018 din, za posojila

pa 39.456 din. V letu 1973 — do 30. 7. 1973 pa je sklad porabil že 270.488 din sredstev.

Upravni odbor sklada za štipendije in posojila je za šolsko leto 1973/74 razpisal 40 do 50 novih štipendij. V juliju jih je že podelil 40 in sicer 36 srednješolcem in 4 višješolcem in visokošolcem. UO sklada bo v mesecu septembru podelil še 10 štipendij. Štipendije so prejeli le odlični in prav dobri prosilci, pri katerih dohodek na družinskega člana ni presegal cenzusa, ki ga določa družbeni dogovor o štipendiranju v občini Domžale, za podelitev štipendije (700 din do 900 din).

Glavni vir sredstev sklada za štipendije so sredstva proračuna Skupščine občine, del sredstev pa prispevajo tudi organizacije združenega dela, ki so podpisnice družbenega dogovora o štipendiranju in kreditiranju učencev in študentov v občini Domžale, le-teh je 22. V letu 1972 je prispevalo sredstva v sklad le 12 podpisnic v skupnem znesku približno 8.000 din, v letu 1973 pa je prispevalo sredstva le 7 podpisnic v znesku 50.000 din.

UO sklada za štipendije meni, da se morajo OZD, ki so podpisnice družbenega dogovora o štipendiranju v bodoče točno držati določenih pogojev ter redno nakazovati sredstva skladu, ne pa po predhodnih prošnjah in obiskih članov UO v organizacijah.

Nada Humar

Z letošnjim šolskim letom je v Domžalah začela z delom Ekonomska srednja šola. Tov. Miro Varšek je ob prisotnosti predstavnikov matične šole — ESS Ljubljana — predavatelj in predstavnikov občine ter družbenopolitičnih organizacij pozdravil redne dijake in jim zaželel veliko učnih uspehov

UČNA PRAKSA

Vsi študenti Pedagoške akademije v Ljubljani (II. letnik) smo morali ob koncu šolskega leta opraviti obvezno 14-dnevno učno prakso na izbrani osnovni šoli.

Bila sem določena, da od 28. V. do 8. VI. 1973 opravljam učno prakso na Osnovni šoli Josip Broz Tito v Domžalah. Kljub temu, da se je šolsko leto bližalo koncu in da mentorji niso dobili nobenih navodil, kako naj delajo z nami, so me na šoli zelo lepo sprejeli. Tovariš ravnatelj me je seznanil s tovarišicami za slovenski jezik in zgodovino, ki so me prav rade uvedle v praktično delo na šoli. Rade so mi pomagale pri pripravah, mi povedale, kako bi najlažje obdelala učno snov in mi obenem omogočile tudi nemoten študij.

Pohvaliti moram tudi učence, ki so bili pri mojih urah zelo pridni in so veliko pripomogli, da se je moja učna praksa uspešno končala. Komaj sem se z njimi malo bolj seznanila, že je minilo 14 dni in posloviti sem se morala. Še stisk roke, koristen nasvet in dobre želje za prihodnost in mojega učiteljevanja je bilo konec. Iskreno se zahvaljujem tovariščam Vlahovičevi, Leskovičevi in Špendlovi ter tov. ravnatelju, ki so mi omogočili, da sem učno prakso v redu opravila.

Obenem se v imenu vseh študentov PA iz Ljubljane, ki smo opravljali učno prakso na osnovnih šolah v občini Domžale, iskreno zahvaljujem vsem, ki so nam pomagali pri opravljanju učne prakse.

Študentka PA

NEKAJ MISLI O NEUSPELEM REFERENDUMU

Sosed mi je potožil, da smo na referendumu za ureditev ulic in nasadov »pogoreli«. Ta neuspeh referendum je dejansko udarec vsem naprednim silam v KS Domžale. Zavedati pa se moramo, da to ni poraz, ki naj bi zavrl napredek, temveč le odraz in nizka zavest nekaterih do solidarnostne akcije.

Namen referenduma je bil, da solidarno, demokratično in zavestno pristopimo oziroma odločimo o željah samih volilcev. Zavedati se moramo, da »solidarnost« ni nikakoli prisila, temveč zavestna akcija delovnih ljudi. Če smo se želeli odločiti, da pospešimo izvršitev naših želja in zahtev kot volilci, potem nam takšno akcijo ni mogoče izpeljati z dodatnimi bremenami preko občine, temveč je tu »solidarnost«. Ta solidarnostna akcija, ni kot sem omenil, neka prisila, temveč zavesten demokratičen odraz delovnega človeka, da obremeni pleča vseh občanov, vendar s točno določenim namenom, ki ustreza željam in zahtevam občanov.

Če se je KS Domžale odločila za referendum, je bil to odraz zahteve in potrebe občana, ne pa kakšna svojevolska odločitev. KS Domžale nima toliko sredstev, da bi pospešila težnje in zahteve obča-

na, zato se je odločila, da bo razpisala samoprispevek. S sredstvi KS Domžale, ki jih ima sedaj bomo uredili ulice in nasade, toda kdaj in koliko let bo to trajalo? S samoprispevkom pa je želela KS Domžale vse te zahteve samo pospešiti, da bi čimprej asphaltirali ulice in uredili nasade.

Kot vidimo je negativna akcija izjalovila pripravljeni načrt. Če človek analizira uspeh referenduma, ki ni uspel, pride do določenega zaključka, ki ni v skladu s solidarnostjo. Če vzamemo kot opravičilo to, da mi že imamo asphaltirano ulico in urejeno okolje, tisti, ki pa tega nimajo, pa se naj »pobrigajo, kot smo se mi«, to ne drži. Kajti tisti, ki imajo že asphaltirane ulice, ne vem, če so sami vso akcijo finansirali. Ne bom kritičen, če rečem, nekaj je prispevala KS, nekaj tovarne in nekaj občan.

Če je realen tale načrt, potem le vidimo, da je večina sredstev prišla od KS in delovnih kolektivov. To pa je bila »zavestna« solidarna akcija, ki je dejansko podprla napredno težnjo občana. Iz tega lahko vidimo, da je »solidarnost« tudi tukaj prisotna. Zato, ker imajo že asphaltirano ulico, jim pač sedaj ni treba pomagati tistim, ki

jo nimajo. Tisti delavec v DS podjetja, ki je glasoval za odobritev sredstev za ureditev ceste, je glasoval zavestno s težnjo, da bodo tisti, ki so jo dobili, tudi za asphaltiranje njegove ulice »solidarno pomagali«.

Res je, da je draginja, da je dinar kratak, vendar, če se spomnimo našega pregovora »dinar na dinar palača« nam pa le mora biti jasno, da bi obveze ne bile tako strašno breme. Drugo, kar pa je, je tisto: »saj jaz imam«. To se pravi, da vidimo »sebe«, druge pa ne. Taka je malomeščanska miselnost, ki nima nič skupnega z delavsko solidarnostjo. Lahko bi našel nič koliko lepih primerov, ko so s »skupnimi močmi« uredili in asphaltirali ceste in ulice. Če jih danes vprašamo, ali so zato manj bogati bodo zanikali in rekli: »bolj bogati smo, ker imamo lepo urejeno cesto«.

Zato, ker smo »pogoreli«, pa vem, da ne bodo napredni dejavniki in delavski razred v Domžalah odstopili od načrta. Načrt asphaltiranja ulic bo uresničen, samo pozneje, ker so ga zavrlje sile, ki ne spadajo in ne želijo biti napredni občani.

Jože Vodeb

ZLATI JUBILEJ TOVARNE SANITETNEGA MATERIALA DOMŽALE

Čeprav se položaj tovarne, pa tudi vrsta njenih izdelkov, veže na kraj Vir, je vendarle njen začetek severno od Vira — na Količevem, v tedanji Bonačevi papirnici.

Podjetnik Bonač je pridobil za mesto ravnatelja v svojem podjetju leta 1923 papirničarskega strokovnjaka Franca Kocjančiča, ta pa je to mesto prevzel pod pogojem, da se mu da možnost za razvijanje sanitetne stroke, s katero se je tudi seznanil na svojih poslovnih potovanjih in namestitvah po svetu. Zdelo se mu je, da ima ta stroka ugodnejšo konjunkturo kot papirniška, predvsem v Jugoslaviji, kjer prave konkurence ni bilo, medtem ko je bilo papirničarjev obilo in zatorej tudi konkurzov.

Bonač je tako namenil Kocjančiču pritlično stavbo na zahodnem robu tovarne, veliko 25 × 8 m, in tu ji začel Kocjančič delati s tremi delavkami in prva od njih je bila Minka Bidrova-Keglovič.

Obrat je bil osnovan 1. marca 1923 in protokoliran kot domača tvrdka Kocjančič & in drugi d. z. o. z. — izdelovanje vate in kakovostnih obvez. Prvi družabnik je bil Franc Guttman, višina podjetniškega kapitala pa je znašala 120.000 predvojnih dinarjev.

Prvi asortiment je sestojal iz predelave — konfekcioniranja — uvoženega beljenega bombaža, uvožene beljene gaze in uvoženih ovojev. Surovine je podjetnik dobival predvsem iz Češke in Nemčije, prodajal pa je zlasti po Sloveniji ter delno — preko zastopnikov — v drugih krajih v državi.

Leta 1928, ko je za tedanjih 280.000 dinarjev kupil sedanji obrat na Viru, je Kocjančič zaposloval že 12 delavk in 2 delavca. Letna produkcija je znašala 300.000 obvez ter do 200.000 paketov vate in gaze. Opustil je mesto ravnatelja na Količevem in se posvetil le rasti svoje tovarne.

Že leta 1930 je tovarna štela preko 30 ljudi, do vojne pa je zaposlitev prekoračila število 80. Z družabništvom, dokupovanjem in širitvijo je Kocjančič tehnološko dopolnjeval in zaokroževal svojo dejavnost. Pomembna akcija je bila investicija v lastno belilnico in pripravljalnico v Mekinjah pri Kamniku (sedanji Elektro). Tja je bil prisiljen locirati ta obrat zaradi takratnih nezadostnih vodnih in energetskih razmer na Viru. Ekonomika in izboljšane razmere so ga privedle tik pred vojno do pripravljanja preselitve v matično podjetje.

Uspela osemndnevna stavka v Bonačevi tovarni oktobra 1935 je pomenila veliko prelomnico v delavskem gibanju na domžalskem območju. Kar zapovrstjo so se delavci posameznih tovarn sindikalno organizirali; tako so se spomladi 1936 opogumile tudi delavke Kocjančičeve tovarne. Vključile so se v kr-

šćanskosocialistično Jugoslovansko strokovno zvezo — tako kot drugo domžalsko delavstvo.

Kocjančič je sicer izjavil, da ni proti sindikalnemu organiziranju, vendar pa je nenadoma začelo primanjkovati dela, kar so zaposleni razumeli kot podjetnikov boj kot in so začeli stavkati. Pogajanja so privedla do pismenega priznanja delavske organizacije in v nadaljevanju do podpisa kolektivne pogodbe ter do 10–15 % povišanja mezd.

Vse nadaljnje delovanje skupine JSZ v Kocjančičevi tovarni je bilo še naprej usmerjeno predvsem v urejanje mezd, v posredovanja pri posameznih odpustih, ustanovili so podporni fond za pomoč delavstvu ob brezposelnosti, borili so se proti delovanju klerikalnega sindikata Zveze združenih delavcev, ki so ga vodili grobeljski misionarji, posvetili pa so se tudi drugim političnim akcijam, dosti pa tudi kulturno-prosvetnemu delu. Leta 1940 je dobro uspela akcija pri zbiranju podpisov za ustanovitev Društva prijateljev Sovjetske zveze.

Sanitetni material je bil med vojno potreben obema stranema. Nemci so zato dopustili nadaljnje delovanje tovarne, partizanskemu gibanju pa je bila dobrodošla »ponujena« možnost oskrbe.

Akcije za odnašanje materiala iz tovarne so potekale v dveh smereh: voditelji narodnoosvobodilnega gibanja so se povezali neposredno s podjetnikom Francem Kocjančičem, posebej pa so pridobivali zaupnike med delavstvom. Na isti strani sta se tako znašla podjetnik in njegovo delavstvo, čeprav iz konspirativnih razlogov za aktivnost drug drugega nista vedela.

Skupina zaupnikov med delavstvom se je sestala prvič jeseni 1941. Sekretarka tovarniške organizacije OF, kasneje Delavske enotnosti, je postala Slavka Štrukelj-Olga, njena namestnica pa — kasneje je padla — Tončka, Paštebar-Vera.

Zaradi obilnega odnašanja materiala je bilo pričakovati težave z nemškimi oblastmi, zato je Kocjančič naročil štabu Kamniškega bataljona, da z akcijo prekrije primanjkljaj materiala. Do te akcije je prišlo julija 1942, naslednja je bila maja 1943, avgusta istega leta pa tretja.

Največja akcija je bila 13. julija 1944, ko je bil izveden kombiniran napad na Bonačevo in Kocjančičevo tovarno, ki ga je izvedel tretji bataljon Šlandrove brigade. K tej akciji naj pripomnimo, da še obstaja natančen seznam zalog in skica mest skladiščenja, ki ga je iz tovarne poslal eden od aktivistov okrožnim političnim forumom in na podlagi katerega so se Šlandrovci odločili za akcijo.

Delavstvo »tovarne št. 4« — kot je bilo ilegalno ime Kocjančičevi tovarni — je bilo med najbolj organizirani-

mi v domžalskem rajonu. Od 76 zaposlenih jih je bilo 59 organiziranih v 14 odborih DE, kar je procentualno največ v primerjavi z drugimi večjimi obrati kamniškega okrožja.

Velika aktivnost Kocjančičevih delavcev se kaže tudi v številu vojnih žrtev. Med vojno so padli: Mirko Bernot-Mentor, Marija Gaberšek, Rezka Golob, Julka Grlica, Jože Kovič-Krim in Tončka Paštebar-Vera.

Po vojni je pristojnosti glede zaposlovanja prevzela sindikalna podružnica, o vsem drugem pa je do nacionalizacije, 6. decembra 1946, odločal Kocjančič. Na nek način je bil ta čas glede medsebojnih odnosov podoben tistemu po letu 1936.

V času prve petletke se je tovarna razširila tudi na obrat v Slovenski Bistrici, dopolnjevala pa je tudi svojo dejavnost s čevljarstvo in krojaško delavnico, industrijskim magazinom ter ekonomijo v Ihanu. Težave izpolnjevanja nalog prvega petletnega plana so znane in z njimi se je spopadal tudi kolektiv, ki je 10. septembra 1950 prevzel tovarno v upravljanje.

Težavna naloga je bila prepričati kolektiv, da je on gospodar in da je uspeh podjetja odvisen od prizadevanja in poštenosti posameznika. Najtežja naloga pa je bila prepričati vodilno osebje tovarne, da so se časi spremenili in da je delavec postal delodajalec. Kmalu je bila spoznana potreba po večji ekonomiki, ukinjena je bila vsa neindustrijska dejavnost, likvidiran pa je bil tudi obrat v Slovenski Bistrici.

Dotrajan strojni park, neprimerni obratni prostori, nepopolnost tehnološkega procesa in slabe delovne razmere ter nezadostne zmogljivosti so privedli organe podjetja 1955. leta do odločitve za rekonstrukcijo podjetja. Ta je bila končana 1. aprila 1959, ko se je začela poskusna

proizvodnja. Tovarna je prišla do nove pripravljalnice, preurejene belilnice, novemikalnice in konfekcije in od tod dalje lahko smatramo, da je tovarna sanitetnega materiala moderna delovna organizacija.

1961. leta je prišlo do pomembne razširitve asortimenta z uvedbo izdelave cigaretnih filtrov. Ta proizvodnja je močno spremenila dotedanjo poslovno značilnost tovarne. To leto se je asortiment razširil tudi z dodelavo lepljivih obližev.

1962. leta je bil dosežen prvi izvoz, nadaljnja širitev tovarne pa je privedla do gradnje nove kotlarne 1964. leta.

Naslednjega leta je bilo ustanovljeno interno mesečno glasilo, ki je močno izboljšalo obveščanje delovne skupnosti. 1968. leta pa je bila opravljena popolna rekonstrukcija belilnice, ki je povsem modernizirala belilni postopek.

Čas po letu 1970 lahko smatramo za drugo rekonstrukcijo tovarne. Modernizirala se je pripravljalnica, razširila se je mikalnica v novo zgrajeni hali, skoncentrirali so se tkalski obrati, izboljšalo pa se je tudi stanje skladišč. Sanitetni asortiment se je povečal z licenčnimi dogovori s svetovno znanimi sanitetnimi proizvajalci.

Zadnji dve leti lahko ocenjujemo predvsem kot zelo pomembni pri razvijanju samoupravljanja. Veliko kompetenc se je preneslo s predstavniških organov na zbornice delovnih ljudi, zadnji čas pa je tudi široka aktivnost in razprava glede bodočega organiziranja združenega dela.

Tehnološki razvoj je privedel tovarno v tako situacijo, da so upravne službe pa tudi ureditev družbeno političnega življenja tovarne, ureditev prehrane, rekreativna dejavnost in vsa druga spremlajoča aktivnost delovnih ljudi močno zaostale. Zato je v tem trenutku predvsem po-

trebna zgraditev nove upravne stavbe, saj bo šele tako mogoče zagotoviti nadaljnji razvoj tovarne sanitetnega materiala na Viru pri Domžalah, ki šteje sedaj 750 zaposlenih ter se približuje 200 milijonom celotnega dohodka.

Toni Laznik, dipl. oec.

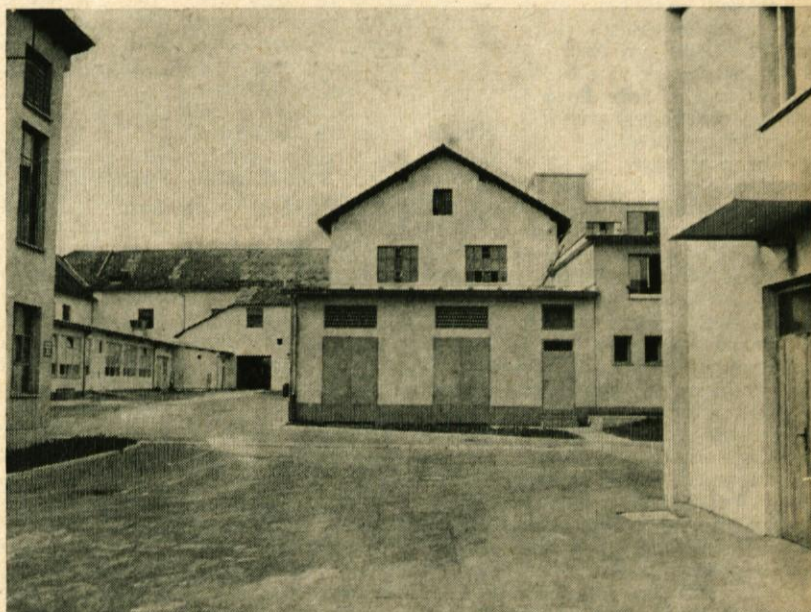
Kaj je z investicijami trgovskega podjetja »Napredek« Domžale

Na 37. seji obeh zborov skupščine občine Domžale v mesecu januarju 1973 je na zahtevo večjega števila odbornikov prišlo tudi do širše razprave o delu Trgovskega podjetja »NAPREDEK« Domžale in njegovega investicijskega programa do 1975. leta.

Glede na to, da je to najmočnejše trgovsko podjetje v občini in da v pretežni meri vpliva na tržna gibanja v naši občini, smo skušali ugotoviti, kako daleč je prišlo reševanje preskrbe občanov in kaj je bilo narejenega od tistega, kar je direktor tega podjetja tov. Milan Rugelj na omenjeni seji povedal in tudi zagotovil, da se bo obstoječe stanje začelo takoj sanirati. Ker čas neusmiljeno beži in zahteva tudi konkretne akcije, smo se pozanimali, kako je s to zadevo in kako daleč smo prišli? Ugotovili smo naslednje:

1. Trgovsko podjetje NAPREDEK lahko takoj dobi kredit za trajna obratna sredstva v višini 600 milijonov SD, kar naj bi podjetje koristilo za boljšo založenost svojih trgovin na območju celotne občine.

2. Trgovsko podjetje NAPREDEK dobi 1,5 milijarde (Nadalj. na 8. str.)

K staremu se dograjuje novo

S 44. seje Skupščine občine Domžale

meseca septembra

Od zadnje seje skupščine je pretekel dober mesec, v katerem ni bilo mogoče računati na sklepčnost seje skupščine, zato se je za 44. sejo 6. 9. 1973 nabralo precejšnje število zadev, o katerih je morala odločati občinska skupščina, saj je bilo za sejo predvidenih 20 točk dnevnega reda.

Pri obravnavi pregleda sklepov preteklih treh juljskih sej (dve delovni in ena slovesna seja) in poročila o izvrševanju sklepov teh sej je podpredsednik skupščine Ivan VIDALI, kot predsednik komisije za odlikovanja, seznanil odbornike še z naknadnim sklepom komisije za odlikovanja, da bi priznane občine prejel za svoje uspešno delo tudi Nogometni klub Domžale, ki praznuje letos pomembno obletnico svojega delovanja. Nadalje je predsednik komisije za odlikovanja pojasnil, da je Mavricij Voglmut, predsednik občinskega sodišča Domžale, prejel ob svoji 60-letnici priznanje občine. Odborniki so se tudi strinjali s predlogom omenjene komisije, da se »Rašici« v Moravčah, ki slavi 15-letnico svojega obstoja, podeli srebrna Medalja za zasluge za njeno uspešno delo pri razvoju gospodarstva na Moravškem. Skupščina je še pooblastila komisijo za odlikovanja, da po svoji uvidenosti in v sodelovanju s pristojnimi organi OZD Tosama in Induplati določi primerno število najzaslužnejših delavcev omenjenih organizacij, katerim naj skupščina podeli občinsko priznanje ob praznovanju 50-letnice obstoja navedenih organizacij.

Razprava pri 2. točki dnevnega reda je pokazala, kako veliko je bilo zanimanje za spremembo proračuna občine.

Največ razpravljavcev se je oglasilo o vprašanju sredstev za vzdrževanje cest in mostov. Med drugim je **Rudolf Osolin** zahteval dokončno ureditev dovoza za novo cesto Želodnik—Moravče. Odborniki so bili soglasnega mnenja, da se v reševanje vključi tudi republiška skupnost za ceste, saj gre za republiško cesto, pri kateri je občina nosila pretežno breme rekonstrukcije. **Jože Knepe** je kritično obravnaval postopek za pripravo predloga spremembe proračuna, saj ni bil uresničen sklep skupščine, da je najmanj mesec dni pred sprejemanjem rebalansa potrebno iti v javno razpravo. Razprava **Slavka Matičiča** o delitvi sredstev sklada za mestna zemljišča je privedla do sklepa skupščine, da je potrebno pregledati dosedanje poslovanje sklada ter preučiti umestnost sklepa, da je predsednik UO omenjenega sklada predsednik krajevne skupnosti, ki ima največji vir sredstev iz prispevka za mestna zemljišča, ker je naravno pričakovati, da bo imel manjši posluh za potrebe izven te krajevne skupnosti. Predvsem pa je treba ugotoviti, ali je bila delitev sredstev tega sklada izvedena v

smislu sprejete politike, ki bi jo morala potrditi občinska skupščina. Vsekakor bo poročilo upravnega odbora sklada za urejanje mestnih zemljišč ena od točk dnevnega reda prihodnje seje občinske skupščine. Tudi odbornik **Albin Penič** je zahteval, da se pri delitvi sredstev iz prispevka za mestna zemljišča morajo upoštevati krajevne skupnosti izven tega območja, ker tudi njihovi delavci ustvarjajo sredstva, iz katerih plačujejo delovne organizacije prispevek za mestna zemljišča. Predsednik skupščine je prepričan, da bo proračun občine, kakor tudi njenih skla-

lah, ki je skupen za več občin, ki so v ta namen že vse namenile določena sredstva. Predstavnik krajevne skupnosti Zlato polje je dobil pojasnilo glede ureditve ceste Lukovica—Zlato polje, na kateri je zaradi zemeljskega plazua promet na njej življenjsko nevaren. Brž ko bo predloženo mnenje strokovnjakov, bodo pričeli z nujnimi zaščitnimi deli. Pri sanaciji pa naj bi sodelovalo tudi podjetje Elektro Ljubljana, ki je s postavljanjem dalnovoda pravzaprav povzročilo premikanje zemlje. Tudi most v Lukovici je v programu za popravilo, medtem ko za še vse druge

lah, ki je skupen za več občin, ki so v ta namen že vse namenile določena sredstva. Predstavnik krajevne skupnosti Zlato polje je dobil pojasnilo glede ureditve ceste Lukovica—Zlato polje, na kateri je zaradi zemeljskega plazua promet na njej življenjsko nevaren. Brž ko bo predloženo mnenje strokovnjakov, bodo pričeli z nujnimi zaščitnimi deli. Pri sanaciji pa naj bi sodelovalo tudi podjetje Elektro Ljubljana, ki je s postavljanjem dalnovoda pravzaprav povzročilo premikanje zemlje. Tudi most v Lukovici je v programu za popravilo, medtem ko za še vse druge

Del odbornikov obeh zborov občinske skupščine na zadnji seji, ko so razpravljali o rebalansu proračuna in drugih zadevah, ki so se »nabrale« od zadnje redne seje

dov za naslednje leto izdelan na omenjenih principih oziroma v smislu ustavnih sprememb, ki zadevajo družbeno-ekonomske odnose tudi na tem področju.

Komandir PM Domžale je pogrešal v predlogu rebalansa proračuna realizacijo sklepa skupščine, da se še v tem letu zagotovi eno ali dve stanovanji za potrebe delavcev omenjene postaje. Rešitev tega in podobnih problemov drugih organizacij združenega dela bo treba reševati v okviru Solidarnostnega stanovanjskega sklada občine Domžale. Prispevek k razpravi o tem vprašanju je dal tudi predsednik Inicijativnega odbora za ustanovitev Solidarnostnega stanovanjskega sklada **Marjan Bolhar**.

Jože Knepe je imel pripombe na dodatno postavko v proračunu, namreč sredstva za ozemljitev kabla za vrtec Radomlje v višini 17 milijonov SD.

Marija Ivkovič, predsednica IO TSOV, je odklonila odgovornost omenjene interesne skupnosti za lokacijo omenjenega in drugih vrtcev, za katero se odločajo krajevne skupnosti po predhodnem mnenju ustreznih strokovnjakov. Odbornik **Franc Lipovšek** je utemeljil odločitev KS Radomlje, naj bo lokacija vrtca v bližini avtobusne postaje in radomeljske šole, ki

bi morala biti osnova za delitev sredstev. **Milan Jenčič** je spomnil naslep skupščine za nabavo avtomobila smetnjaka, ki pa ga iz proračunskih sredstev ni mogoče nabaviti, ker gre za osnovna sredstva gospodarske organizacije, ki se v tem primeru ukvarja s komunalno dejavnostjo. Poslanec **Mirko Jerman** je utemeljeval sredstva, ki so zagotovljena z rebalansom, kot prispevek za povečanje kapacitet v poštinskem domu borcev NOV v Banjo-

niso bila zagotovljena sredstva. Treba bo določiti prioriteten red rekonstrukcij mostov, ker so mnogi od teh še v slabšem stanju kot most v Lukovici. Mimo navedenih razpravljavcev so v razpravi o rebalansu proračuna sodelovali še tile odborniki: **Franc Stošický, Ivan Cerar, Peter Gubanc** in **Sandi Rihtar**. Predlog rebalansa je bil sprejet z večino glasov; en odbornik je namreč glasoval »proti« predlogu, dva pa sta se glasovanja »vzdržala«.

(Nadalj. s 7. str.)

KAJ JE Z INVESTICIJAMI TRGOVSKEGA PODJETJA »NAPREDEK« DOMŽALE

SD posojila v letu 1974, in sicer pod pogojem, da veže v banki 500 milijonov SD lastnih sredstev takoj, v letih 1974 in 1975 pa po 400 milijonov SD in to po sprejetju zaključnih računov.

3. Odobrena sredstva se lahko koristijo, ko podjetje predloži investicijski elaborat za gradnjo objekta »C« pri Komunalnem centru v Domžalah in drugih poslovalnic v drugih krajih.

Edini pogoj pri tem pa je, da se v novem objektu uredijo samopostrežna restavracija, prostori za družbeno prehrano in drugo, kar zahteva sodobni trgovski ob-

jekt.

Ker ni bil izvršen sklep, da mora podjetje NAPREDEK skupaj z Burojem 71 v mesecu februarju poročati na seji skupščine, kako bo z rekonstrukcijo lokalov in novogradnjo, je predsedstvo SOB smatralo za potrebno, da ponovno v razgovoru s predstavniki podjetja načne to vprašanje. Toda kljub zagotovitvam, da se bo stvar hitro uredila, ni opaziti večjih pozitivnih premikov. Zaradi tega se upravičeno sprašujemo, zakaj podjetje ne predloži potrebnih elaboratov in začne koristiti investicijskih sredstev, ki bi jih takoj dobilo.

Vsi pa vemo, da s tem nastaja ogromna gospodarska škoda, ker podražitve grad-

Naslednja točka dnevnega reda je bila logična posledica predhodne točke, namreč sklepanje o odloku o spremembi odloka o proračunu občine Domžale za leto 1973, ki je bil sprejet s predlagano dopolnitvijo sveta za finance.

Po soglasnem sprejemu odloka o spremembi odloka o določitvi stopenj davkov za financiranje vzgoje in izobraževanja v občini Domžale v letu 1973 je predsednik sveta za finance **Sandi Rihtar** pojasnil finančni načrt posebnega računa sredstev za izravnavo v gospodarstvu, na katerega se stekajo sredstva proračuna nad 9% omejitvi oziroma razlika sredstev med planom dohodkov in dovoljeno proračunsko porabo v letu 1973. Ta sredstva bodo po predvidevanjih znašala okoli 495 milijonov SD in naj bi se po predloženem finančnem načrtu računa porabila za štipendije, za intervencijska sredstva krajevnim skupnostim, za sofinansiranje komunalnih objektov po programu zdrave pitne vode, za sofinansiranje elektrifikacije Rakitovec, Žiče-Rova, Ihan, za sofinansiranje izgradnje cest, za gradnjo kolektorja in za prispevek sklada za pospeševanje kmetijstva. Predlog finančnega načrta je bil sprejet brez razprave. Ravno tako tudi predlog sveta za finance za iplačila iz rezervnega sklada za odpravo škode po neurju na cesti Krašnja—Kranje brdo—Vrh, na cestah na območju KS Rafolče, KS Blagovica, KS Zlato polje in za cesto Senožeti—Velika vas. Na predlog predsedstva zbora volivcev Vrhpolje in sveta za finance je skupščina odobrila izplačilo iz omenjenega sklada v znesku milijon SD kot enkratno pomoč za obnovo gospodarskega posloja v Dolah pod Trojico, ki ga je po nesreči zažgal otrok in v požaru tudi sam umrl.

Soglasno je nato skupščina sprejela predlog sveta za finance, ki ga je posredoval njegov predsednik **Sandi Rihtar**, da namreč dá skupščina garancijo cestnemu skladu za najetje kredita pri Slovenijaceste, in sicer za dobo treh let za rekonstrukcijo ceste skozi Ihan, skozi Krašnjo in za rekonstrukcijo ceste Mengeš—Šinkov turn. Pri finan-

(Nadalj. na 9. str.)

benega materiala rastejo letno za približno 20%. Kljub dejstvu, da bi izvedba investicijskega programa podjetja NAPREDEK do 1975. leta zahtevala 3,5 milijarde SD (števila je vzeta iz zapisnika 37. seje občinske skupščine), postavljamo vprašanje, kje so mimo že znanih (organiziranje TOZD, pomanjkanje določenih kadrov itd.) vzroki, da ne izkoristimo sredstev in začnemo z delom? Odgovorni bi se morali zavedati, da s čakanjem ne bomo rešili preskrbe naših občanov in ne bomo ustvarjali možnosti za povečanje skladov in resničnega napredka podjetja, ki že v svojem naslovu nosi »NAPREDEK«, kar pa verjetno samo po sebi ne zadostuje.

Vsakdanji potrošnik

(Nadalj. z 8. str.)

siranju investicije bodo sodelovali tudi občani in organizacije združenega dela.

Brez razprave je sprejela skupščina ta predlog sveta za finance odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o nadomestilih osebnega dohodka, o potnih stroških odbornikom in voljenim ter imenovanim funkcionarjem skupščine občine Domžale, ki je objavljen v uradnem vestniku, in odlok o spremembi odloka o ustanovitvi komisije za ugotavljanje izvora premoženja, ki ga je skupščina brez sprememb sprejela.

Nadalje je skupščina sprejela dvoje pooblastil: pooblastila je svet za finance, naj določa konkretno vrednost delovnih mest, ki so po samoupravnem sporazumu o merilih za delitev dohodka in osebnih dohodkov, izkazane v razponu, ter da odloči o izjemnem povečanju vrednosti delovnih mest z visoko in višjo izobrazbo, na katerih delavci samostojno opravljajo strokovne naloge svojega delovnega področja, ali so posebno pomembna za opravljanje nalog organa. Nadalje je pooblastila svet za finance, da potrjuje finančni načrt posebnega računa za napredek organizacije in delo davčne uprave. Brez razprave je bil soglasno sprejet predlog sveta za finance za razširitev programa zdrave pitne vode, in sicer z vključitvijo krajev Videm in Spodnje Koseze, ki imata velik problem z oskrbo zdrave pitne vode.

Srednjeročni program razvoja občine od 1971—1975 je bil nadaljnja osrednja točka dnevnega reda. Uvod v razpravo je podal predsednik osrednje komisije za pripravo programa razvoja občine **Stane Rozman** v obliki povzetka srednjeročnih programov razvoja posameznih dejavnosti v občini. Povzetek je objavljen v celoti v tej številki občinskega poročevalca. Razpravljavec **Janez Cerar** je menil, naj bi se naslov programa ustrezno popravil, saj gre za petletno obdobje, ki ga je polovica že minila, medtem ko je **Sandi Rihtar** med drugim menil, da se v bodoče pravočasno pristopi k izdelavi tako pomembnega dokumenta. **Pavel Peterka** je menil, da bi bilo treba v programu ugotoviti, kaj je že napravljenega in tistemu, česar še ni, posvetiti več pozornosti. Vsi razpravljavci so bili edini, da je s sprejetjem srednjeročnega programa razvoja občine opravljeno ogromno delo in so si vsi sodelujoči zaslužili priznanje za dobro opravljeno delo.

Ivan Vidali je med gosteje naseljenimi kraji pogrešil naselje Mengeš, ki je pomotoma izpadlo. V programu ni omenjene pomembne dejavnosti Zavarovalnice Mengeš, ki bi glede na ustvarjena sredstva morala najti svoje mesto v tem dokumentu. **Milan Narat** je opozoril na večjo smelost in vztrajnost za uresničevanje načela združevanja in sodelovanja organizacij združenega dela v okviru panog in tudi širših okvirih. Menil je, da bi moralo biti izvajanje tega načela v programu bolj smelo začrtano in določeno. Vsekakor

naj se ta smelost prenese v nadaljnje delo sveta za industrijo in drugih občinskih organov. Po pojasnitvi na posamezna vprašanja, ki sta jih mimo predsedujočega dala **Stane Rozman** in predstojnica temeljnega upravnega organa za gospodarstvo **Ivanka Zajc**, so odborniki predloženi srednjeročni program razvoja občine soglasno sprejeli.

Soglasno je bilo sprejeto poročilo o gibanju gospodarstva v prvem polletju letošnjega leta, s katerim so se odborniki lahko seznanili na podlagi podatkov v Biltenu št. 6 občinske službe za plan in analize ter preko analize poslovnega uspeha organizacij združenega dela za isto obdobje, ki ga je pripravila analitska služba SDK. Oba predstavnika navedenih služb sta podala kratek povzetek. Ugotovljeno je, da je prvo polovico leta domžalsko gospodarstvo zaključilo relativno dokaj ugodno. Povečanja izkazujejo vsi osnovni gospodarski pokazatelji, razen realnih osebnih dohodkov na zaposlenega, ki so zaradi močnega zvišanja življenjskih stroškov padli za 5 %. O tem je kasneje razpravljala odbornik **Slavko Matičič** in podčrtal med drugim pomembnost dejstva, kako je naložen ostanek dohodka. **Janko Kralj** je menil, da lahko predloženo gradivo in analiza služita samoupravnim organom v podjetjih za ugotavljanje učinkovitosti posameznih služb, medtem ko po mnenju **Vide Bogatajeve** za vse primere to ne more veljati.

Predsednik skupščine je v svoji obširni razpravi med drugim seznanil odbornike s pripravami in finančno strukturo dveh večjih investicij v občini, od teh naj bi bila ena v Papirnici Količevo in druga na področju gostinstva v okviru Trgovskega podjetja Napredek oziroma združenega podjetja ABC Škofja Loka.

Iz pismenega poročila sklada za izgradnjo šolske mreže je razvidno, da je doslej finansiranje izgradnje potekalo dokaj uspešno, saj v treh novih šolah že teče šolski pouk. Zaradi novega zveznega predpisa pa so se spremenili pogoji finansiranja nadaljnje izgradnje šolske mreže, zato je tudi dograditev že začelih objektov zaradi prepovedi bančnega kreditiranja investicij v infrastrukturi postala zelo problematična, čeprav je bila finančna struktura za pokrivanje opravljenih in tekočih del po programu izgradnje šolske mreže določena. Omenjeni zvezni predpis pa je povzročil, da je ostalo nepokritih okoli 945 milijonov SD, ki bodo zapadli v plačilo v tekočem letu. Sklad je zato predlagal občinski skupščini, naj sprejme sklep o zagotovitvi sredstev za plačilo akceptnih nalogov v omenjeni višini v letu 1974, ker bo le tako mogoče zagotoviti normalno delo na tem področju. **Sandi Rihtar** je podprl predlog sklada in se pridružil tudi zahtevi občanov Doba, s katero je seznanil odbornike **Andrej Pangeršič**, da bodo namreč pričeli z adaptacijo šole v Dobu. Odbornik **Pavel Peterka** je načel nevzdržen problem prostorov šole Vencelja Perka v Domžalah, ki prehaja že v političen problem. Apeliral je

na republiške poslance in delegata občine v skupnosti slovenskih občin, naj pri republiški skupščini in drugih organih na tem nivoju vztrajno zahtevajo odpravo omenjenega zveznega predpisa, ki je povzročil nevzdržno situacijo v občini Domžale, konkretno pri finansiranju izgradnje šolske mreže. Tudi odbornik **Ivan Cerar** se je zavzel za pričetek adaptacije šole v Dobu, medtem ko je predsednik občinske skupščine opozoril na dosedanje prizadevanje in smelost občinske skupščine in sklada za izgradnjo šolske mreže pri izvajanju omenjenega programa, kar je rodilo vidne uspehe, ki se kažejo v delu treh novih osnovnih šol in gradnji četrte v Mengšu, v kateri se bo začel pouk v začetku drugega polletja tekočega šolskega leta. Prav je, da se začne sklad dogovarjati z investitorjem za pričetek adaptacije šole v Dobu, obenem pa prouči možnosti za začetek del pri osnovni šoli Vencelja Perka v Domžalah, ker je treba po mnenju nekaterih razpravljavcev strokovno oceniti, ali naj začnejo z adaptacijo omenjene šole ali z novogradnjo glede na stalno naraščanje števila šolskih otrok v tem šolskem okolišju. Pri ponovnem obravnavanju virov za finansiranje izgradnje šolske mreže je ponovno prišlo do zahteve za dosledno plačevanje krajevnega samopriskupka vseh zavezancev prispevka, kakor tudi ekonomskih izseljencev, nadalje je potrebno takoj pričeti s postopkom za prodajo šolskih poslopij, ki ne bodo več služila svojemu namenu, in da je treba še vedno vztrajati na tem, da tudi občine, ki imajo v tukajšnji občini svoje rejence, plačajo svoj samopriskup.

Glede na to, da se je seja skupščine že zelo zavlekla, so se odborniki strinjali s predlogom, da se poročilo upravnega odbora sklada za štipendije in posojila ter obravnava problematike v zvezi z gradnjo Doma upoko-jencev preloži na naslednjo sejo občinske skupščine. Odborniki pa so še sklepali o predlogu sveta za blagovni promet glede soglasja o povišanju cen režijske ure v komunalni dejavnosti, oskrbnin v domovih počitka in novim cena Kino podjetja Domžale. Soglasje je objavljeno v Uradnem vestniku občine.

Pri »volitvah in imenovanjih« so odborniki brez razprave soglasno sprejeli predlog komisije za volitve in imenovanja in sklenili:

— da se po izvedenem reelekcijemskem postopku **Maks Zajc** ponovno imenuje za ravnatelja osnovne šole Moravče, **Anton Kos** za ravnatelja osnovne šole Brdo in **Rajko Hafner** za ravnatelja osnovne šole Radomlje ter

— da se za novega ravnatelja osnovne šole Vencelja Perko Domžale imenuje **Janez Ulčar**,
— da se v štabu za civilno zaščito razreši dolžnosti vodje štaba Jakob Černe ter člana Janez Vreček in Stane Praprotnik in da se za vodjo štaba imenuje **Aleksander Skok**, podpredsednik občinske skupščine in za člana **Franc Podbevšek** in **Franjo Ravnikar**,

— da se Jakob Černe razreši dolžnosti predsednika UO sklada za izgradnjo šolske mreže in za novega predsednika omenjenega UO sklada imenuje **Aleksander Skok**, podpredsednik skupščine občine Domžale,

— ker se je s prenehanjem odborniške funkcije Jakoba Černetu zmanjšalo tudi število odbornikov, ki so pooblašteni za sklepanje zakonskih zvez pri pristojnem občinskem organu, je skupščina za to dolžnost pooblastila podpredsednika **Aleksandra Skoka**,

— da se Jakob Černe razreši kot član sveta za narodno obrambo in da se za novega člana imenuje **Milan Narat**;

— da se namesto Jakoba Černeta za stalnega delegata občine Domžale v skupščini SR Slovenije imenuje **Aleksander Skok** in

— imenovani imenuje tudi za člana medobčinskega sveta ljubljanske regije namesto Jakoba Černeta, ki se razreši te dolžnosti,

— da se na lastno željo Slavomir Pavlovič razreši dolžnosti občinskega cenčica,

— da se v zbor zavarovalnice Maribor imenujejo: **Ciril Sešek**, **Janko Prenar** in **Vinko Januš**,

— da se v iniciativni odbor za ustanovitev kmetijske zemljiške skupnosti imenujejo:

1. AVŠIČ ing. Lojze, KPC Jable,
2. HREN ing. Janez, Sekcija za kmetijstvo pri

- SZDL,
3. GORŠE ing. Franc, Skupščina občine Domžale,
 4. ŠKERLJ Franc, EMONA — obrat kooperacija,
 5. PETERLIN ing. Franc, EMONA — obrat Govedoreja Domžale,
 6. PAVLOVIČ ing. Ljubo, Gozdni obrat Domžale,
 7. ŠINK Franc, Semesadika Mengeš,
 8. VIDIC Ivan, Hrastnik pri Moravčah,
 9. JERETINA Lovro, Vrhovlje pri Rafolčah,
 10. NASTRAN Ivan, Radomlje,
 11. ŠTIFTAR Martin, Brezovica pri Dobu;
- da se v iniciativni odbor za melioracijo območja Rače in Radomlje imenujejo:
1. JERETINA Janez, Krtina,
 2. PLIBERŠEK Franc, kmetijski inšpektor občine Domžale,
 3. GORŠE ing. Franc, referent za pospeševanje kmetijstva pri SOB Domžale,
 4. HALER ing. Lado, Vodna skupnost Ljubljana-Sava,
 5. RAHNE Janez, Rača pri Krtini,
 6. ŠTIFTAR Jože, Dob,
 7. GORŠIČ Franc, predstavnik EMONE — govedureja;
- da se v svet zavoda Tehniške srednje usnjarske galanterijske šole Domžale imenuje **Srečko Berčič**, načelnik oddelka za skupne in družbene službe SOB Domžale.

Delavska univerza Domžale

VPISUJE DO KONCA MESECA SEPTEMBRA V:

— Osnovno šolo za odrasle

— Gostinsko šolo za poklic natakarja in kuharja

TEČAJE:

— tujih jezikov

— angleškega jezika za predšolske otroke

— krojenja in šivanja

— vezanja in pletenja

— kuhanja

— za kurjače centralnih kurjav

— za voznike viličarjev

— za skladiščnike

— za tehniško risanje

— za vodenje poslovnih knjig

— za poenterke

— higienskega minimuma

Vpis in informacije:

DELAVSKA UNIVERZA DOMZALE,
Kolodvorska 6/I. nadstropje
telefon: 72-082

43. Delovna in slavnostna seja občinske skupščine v mesecu juliju

V mesecu juliju je bila mimo slavnostne seje v počastitev občinskega praznika še 43. delovna seja, na kateri so odborniki najprej počastili spomin pokojnega odbornika Maksa Gučka, ki je 23. 7. 1973 izgubil življenje v prometni nesreči. Nato so na predlog komisije za volitve in imenovanja soglasno izvolili za sodnika občinskega sodišča Domžale Janeza BREZNIKA, diplomiranega pravnika s pravosodnim izpitom, ter za tajnika komisije za ugotavljanje izvora premoženja imenovali Zoltana HERCEGA po poklicu pravnika in imenovali za vodjo strokovne službe za sklade in samostojne interesne skupnosti Antona KNAVSA, diplomiranega inženirja arhitekta.

Odborniki so nato 28. julija prisostvovali slovesni seji občinske skupščine v počastitev občinskega praznika, ki je bila tudi letos skupna za občino Domžale in Kamnik. Slavnostni govor je imel predsednik skupščine občine Kamnik Vinko GOBEC, ki je spomnil na revolucionarno preteklost, na katero so lahko še posebno ponosni občani domžalsko-kamniškega območja, saj so bili med prvimi, ki so zanetili iskro upora proti tujemu zavojalstvu. Nadalje je orisal gospodarski in družbeni razvoj obeh občin v zadnjem času in med drugim poudaril, da doseženi rezultati spodbujajo in obvezujejo k nadaljnjemu ustvarjalnemu delu.

Nato so odborniki obeh skupščin sklepali o podelitvi priznanj posebno zaslužnim občanom in organizacijam svoje občine. Predsednik Komisije za odlikovanja SOb Domžale prof. Ivan Vidali je podal predlog omenjene komisije, ki je bil pripravljen na podlagi podrobnejših meril, ki jih upošteva komisija pri podeljevanju družbenih priznanj in sicer:

1. občinsko priznanje se podeljuje načelno le za družbenopolitično delo izven redne službe, samo izjemoma za kakšne druge zasluge (na primer velika prizadevnost pri poklicnem delu, dolgoletno delo v neki organizaciji združenega dela, opravljeno izredno pomembno delo in podobno),

2. priznanja se podelijo še takrat, ko je preteklo od kakršnegakoli družbenega priznanja (na primer: zveznega, priznanja OF, Kersnikove nagrade in podobno) vsaj štiri leta. Izjema so samo različne pomembne obletnice (50-letnica, 60-letnica in druge, upokožitev in podobno);

3. načeloma se podeljujejo vedno samo priznanja večje stopnje in vsako priznanje le enkrat;

4. občinska priznanja naj ne bodo preštevilna, ker bi tako sčasoma povsem izgubila svojo vrednost;

5. za letos naj bi se število priznanj omejilo na okoli 40.

Na temelju teh meril je komisija izmed 158 kandidatov izbrala 45 predlaganih. Odborniki občinske skupščine so predlog komisije soglasno sprejeli in sklenili podeliti priznanje občine naslednjim organizacijam in posameznikom:

PLAKETO Z ZNAKOM prejmejo:

— na predlog Občinske konference SZDL:

Jože KOVIČ iz Ihana

Franc POŽARŠEK z Gore pri Pečah

Janko SMERKOLJ iz Ožbolta in

Marjan TROBEC iz Mengša

— na predlog Občinske konference ZK:

Marjan BOLHAR iz Domžal

Viljem DERŽANIČ iz Mengša

Marica JERMAN iz Induplati

Anton KOS iz šole Brdo

Janko KRALJ iz Domžal

Tone OREHEK iz Mlinostroja in

Peter PRIMOŽIČ iz Domžal

— na predlog Občinskega sindikalnega sveta:

dr. Peter CERAR

Milan DEISINGER

Ivan JERETINA

— na predlog Občinske zveze združenj borcev NOV:

Krajevni odbor ZZB NOV Trzin

Bojan BOGATAJ iz Domžal

Anton FLORJANČIČ iz Podsmrečja pri Blagovici

Jože KOKALJ iz Zgornjega Prekra

Franc OREL iz Trzina

Miha POŽAR iz Šentvida

Anton SUŠNIK iz Doba

Anton TAVČAR iz Loke pri Mengšu

Alojz ŽAVBI iz Blagovice in

Pepca ŽUN iz Mengša

— na predlog Občinske zveze za telesno kulturo:

Silvo ANDREJKA iz Šentvida in

Franc VULKAN iz Domžal

— na predlog Mestne konference SZDL Mengeš prejmejo:

Tilka LEB

Marjan MAJČEN

Rudolf ŠINIGOJ

Ivan TOMŠIČ

Miha URANKAR

Franc ZABRET in

Danica ZIDARIČ

— na predlog Društva prijateljev mladine Lukovica—Prevoje:

Pepca URBANIJA iz Lukovice

— na predlog Krajevne skupnosti Tomo Brejc Vir:

Pavle GROS

— na predlog Osnovne šole Brdo

Tončka BALOH

Janez JARC in

Helena MARKOVŠEK

— na predlog delovne skupnosti Delavske univerze Domžale:

Karel KUŠAR iz Domžal

— po oceni Komisije za odlikovanja prejmejo plaketo z znakom tudi:

HOKEJSKI KLUB PREVOJE

Leopold GEC iz Moravč in

Anton ŠALAMON iz Mengša

MEDALJO ZA ZASLUGE prejmeta:

Božena HABJAN iz Domžal in

Aleksander SKOK iz Domžal.

Ker bi razdelitev priznanj obeh občin na slovesni seji predolgo trajala, so odborniki sklenili, da jih predsednik skupščine podeli ob prihodnji priložnosti.

Predsednik — sodišča šestdesetletnik

Predsednik Občinskega sodišča v Domžalah tov. Mavricij Volgemut je v teh dneh praznoval lep jubilej — šest desetletij svojega življenja. Rojen je bil v Sp. Bitnjah na Gorenjskem, kot sin kmečkih staršev. Šolal se je v Škofji Loki in Kranju ter na Pravni fakulteti v Ljubljani. Po končanem študiju je kot mlad sodnik služboval pri raznih sodiščih na Slovenskem. V letu 1950 je bil izvoljen za sodnika ta-

Domžale, ki šteje že približno 33.000 prebivalcev. Tak razvoj nedvomno kaže, da je bila predsednikova zamisel o ustanovitvi sodišča daljnosežen in pravičen ukrep.

S svojim poštenim in humanim odnosom do ljudi, prizadevnim ter temeljitim strokovnim delom si je tov. Mavricij Volgemut pridobil velik ugled in spoštovanje, ne samo pri svojih sodelavcih v pravosodju, temveč tudi pri občanah, ki se mno-

kratnega Okrajnega sodišča v Kamniku, kjer je ostal vse do konca 1959. leta. Med opravljanjem sodniškega dela v Kamniku je spoznal, da vse več strank prihaja iz domžalskega področja in da le-te pri opravljanju na sodišču, zaradi slabih prometnih zvez in oddaljenosti izgubljajo veliko časa ter imajo zato občutne stroške. Ta ugotovitev in pa nagel razvoj domžalske občine sta tov. Volgemutu napotila, da je pokrenil akcijo za ustanovitev sodišča v Domžalah. S pomočjo takratnih občinskih funkcionarjev mu je uspelo, da je bilo ustanovljeno sodišče s sedežem v Domžalah, ki je začelo 1. januarja 1960 z rednim delom. Za predsednika sodišča je bil imenovan tov. Volgemut, ki to odgovorno funkcijo opravlja še danes. Ob ustanovitvi sta na sodišču bila le dva sodnika in 8 ostalih sodnih delavcev. Zaradi velikega porasta prebivalstva, razširitve pristojnosti sodišča in s tem v zvezi povečanjem obsega dela pa se je sodišče občutno povečalo tako, da je sedaj zaposlenih že 5 sodnikov in 20 ostalih sodnih delavcev, ki opravljajo sodna, zemljiškoknjižna in druga opravila za občane na področju občine

gokrat zatekajo na sodišče in k njemu osebno po pravno pomoč. Kot sodnik velja za pravičnega, pri sojenju v konkretnih zadevah za neodvisnega, svoje odločitve pa sprejema v skladu z zakoni in pravnimi načeli po zdravi in trdni življenjski logiki. Kadar opravlja predsedniško funkcijo mu je temeljna skrb, kako zagotoviti pogoje za uspešno delo sodišča, da bi sodno funkcijo opravljal kvalitetno in v skladu z zahtevami družbene skupnosti. Kljub nekaterim kadrovskim in materialnim težavam, ki so bile povezane z nepravilnim vrednotenjem sodnega dela, je tov. Volgemut, kot predsednik sodišča in sodnik, bistveno doprinesel, da je sodišče, ki mu predseduje, ves čas uspešno in odgovorno opravljal sodno funkcijo ter si s svojim delom pridobilo pri občanah velik ugled.

Čestitkam, ki so jih tov. Mavricij Volgemutu ob njegovem prazniku izrekli številni njegovi prijatelji, sodelavci ter ugledne osebnosti iz vodstva Občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij, se pridružujemo tudi mi in želimo, da bi še vrsto let uspešno nadaljeval svoje delo.

Tradicija delavske solidarnosti

Induplati praznuje letos 50. obletnico svojega obstoja. Delovni kolektiv te tovarne bo ta svoj pomembni jubilej praznil v soboto 15. septembra, ko bo obenem tudi počastil svoj vsakoletni tovarniški praznik — 17. september. Ob tej priložnosti se bodo znova srečali nekdanji sodelavci s tistimi, ki nadaljujejo njihovo delo, delo, ki je poglavo globoke korenine v ta kolektiv, delo, v katerem je trdno zasidrana sedanost tega kolektiva in iz katerega črpa ta kolektiv kot iz neusahljivega vira svojo prihodnjo perspektivo in razvoj. Preteklost Induplati je bogata, v njej se prepletajo težki trenutki s svetlimi, kriza kapitalističnega sistema, proletarska revolucionarnost, zgodovinski čas naše NOB, zmaga naprednih socialističnih sil pod vodstvom KPJ, prehod na delavsko samoupravljanje in nadaljnje vedno doslednejše razvijanje takšnih odnosov, v katerih se zagotavlja delavcu odločujoč vpliv na oblikovanje njegovega družbeno-ekonomskega položaja. Ta tradicija je tradicija razvoja socialističnega humanizma, tradicija delavstva in delavske solidarnosti, v kateri je moralo brez-kompromisno odpasti vse, kar se je postavljalo po robu temu razvoju. Izročilo te delavske zavesti je prav tako živo danes in tudi danes bije svoj boj — boj za uveljavitev poštenega dela, ustvarjalnosti, razvijanja možnosti in osebnosti vsakega delovnega človeka, zavesti o naši medsebojni povezanosti, bratstva in enotnosti naših narodov.

Tradicija in ime Induplati sta znana pri nas — pa tudi onkraj naših meja. V zgodovini Induplati so pomembni mejniki, od katerih naj na tem mestu omenim le nekatere iz njegove najbližje preteklosti. Nedvomno je treba tu najprej omeniti 17. september 1950, ko je jarki kolektiv pogumno stopil na pot razvijanja novih samoupravnih odnosov — datum, ki je postal praznik Induplati. Uvedba 42-urnega delavnika je prav tako našla v Induplati takojšen odziv tako, da je bil ta kolektiv znova med prvimi, ki so uresničili to pomembno pridobitev za delavca. Enako je ta kolektiv letos spet potrdil svoj že tradicionalen angažma; odprava nočnega dela žena je nov revolucionaren korak na poti izboljšanja pogojev dela in življenja neposrednih proizvajalcev, v prvi vrsti mater.

Vsi ti ukrepi pa so bili možni le ob nenehnem pospešenem tehničnem razvoju, ob podpori pravilne in dolgoročno načrtovane poslovne orientacije in na osnovi uvajanja moderne tehnologije ter s tem večje produktivnosti dela. Kolektiv Induplati ni nikoli zapiral vrat prizadevnim in sposobnim strokovnjakom — in jih tudi ne zapira danes. Kako močno se je spremenilo obličje tovarne, kolikšen je njen današnji tehnični napredek — o tem najbolj zgovorno pričajo iskrene besede vseh starih sodelavcev Induplati. Za koliko je porasel celotni dohodek in dohodek, za koliko izvoz in stopnja njegovega pokritja — o tem nazorno pričajo številke.

Kolektiv Induplati, ki je dal marsikatero revolucionarno in borbo, je v sili vedno znal takoj priskočiti na pomoč našemu človeku, pa naj je bilo to v času NOB, ob potresu v Skopju ali drugih katastrofah; stiska drugih mu ni bila nikoli tuja. Red za zasluge, ki mu ga je ob njegovem jubileju podelila občinska skupščina, je pri njem v resnici našel svoje pravo mesto. Prapor Zveze borcev, ki ga je na proslavi razvil narodni heroj tov. Jerman, je znova potrdil zvestobo tega kolektiva ciljem in izročilo naše revolucije.

Induplati je bil in bo odprt kolektiv za vse, ki enako kot on s trudom in delom kujejo našo boljšo bodočnost. Razvijanje vse tesnejših stikov med soslednjimi in sorodnimi kolektivi tako na poslovnem kot družbeno-političnem ter kulturnem in športnem področju je trajna naloga tega kolektiva. Prav tako je bilo tudi sodelovanje Induplati z občinsko skupščino in družbeno-političnimi organizacijami v občini vedno tvorilo. Delovni kolektiv Induplati se je vselej zavedal svoje neposredne vključenosti in krajevni in občinski družbeni in gospodarski organizem, katerega sestavni del je. Skrb za skladen in celovit razvoj tega organizma je bila in ostala še naprej tudi naloga tega kolektiva, čigar prizadevanja se morajo usklajevati na ožjem in širšem družbeno-političnem področju. Tako je ta njegov jubilej — mislim, da lahko tako zapišem — obenem tudi praznik vseh sodelavcev v občini in občinskih organizacijah, katerih predstavnike je kolektiv z radostjo povabil medse, kot svoje častne goste. Ingo Paš

Ob rebalansu proračuna za leto 1973

Na osnovi zasledovanja priliva dohodkov v tekočem letu 1973 je bila ob rebalansu proračuna ocenjena višina dohodkov proračuna 59.523.500.— din. Pri tem je ocenjeno, da bodo dohodki:

— ožjega proračuna 34 236 500 din
— TIS-a 25 287 000 din

Skupščina občine je pri razdelitvi dohodkov proračuna upoštevala dogovor o višini dohodkov, ki jih lahko pridobijo iz izvirnega priliva ali na osnovi samoupravnih sporazumov za kritje dogovorjenega obsega dejavnosti v letu 1973 na splošne oziroma skupne porabe ter omejitvi njihove porabe v letu 1973 in aneks k temu dogovoru. Aneks povečuje možnost proračunske porabe med dogovorjenim 9 % (pogojno 12 %) limitom pri ožjem proračunu ter 12,5 % limitom pri TIS in Kulturni skupnosti za sredstva, ki bodo v drugem polletju potrebna za sanacijo osebnih dohodkov koristnikov proračuna po novih samoupravnih sporazumih. V skladu z družbenim dogovorom je skupščina sklenila, da se presežek ustvarjenih dohodkov ožjega proračuna nad dovoljeno porabo prenese na posebni račun za izravnavo v gospodarstvu in za pospeševanje nekaterih gospodarskih dejavnosti občine.

Kot izhodišče za izdelavo predloga razporeditve dohodkov rebalansa proračuna, ki jih je občinska skupščina tudi upoštevala, so bile načelne usmeritve sprejete na 20. seji komiteja Občinske konference in 3. seji Občinske konference ZKS ter prejšnji sklepi občinske skupščine.

Na osnovi teh izhodišč je bila sprejeta osnovna razdelitev:

1. Poraba ožjega proračuna je omejena na dovoljeno porabo po predpisanem družbenem dogovoru v okviru 9 % povečanja lanskoletnih doseženih dohodkov ter možnim povečanjem za sanacijo osebnih dohodkov v drugem polletju, ki ga dovoljuje aneks k družbenemu dogovoru.

2. V skladu s predpisanim družbenim dogovorom ter aneksom k dogovoru je omejena poraba TIS ter Kulturne Skupnosti na dosežen dohodek v letu 1972, povečan za 12,5 % ter izdatke za povečane osebne dohodke v drugem polletju.

3. TIS bo namenila v sklad za izgradnjo šolske mreže vso razliko med dovoljeno porabo in njenimi potrebami pri funkcionalnih izdatkih.

4. Vsem uporabnikom ožjega proračuna — razen fiksnih obveznosti, izdatkov za socialno in zdravstveno zaščito — se do konca leta 1973 omejijo sredstva v višini 3 %. Vsa zbrana sredstva se ravno tako namenijo v sklad za izgradnjo šolske mreže.

Istočasno je skupščina sprejela priporočilo, da tudi TIS zmanjša funkcionalne izdatke za 3 % in jih namenijo v isti sklad.

Ker ni bilo možno zadostiti vsem zahtevam je skupščina sprejela naslednje:

1. V celoti so upoštevani povečani zahtevki za stalne podpore socialnega varstva, Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje za zdravstveni prispevek za socialno ogrožene kmete in kritje primanjkljaja (določila zakona), krajevnih skupnosti za intervencijska sredstva, sklada za štipendije in vseh državnih organov za kritje osebnih dohodkov po novem sporazumu. V

celoti sta upoštevana tudi zahtevka SZDL in ZMS Domžale.

2. V celoti pa niso bili zaradi pomankanja sredstev upoštevani zahtevki Telesno-kulturne skupnosti. Povečane so bile dotacije, ki naj bi vsaj delno sanirale obstoječe stanje na tem področju. Poleg tega je bilo sprejeto priporočilo, da se za financiranje telesne vzgoje začnejo zbirati sredstva na osnovi samoupravnega sporazumevanja že v letošnjem letu. Sprejeto je bilo priporočilo, da se šolske telovadnice brezplačno dajo v uporabljanje telesno-kulturnim organizacijam oziroma društvom v letošnjem letu.

3. Povečani sta bili dotaciji za osnovno dejavnost Zvezi rezervnih vojaških starešin in Občinskemu odboru Rdečega križa.

4. Največjemu zahtevku po dodatnih sredstvih za popravilo dotrajanih mostov ni bilo mogoče povsem zadostiti. Zagotovljena so bila sredstva za popravila najnujnejših in sicer v postavki, »vzdrževanje občinskih cest.«

5. Zaradi novonastalih obveznosti v zvezi z ustanovitvijo Ekonomske srednje šole, izgradnje otroškega vrtca ter odkupa ležišč v počitniškem domu v Banjolah, so bila zagotovljena dodatna sredstva.

Vsi dejavniki, ki so sodelovali pri pripravi in končnem oblikovanju rebalansa proračuna so skušali v okviru danih materialnih možnosti zadostiti najnujnejšim potrebam, predvsem pa zagotoviti prepotrebna sredstva v skladu za izgradnjo šolske mreže. Upoštevane pa so tudi tiste intencije materialnih postavk, ki neposredno zadovoljujejo socialne, zdravstvene in kulturne potrebe v občini.

Ivanka Zajc

Uredniški odbor »Občinskega poročevalca« se vljudno opravičuje, ker zadnja številka kasni zaradi izpada električne energije.

Člani Krajevne organizacije ZB NOV Jarše-Rodica se kolektivu »INDUPLATI« Jarše iskreno zahvaljujejo za izkazano pozornost in pogostitev ob 50-letnici praznovanja obstoja podjetja.

OBVESTILO

Društvo za športno rekreacijo in telesno vzgojo »PARTIZAN« Domžale obvešča, da se 20. 9. prične rekreacijska telovadba za odrasle v osnovni šoli Šlandrove brigade, in sicer:

vsako sredo od 19.—20. ure za moške in
četrtek od 19.—20. ure za ženske.

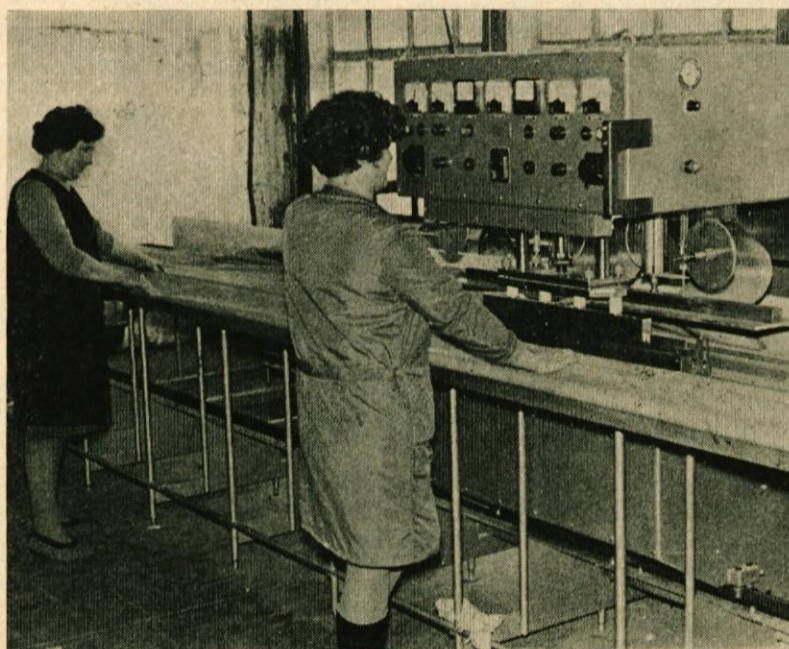
Partizan Domžale

KOMUNALNO PODJETJE DOMŽALE

vabi k sodelovanju

1. več NK delavcev
2. vajenca za vodovodno stroko

3. vajenca za zidarsko stroko
Zainteresirane prosimo, da se telefonično ali pismeno prigrisajo na razgovor na upravljalni podjetja Domžale, Ljubljanska c. 65.

Varjenje tkanin na visokofrekvenčnem stroju

Domžale v prostoru in času

Neposredno po izidu revije »Domžale v prostoru in času«, ki je vzbudila posebno med učeo se mladino in šolniki veliko zanimanja, sem se pogovarjal z načelnikom Geodetske uprave SOB Domžale, ing. geodezije ZMAGOM ČERMELJEM. Zaradi dopustov in iz razloga, ker med počitnicami Občinski poročevalec ni izhajal, objavljamo razgovor šele sedaj.

»Kdaj in kako se je porodila zamisel za izdajo revije »Domžale v prostoru in času?«

— Že dalj časa izhaja Občinski bilten. Ob njegovem izhajanju smo prišli v Geodetski upravi do zamisli, naj bi ga tudi grafično popestrili. Če smo želeli to storiti, smo rabili osnovo. Izdelali smo jo v merilu 1:80.000. Ko je bilo to izdelano, smo k delu pritegnili ing. Petra Svetika z Republiškega zavoda za regionalno in prostorsko planiranje. No, v tem delu pa smo prišli na zamisel: zakaj ne bi izdelali samostojne publikacije?

»Kako je potekalo delo v naslednjem obdobju?«

— Začeli smo pri konceptu. S kolegom Svetikom sva nato ugotovila, katere teme bi bilo v takem delu najbolj zanimivo obdelati in tudi kakšni (in kateri) podatki bi za tako delo prišli najbolj v poštev.

Ker smo s časom ob našem vsakodnevnem rednem delu na Geodetski upravi zelo na tesnem, sva se z ing. Svetikom lotila dela v popoldanskem času — popolnoma prostovoljno.

Predsedstvo skupščine občine je našo zamisel in začetno delo podprlo, prav tako pa nam je priskočil na pomoč Institut za geodezijo in fotogrametrijo. Tako se je polagoma izoblikoval koncept posameznih strani. Nadaljevali smo s tiskom osnove, nato pa tiskali posamezne tematike.

»Koliko tem ste obdelali v publikaciji in kaj vas je vodilo ob izbiri prav teh?«

— Obdelovali smo 24 tem, tako da publikacija vsebuje prostorsko razmestitev vrste elementov. Podatkov za nekatere teme sploh ni bilo, zato smo se morali ponekod celo sami spoprijeti z delom. Pri delu so nam pomagali Zavod za spomeniško varstvo Kranj, Služba za plan in analize pri Občini, Oddelek za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve SOB, Temeljno izobraževalna skupnost Domžale, Elektro Ljubljana-okolica. Zavod za regionalno in prostorsko planiranje ter PTT Domžale. Težava je bila v tem, da smo večkrat ugotovili križanje podatkov, saj so bili velikokrat zelo pomanjkljivi. Nekdo je bil pri njihovi obdelavi neskrben in žal se je nekaj teh napak preneslo tudi v našo publikacijo. V ponatisu jih bomo seveda popravili.

»V čem mislite je tista vrednost publikacije, ki je danes še ne vidimo?«

— V odgovoru naj navedem misel predsednika Skupščine občine Albina Klemenca:

Prostor postaja čedalje bolj dragocen, zato moramo z njim vse bolj preudarno gospodariti. Za vsak nadaljnji poseg vanj pa moramo poznati stanje v prostoru. V tem pogledu nam publikacija prav gotovo nudi marsikaj novega: dobro inventarizacijo prostora, njegovo izrabo in kvaliteto; nudi možnost analiz in primerjav. V marsičem in za marsikoga pa predstavlja skromen učbenik.

»Ob takem delu je nenehno prisotna primerljivost. Naštejte nam nekaj zanimivih primerjav, ki ste jih našli v svojem delu?«

— Moram povedati, da je spretna besedila pisal ing. Svetik, ki je opravil tudi na relaciji Domžale — Slovenija pomembne in če hočete tudi zanimive primerjave. Primerjav je mnogo. Kazalo bi jih posebej objaviti v eni prihodnjih števil.

»Kaj je publikacija še pokazala?«

— V publikaciji je lepo vidno, kje je kaj koncentrirano, kje so potrebe in kje so še možnosti. Ob grafični upodobitvi je npr. lepo razvidno, kje v občini najbolj potrebujejo trgovine. Nadalje je zelo opazno nenehno manjšanje kmetijskih površin, saj so izgube kmetijskih površin že zelo boleče. Videti je tudi, da gremo z bruto zazidalnimi površinami preveč v širino, da je stanovanjska izraba površin nesmotna itd.

»Kakšen odmev pa je revija dosegla?«

— Največje priznanje za naše delo sta nam dala Zavod za regionalno in prostorsko planiranje ter SOB Domžale.

Izredno ugoden odmev pa je bil zaznan v Ljubljani med strokovnimi krogi, saj je revija po svoji zasnovi in izvedbi edinstvena pri nas — doslej še nobena občina ni izdelala tako popolne in široke inventarizacije svojega prostora.

Pa tudi domžalski šolniki in učenci so za revijo pokazali izredno zanimanje, kar nam je seveda v veliko vzpodbudo pri našem delu.

»Kaj delate sedaj in kaj boste v prihodnje?«

— Izdelan je srednjeročni program 1971—1975. Pri posameznih tematikah, kjer je moč predvideti tempo razvoja, smo to že upoštevali tako, da so predvidevanja do leta 1975 zelo realna.

Z našim delom inventarizacije prostora v času — kot bi našemu

delu dejali, seveda še nadaljujemo. Kažejo se nam nove in nove zanimive teme: gospodinjstva po naseljih, število motornih vozil po krajih, kategorizacija cest, lovske družine in njihova območja, gasilska društva — domovi; telesno-vzgojna društva po panogah, vzorna zemljišča občine, avtobusni promet — avtobusne postaje, migracija prebivalstva, naselja — vikendi, stanovanja in lastništvo, izdelali pa smo že turistično avtokarto Domžal.

V prihodnjem letu bo pripravljeno za tisk še 20 tem, z že navedenimi trinajstimi pa se ukvarjamo sedaj. Želeli bi, da bi nove teme našle svoje mesto v novi publikaciji, ki bi bila tej — o kateri sva se danes pogovarjala, odlično dopolnilo. Čeprav delamo še vedno volontersko, upamo, da bodo v proračunu za tisk nove publikacije namenili potrebna sredstva.

Ob predstavitvi ene izmed dejavnosti Geodetske uprave se mi je pokazalo, kako pomembno je pri oblikovanju prostora (z njim smo doslej upravljali bolj ali manj stihsko), da vemo kaj imamo, česa nimamo, kje so potrebe in kje možnosti. Ob dejstvu, da bomo to preglednico morda dobili v prihodnjem letu še izpopolnjeno, gre seveda avtorjem, posebno pa seveda ing. Čermelju, veliko priznanje. SOB Domžale mu ga je na eni zadnjih sej skupščine občine že izreklo. Prav je, da za tako pomembno delo še posebej, če je bilo opravljeno volontersko, zvemo tudi mi.

Praznovanje poklicnih šoferjev v Domžalah

V počastitev Dneva šoferjev in avtomehanikov »13. julij«, smo se v soboto 14. julija zbrali poklicni vozniki in avtomehaniki s svojimi vozili na dvorišču podjetja »TERMIT«. Tu smo formirali povorko z lepo okrašenimi vozili. Krenili smo skozi Domžale do Jamarskega doma na Gorjuši, kjer je bila svečana proslava in tovariško srečanje.

Predsednik združenja tov. Slavko Petek je pozdravil vse navzoče člane in povabljenе goste. V svojem govoru je na kratko opisal zgodovino in pomen praznika »13. julij«. Dotaknil se je tudi zahteve voznikov o priznanju poklica in bonificiranja delovne dobe, ki jo morajo pristojni organi vzeti resno v razpravo in jo dokončno rešiti. Vsi vemo pod kakšnimi pogoji delajo vozniki avtobusov in težkih tovornjakov, vsi zahtevajo, da mora biti voznik vedno vsestransko sposoben, kadarkoli sede za volan. Vsak dan beremo v časopisih o prometnih nesrečah, pa skoraj vedno je kriv samo voznik. Zelo redko ali pa nikoli ne zasledimo članka, da je cesta neprimerna za takšen promet, ki se odvija po njej in da so delovni pogoji voznikov pri nas že skoraj nevzdržni.

Samo od voznikov se zahteva vse mogoče in nemogoče. Vemo, da se cestno omrežje mora povečati, vendar se morajo delovni pogoji ustvariti tudi taki, kot jih zmore človek ne pa samo stroj.

Zato je zahteva po bonifikaciji delovnega staža poklicnih voznikov in avtomehanikov in po zahtevani šolski izobrazbi nujno potrebna in upravičena. Mislim, da lahko zahtevamo, da se stvar reši takoj, saj čakamo rešitev že več kot 15. let.

To zahtevo so toplo pozdravili vsi navzoči in se pridružili zahtevi, da se odprto vprašanje dokončno reši.

Ob koncu slavnostnega dela je

predsednik podelil še nekaj priznanj za dolgoletno in poštvalno delo. Nato je bilo tovariško srečanje s skromno zakusko. Razpoloženje je bilo zelo veselo, saj so se sešli stari prijatelji, ki se običajno vidijo le na cesti, tu pa so se lahko mirno pogovorili. Srečanja so se udeležile tudi žene, saj tudi njim pripada del praznika, ker so mnogokrat doma same in zaskrbljene, če se bo mož vrnil domov živ in zdrav.

Seveda pa domžalska podružnica ZSAM ne prireja samo proslave za »13. julij«. Že od leta 1954 dalje organiziramo po eden ali dva tečaja za voznike motornih vozil. Tako smo usposobili že precejšno število mladih poklicnih voznikov. Letos smo kupili nov kamion TAM 5000 za poučevanje kandidatov; voznika pa smo poslali na inštruktorski izpit. Želja združenja je, da bi lahko prišlo do lastnih učnih rekvizitov in prostorov. Sedaj imamo prostor v Strokovnem izobraževal-

nem centru, s katerim tesno in plodno sodelujemo.

Zahvala za tak uspeh pri šolanju mladih voznikov in za napredek združenja pa pripada predsedniku tov. Petku, ki se poleg rednega dela intenzivno ukvarja še z vsem delom in organizacijo tečajev. V mesecu juniju smo priredili brezplačno predavanje za vse člane o spremembah »Temelnjega zakona o cestnih predpisih«. Na žalost pa je bilo predavanje slabo obiskano.

Po izidu novega zakona bo združenje še enkrat organiziralo tako predavanje.

Želja združenja je, da bi se čim več poklicnih voznikov, ki še niso člani, včlanilo v združenje in s svojim delom pomagalo pri reševanju nalog in problemov.

Obenem pa bi z geslom »v slo-

gi je moč«, zahtevali rešitev za probleme, za katere rešitev se že toliko let zavzemamo poklicni vozniki in avtomehaniki.

Janez Hribar

Povorka ob dnevu šoferjev

Program dela občinskega odbora ZZB NOV Domžale za mandatno dobo 1973-74

Program temelji na sklepih skupščine ZZB NOV in obsega naslednje:
— Občinski odbor ZZB NOV se bo prizadeval za dosledno izvajanje nalog, ki izhajajo iz Pisma tovariša Tita in predsedstva IB ZKJ in 4. konference ZKS Domžale.

— Člane ZZB NOV je treba usmerjati v politično delovanje z vsemi družbeno-političnimi organizacijami in krajevnimi skupnostmi zaradi zadovoljevanja skupnih interesov občanov in jih vključevati v izvajanje programa SLO.

— Zaradi enotnega reševanja problemov je nujna stalna koordinacija dela med Občinskim odborom ZZB NOV, Skupščino občine, Občinsko konferenco ZKS, Občinsko konferenco SZDL, Zvezo rezervnih vojaških starešin, Občinsko konferenco ZMS in Občinskim sindikalnim svetom Domžale.

— Sodelovati je treba pri pripravah referendumov za podaljšanje plačevanja samoprispevka za dokončno izgradnjo šolske mreže v občini in pri volitvah.

— Izvesti akcijo za zbiranje sredstev za gradnjo spominskega doma borcev NOV in mladine Jugoslavije v Kumrovcu.

— Komisiji za varstvo borcev in VVI NOV pri SOB Domžale in drugim organom je treba sproti posredovati konkretne podatke o vseh perečih problemih borcev in VVI NOV in se zavzemati za ustrezno rešitev njihovih socialnih, zdravstvenih, stanovanjskih in drugih problemov.

— Pri Solidarnostnem stanovanjskem skladu pri SOB Domžale je, za borce in VVI NOV, potrebno zagotoviti sredstva za gradnjo in popravila stanovanjskih hiš in stanovanj ter za nakup stanovanj v blokovi gradnji. Pri reševanju teh problemov je upoštevati tudi vdove in otroke padlih in umrlih borcev in VVI NOV.

— V izjemno kritičnih primerih je borcev in invalidov NOV treba zagotoviti pridobitev gradbene parcele brez natečaja.

— Delati na tem, da bo sprejet medobčinski dogovor o formiranju sredstev za redne sistematične zdravniške preglede vseh aktivnih borcev in vojaških vojnih invalidov.

Bolne borce in invalide NOV obiskovati na domu ali v bolnici.

— Štipendiranje otrok članov ZZB NOV, na vseh srednjih, višjih in visokih šolah, je potrebno dosledno urediti in jih po končanem študiju zaposliti na ustreznih delovnih mestih na območju občine.

— Mladini v osnovnih šolah posredovati zgodovino in tradicije NOB in obliki razgovorov med udeleženci NOB in učenci.

Z mladino, ZRVS in drugimi družbeno-političnimi organizacijami organizirati pohode v pomembne partizanske kraje in pripraviti partizanska srečanja ter sodelovati pri proslavah državnih praznikov v občini in po možnosti tudi izven nje.

Sodelovati pri jubilejnih proslavah Krajevnih organizacij ZZB NOV (Oklo in Zaloka pri Mengšu).

— Zaradi pisanja kronike organizirati zbiranje zgodovinskega gradiva iz NOB na območju naše občine.

— Skrbeti za spomeniška obeležja NOB, jih vsaj enkrat letno pregledati in poskrbeti za njihovo najpotrebnejšo obnovo. Urejajo in čistijo pa jih Krajevne organizacije.

V programu dela so navedene samo glavne naloge in upamo, da bodo, ob polni angažiranosti članov odbora in njihovih komisij, uspešno opravljene.

Občinski odbor ZZB NOV Domžale

Izkopavanja v Babji jami

O odkritju ledenodobne postojanke pračloveka v Babji jami na Gorjuši smo v našem glasilu že pisali. V letu 1967 so tu izkopavali domžalski jamarji pod vodstvom arheologa dr. Franca Osoleta. V letu 1968 je izkopavala skupina študentov, ki jih je vodil isti arheolog. Sredstva pa je zagotovila Filozofska fakulteta v Ljubljani. Nedvomno je odkritje te postojanke na našem področju zelo pomembno, saj je najbližja Ljubljani. Ta paleološka postojanka je bila odkrita pred južnim vhodom v Babjo jamo, po številu je pa 25 taka kulturna najdba v Sloveniji.

Lani so domžalski jamarji začeli odstranjevati gruč v severnem vhodu v to jamo, in pri tem spet nalleteli na kulturni horizont. Po navetu arheologa Osoleta so prenehali z deli. Izkopavanja pa je nadaljevala skupina devetih študentov letos v juliju. Strokovno je raziskovanje vodil tako kot prejšnja leta dr. Franci Osole. Sklad Borisa Kidriča pa je dal za ta izkopavanja 15000 ND.

Kaj so novega prinesla letošnja izkopavanja? Izkopali so precej zob in kosti praživali med njimi največ bobra, oglje — ostanke kurišč in kamena rezila. Pri prejšnjih izkopa-

vanjih so našli artefakte — kremenčeva rezila, letos pa je zadnji izkopani artefakt dobil inventarno številko 179. Tu so šteti tudi odbitki in odkruški. Med njimi pa je približno 10 % to je okrog 20 lepih tipoloških kremenčevih orodij.

Proučevanja izkopanega inventarja so pokazala, da sta obe najdbi, to je pred južnim vhodom in v severnem vhodu iz istega prazgodovinskega obdobja, to je okrog 15000 let. Na osnovi prvotnega izkopavanja so strokovnjaki sklepali, da se je tu le občasno na svojih lovskih pohodih zadrževal pračlovek, sedanje najdbe pa kažejo, da gre za stalno naseljeno postojanko. Seveda se je človek zadrževal tudi v notranjosti jame, saj se kulturna plast kaže tudi v jami, le da je tu bolj pod površjem sedimentov. To je pa razumljivo, saj so se v notranjosti jame sedimenti počasneje odlagali, kot pri obeh vseh, kjer je bila kulturna plast približno 1,8 do 2 m globoko.

Domžalski jamarji nameravajo ta kulturno-zgodovinski objekt povezati z bližnjo 24 m nižjo Železno jamo, ki so jo za turizem uredili že pred desetimi leti.

Stane Stražar

Kaj delajo jamarji?

Društvo za raziskovanje jam Simon Robič Domžale velja med jamarji Jugoslavije za eno izmed najboljših jamarskih organizacij. Kot

juši precej slaba, so jo obnovili, razširili in jo nanovo utrdili. Pri tem so vsa ročna dela sami opravili in sicer s prostovoljnim delom.

Ob veselju razpada Krumperški grad

priznanje za njihovo delo je Speleološka zveza Jugoslavije zaupala domžalskim jamarjem organizacijo dvodnevne simpozija o turističnih jamah Jugoslavije, ki je bilo v maju letos v jamarskem domu na Gorjuši. Razen Črne gore in Makedonije so bile na simpoziju zastopane vse republike. Udeležili so se ga predstavniki republiških zavodov za zaščito prirode in zastopniki uprav turističnih jam. Na delovni konferenci so sprejeli nekaj pomembnih sklepov o zaščiti jam in o propagiranju jamskega turizma. Domžalskim jamarjem je organizacija simpozija dobro uspela, to lahko sklepamo po številnih pohvalah in priznanjih, ki jih dobivajo iz drugih republik. Najbolj pa je bil navdušen nad delom naših jamarjev in jamarskim domom delegat iz Bosne. Direktor turistične jame Resavske pečine pa je Domžalčane povabil v goste.

Domžalski jamarji so imeli za to priliko največ dela z ureditvijo ceste. Ker je bila cesta od Krumperka do jamarskega doma na Gor-

Prve dni junija pa so cesto še asfaltirali. Skupna vrednost nove ceste znaša okrog 70.000 ND. Stroške je krilo domžalsko jamarsko društvo. V juniju je društvo priredilo tradicionalno prireditev Adam Ravbar na Krumperku in dan ljudskih običajev. Prireditev je bila lepo obiskana. To kaže, da je okolje krumperškega gradu še kako primerno za takšne kulturnozgodovinske in druge prireditve. Res pa je, da je grad zelo zapuščen in bi bilo nujno misliti tudi na obnovo gradu. Treba bi bilo urediti razmere okrog krumperškega gradu in poiskati sredstva za obnovo in popravilo strehe. Saj bodo pozneje stroški veliko večji.

Na prireditvi ljudski običaji so posneli film in ga pozneje pokazali tistim, ki so na prireditvi sodelovali v narodnih nošah ali drugih folklornih skupinah z ljudskimi običaji.

Pri tej obilici dela si jamarji komaj odtrgajo še kaj prostega časa za raziskovanje podzemlja.

Stane Stražar

Asfaltiranje ceste na KRUMPERK

Problematika stanovanjskega in komunalnega gospodarstva v občini Domžale

Do leta 1965 je družbena skrb za reševanje stanovanjske problematike bila administrativna. Po letu 1965 je na reformnih osnovah prišlo do večjega razmaha tržnih zakonitosti na področju stanovanjskega gospodarstva. Namesto bivših občinskih stanovanjskih skladov so bila ustanovljena Stanovanjska podjetja, ki so v glavnem skrbela za vzdrževanje obstoječega stanovanjskega sklada. Ker je stanovanje ena od osrednjih postavk življenjskega standarda, se niso mogle zaradi ogrožanja le-tega uveljaviti ekonomske stanarine. Stanarine so od leta 1966 za podjetja nespremenjene in so jih občine ob že nizkih stanarinah še subvencionirale. Konkretno je naša občina subvencionirala stanarine v zadnjem letu v višini približno 11 %. Subvencija je do sedaj bila linearna in so jo koristili vsi enako, tudi tisti, ki bi lahko plačevali ekonomsko stanarino. S tem pa ni bil dosežen namen subvencij.

Po letu 1965 se je obdržala obvezna stopnja prispevka za stanovanjsko gospodarstvo 4 odstotke od bruto OD. Podjetja so po zakonu, po zaključnem računu, ob delitvi sredstev lahko še dodatno izločala za stanovanjsko graditev. Žal so te izločitve tudi v naši občini bile preveč skromne. Šolani kadri so bili v glavnem tisti, ki so prišli do stanovanja.

Ob tem so nam ostajale nekatere kategorije prebivalstva z nerešenimi stanovanjskim vprašanjem ter z nobeno perspektivo za njegovo ureditev. Medtem ko so si drugi zidali vile in vikende, so še vedno obdržali tudi družbena stanovanja.

Zaradi tega imamo še vedno primere, da ni dokončno rešeno stanovanjsko vpraša-

nje borcev, izrazito socialnih problemov, starih ljudi in mladih družin. K temu moramo dodati še eno značilnost razvoja prakse na področju stanovanjskega gospodarstva, ki je imela tako dobre kot tudi slabe strani. Razvila se je namreč gradnja stanovanj za trg. Pozitivne posledice tega načina gradnje so bile v tem, da je prišlo v veliki meri do angažiranja sredstev iz zasebnega sektorja. To je zmanjšalo stanovanjski primanjkljaj, ki pa je klub temu ostal še zelo velik.

Negativne posledice pa so se pokazale v nezadovoljvi strukturi, velikosti, kvaliteti in ceni stanovanj, neurejeni centralni kurjavi itd. Kupec stanovanja oz. poznejši koristnik nista imela na to nikakršnega vpliva. Zaradi zamrznjenih stanarin in nerazvite stanovanjske kulture ter stalnega porasta cen materialov in storitev, vzdrževanje obstoječega stanovanjskega sklada ni bilo zadovoljivo kljub naporom pristojnih služb. Tako smo na eni strani ščitili z nizkimi stanarinami življenjski standard, na drugi strani pa je propadal obstoječi stanovanjski sklad. Zaradi boljšega vzdrževanja podjetje, ki gospodari z večino obstoječega najemnega stanovanjskega fonda, sicer preliha sredstva med stavbami, vendar so ta občutno premajhna. Izračunano je, da bi morala ekonomska najemnina znašati za dvosobno komfortno stanovanje okoli 610 din. Sedaj znaša komaj 180 din, t. j. samo 30 din več, kot znaša v nekaterih primerih najemnina za garažo.

K temu moramo dodati še to, da so nekatera podjetja svoja sredstva v veliki meri razdeljevala v majhne kredite za individualno gradnjo in

tako sorazmerno poceni reševala svoje stanovanjske probleme. Zaradi zmede na področju urbanizacije in komunalnega opremljanja je sedaj dejstvo, da so se Domžale razvile v dolgo komunalno neopremljeno »vas«.

Urbanistično usodo Domžal so reševali drugi zavodi. Ni bilo kontinuitete v gojitvi dokumentacije. Urejanje gradbene dokumentacije je cokla gospodarskega in urbanističnega razvoja občine Domžale. Zaradi tega je občinska skupščina ustanovila BIRO 71 DOMŽALE, ki je izdelal vrsto zazidalnih načrtov, v veliki meri uredil urbanistično dokumentacijo, uredil vprašanje lokacijske dokumentacije, izdelavo načrtov objektov itd. Organizirano in sistemsko se je začelo reševati pridobivanje, urejanje in odajanje stavbnih zemljišč. Uspešno se že razvija služba za stanovanjsko gospodarstvo, vendar je še veliko problemov, ki jih bo mogoče rešiti le ob pomoči vseh odgovornih organov in organizacij.

Kompletirati je potrebno urbanistično dokumentacijo, razmejiti odnose s skupščino občine, njenimi organi in upravnimi organi. Kljub večkratnim predlogom za sistemsko rešitev tega vprašanja s strani BIRO 71 do sedaj še ni prišlo do rešitve. Občinska skupščina je sprejela zahtevo, da BIRO 71 lahko oddaja samo komunalno opremljena zemljišča, istočasno pa ni rečeno, od kod dobiti potrebna sredstva. BIRO 71 namreč nima lastnih obratnih sredstev, da bi lahko odkupoval zemljišča in jih komunalno opremil. Posebni problem pa je, kako zajeti sedanje lastnike objektov in parcel pri plačilu novih komunalnih naprav na njihovem območju.

Vse te deviacije, ki so podobne v vseh občinah v Sloveniji in Jugoslaviji, so bile razlog, da se najprej po politični, nato pa po ustavni in zakonski poti pristopi k reviziji dosedanje stanovanjske, urbanistične in komunalne zakonodaje, saj so se zaradi neurejenosti na teh področjih še posebej zaostrele socialne razlike.

S 33. amandmajem k Ustavu SRS, z republiško resolucijo o nadaljnjem razvoju stanovanjskega gospodarstva in z nastajajočo kompletno novo stanovanjsko zakonodajo

se ustvarijo novi samoupravni odnosi na tem pomembnem področju. Namen te zakonodaje je v glavnem:

— da se v čim večji meri zmanjša administrativno vmešavanje države na tem področju,

— da se poveča uveljavljanje obveznosti, odgovornosti, vzajemnosti in solidarnosti,

— da se hitreje, učinkoviteje in na samoupravni osnovi rešujejo problemi stanovanjskega gospodarstva.

C. D.

Varujmo se kolere

Zaradi pojavov kolere v svetu in zlasti v sosednji državi Italiji moramo storiti vse, da bi preprečili vnos te bolezni v našo državo.

V zadnjih desetih letih je bila kolera prijavljena v preko 40 deželah. Leta 1970 se je razširila že v območje Sredozemlja (Sirija, Libanon, Izrael, Turčija, Tunis, Libija). Na bližnjem vzhodu in v Afriki se bo verjetno zadržala; tako so se starim žariščem pridružila še nova in s tem se je povečala tudi verjetnost pogostejših vnosov kolere v doslej neprizadete dežele.

Zato kolera ni le javni zdravstveni problem. Kjer se pojavi, prinese tudi velike ekonomske izgube turizmu, prometu in trgovini.

Kolera se prenaša od človeka do človeka preko okolja. Povzročitelja izloča bolnik ali kliconosec z blatom. Posrednik kolere je okužena voda, redkeje so to živila, neposreden prenos kolere z osebe na osebo je tako izjemen, da je epidemiološko nemembem. Inkubacijska doba (čas od okužbe do pojava bolezni) je kratka: 1–5 dni, povprečno 48 ur. Klicenoštevilo bolezni preneha najpogosteje v 2–3 tednih, kronični klicenosci so izredno redki.

Iz tega sledi, da so za preprečevanje kolere najvažnejši

sanacija okolja in vzdrževanje čimvišjega nivoja osebne higiene ter zdravstvena vzgoja prebivalstva. Posebno je potrebno paziti na kvaliteto pitne vode in kjer ni primerna, jo je potrebno razkuževati. Na higienski način je treba odvajati odplake; nikakor ne smemo z vsebino greznice zalivati vrtov. Smeti in drugih odpadkov od gospodinjstev ne smemo metati v naseljih in divjih odlagališčih, v potoke in na bregove rek. Uničevati moramo mrčes in glodalce ter s čistočo v objektih in naseljih preprečevati njihovo razmnoževanje. V živilskih obratih, gostinskih in turističnih objektih, šolah ter drugih javnih mestih moramo posvečati največjo skrb čistoči. Osebe mora posebno pozornost posvetiti osebni higieni in čistoči naprav, opreme in pribora. Organizirati moramo čiščenje naselij in objektov v njih.

Iz navedenega je razvidno, da vsak občan lahko doprine svoj delež v borbi proti tej nalezljivi bolezni. Uspešnost akcije je v največji meri odvisna od aktivnosti odgovornih organov in služb ter občanov pri izvajanju ukrepov proti koleri.

Ivo Peterca

Ne smemo več odlašati

Društvo upokojencev v Domžalah je vse doslej že večkrat v raznih dopisi v naših časopisih opozorilo pristojne forume o perečih stanovanjskih problemih, v katerih živi veliko število naših članov, zlasti staroupokojencev. Sedaj, ko je vsa stvar že 1 leto dni v teku za čimprejšnjo rešitev teh problemov in ker se upravni odbor ne prestando trudi, da ne bo ostalo samo pri besedah, dobiva društvo od vseh strani prošnje naših upokojencev, da bi prišli do boljših pogojev. Preveč bi bilo, da bi konkretizirali vse kričeče primere. Zato pričakujemo v imenu vseh teh najbolj prizadetih naših tovarišev in tovarišic, ki so prav gotovo zaslužili s svojim dolgoletnim delom v korist naše socialistične družbe, da jim le-ta pomaga, da bi vsaj na jesen svojega življenja zaživel človeka vredno življenje. Prepričani smo, da bo upravni odbor DU uspelo doseči realizacijo teh naših

želja, in da ni več daleč dan, ko bo položen temeljni kamen za gradnjo Doma upokojencev v Domžalah. Druga želja vseh nas upokojencev pa je, da bi našli pri Občinskem odboru SZDL Domžale razumevanje za stalno rubriko. Znano je, da upokojenci nimamo nobenega svojega glasila. Tako nismo dovolj ali pa nič obveščeni o problemih in ukrepih, ki se tičejo neposredno nas upokojencev. Vemo, da je gorenjski »Glas«, odstopil svojim članom-upokojencem posebno stalno rubriko, ki se jo poslužuje DU Kranj in ostala društva upokojencev. Mar ne bi bilo isto mogoče najti tudi v našem Občinskem poročevalcu? Zelo bi bili hvaležni zato, končno smo vsi člani SZDL. Za tovariško razumevanje se vam že v naprej zelo zahvaljujemo!

Nace Vodnik

Koordinacijska komisija

za uresničevanje nalog družbene akcije graditve stanovanj

1. MARJAN BOLHAR — ObSS
2. ČEDOMIR DELETIČ — BIRO 71
3. JANEZ ANŽIN — TOKO
4. MIHA BRINŠEK — Ljubljanska banka Domžale
5. MARTA GOLOB — Tamiz
6. KRALJ IVO — Universale
7. JANKO UKMAR — Induplati
8. ANTON KOS — Osnovna šola Brdo
9. ALEKSANDER SKOK — Podpredsednik SOB
10. JAKOB ZANOŠKAR — Vir
11. MARJAN STARIN — Slovenijales
12. JOŽE KNEP — Induplati
13. MARIJAN STOPAR — SZDL — Prosveta
14. MARIJA IVKOVIČ — SZDL — ZB — Otroško varstvo
15. LADO GORIČAN — ZMS

Kdaj in kakšen dom upokojencev v Domžalah

V Občinskem poročevalcu smo že nekajkrat poročali, da bomo gradili stanovanjski Dom upokojencev. Na zadnjih dveh občnih zborih našega društva so bili sprejeti sklepi, da moramo v Domžalah zgraditi več stanovanj za upokojence. Finačna sredstva iz 4 % sklada, ki jih upravlja Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja SR Slovenije, in ki so nam na razpolago za gradnjo stanovanj ne zadostajo, investitor, ki bi to gradnjo prevzel, bi moral preskrbeti še vsaj pol milijarde SD posojila. Investitor bi moral te kredite vračati ter se zavezati še za plačevanje vseh ostalih stroškov v zvezi z gradnjo. Zaradi tega nam ni bilo mogoče dobiti tako radodarnega strica in ko smo ugotovili, da je tudi v večini drugih društev po Sloveniji podobno stanje, smo sklicali javno sejo Komisije za reševanje stanovanjskih potreb upokojencev, širši upravni odbor društva, predstavnike občinske skupščine, solidarnostnega sklada za gradnjo stanovanj, BIRO-a 71 in vse tiste člane, ki so vložili pismene prijave za stanovanja. Na tej seji smo v navzočnosti vseh prizadetih ugotovi-

vili, da s krediti, ki bi jih dobili iz 4 % sklada ne bi mogli ničesar prirediti. Kajti ta sklad se lahko koristi 20 % za stanovanja namenjena upokojencem, in sicer kot kredit na 25-letno odplačevanje z 2 % obrestmi. 80 % tega sklada pa je namenjeno za gradnjo sodobnih domov za ostarele občane in sicer kot dotacija. Po temeljitem razpravljanju smo se odločili, da Društvo upokojencev v Domžalah predlaga Skupščini občine Domžale, da na prihodnji seji obeh zborov sprejme naslednje sklepe:

1. da odobri gradnjo doma upokojencev v Domžalah za ca. 120 občanov,
2. da prevzame dolžnosti in pravice investitorja,
3. da zagotovi event. manjkajoča sredstva,
4. da imenuje odbor za gradnjo doma.

Utemeljitev za ta predlog pa je naslednja. Iz 4 % sklada za gradnjo stanovanj za upokojence je na razpolago dotacija 12 milijonov din, ki jo kaže sprejeti sicer jo bodo izkoristili v nekem drugem

kraju, kajti tudi ta sklad ima predvsem solidarnostni značaj. Dom počitka v Domžalah je v takšnem stanju, da bi ga niti z večjimi stroški ne mogli usposobiti še za kakih 10 let. Republiški sekretariat za zdravstvo zahteva na podlagi zakona o takšnih domovih, da se Domžalski dom ukine do leta 1975. Nedavno izvedena anketa zdravstvenega stanja občanov pa je ugotovila, da je nad 300 občanov nujno potrebnih domskega varstva in zdravniške nege, ker ima večina teh oseb po več diagnoz raznih kroničnih obolenj.

Lokacija za novi dom je predvidena v bližini Zdravstvenega doma. Stavba bo trinadstropna, v prvi fazi gradnje bo prostora za ca. 120 oseb. Po nekaj letih, ko bodo potrebna sredstva spet zbrana, bo možno v drugi fazi dograditi pri vseh treh traktih prostore za bivanje še za kakih 100 oseb. Menza in ostali skupni prostori pa so že sedaj programirani tako, da bodo imeli omogočeno prehrano in dnevno bivanje v domu tudi upokojenci, ki ne bodo stanovali v domu. To bo velika pridobitev za upokojence.

Društvo upokojencev v Domžalah zbira prijave za sprejem v novi dom že sedaj. V društveni pisarni naj vsak interesent izpolni tiskovino, da nam bo mogoče čim prej sestaviti prednostno listo interesentov za sprejem v novi sodobni Dom upokojencev. Vprašanja plačevanja oskrbnine v domu pa se bodo reševala tako, kot se rešujejo že do sedaj v vseh takšnih domovih. Kolikor ne bi zadostovala pokojnina, event. razliko doplačujejo najbližji svojci, če pa teh ni ali če niso sposobni plačila pa se razlika krije iz družbenih sredstev.

Upokojenci, ki bi v zvezi z gradnjo novega doma ali v kaki drugi zadevi želeli javnega pojasnila, katero bi zanimalo tudi širši krog občanov, naj osebno ali pismeno to sporoče v pisarni društva, Domžale, Kidričeva 3. V prihodnji številki Občinskega poročevalca pa bomo objavili zaželeno pojasnilo.

Končno vabimo člane, ki so še v zaostanku s članarino, da se v začetku oktobra zgledajo v društveni pisarni in poravnajo svoje obveznosti.

I. R.

Gora ni nora . . .

nor je tisti, ki (ne) gre gor.

»Petavarca« iz Ihana potemtakem ni nora. Šla je gor. Na goro. Na najvišjo, kar jih premore Jugoslavija.

Pa ni šla sama. Še 99 nenorih je šlo. Sto žensk. Na Triglav.

Večkrat jo srečam v Domžalah. Ne vem zakaj jo rad ogovorim. Poseben tip je in zato si včasih izmenjava nekaj besed. Pa nič posebnega. O kmetijstvu, ki šepa in o ljudeh, ki nas obdajajo. Vsakdanje stvari. Za zrelo ženo, zrelih let, pa se mi je tega ponedeljka že od daleč zdela tako nenavadna in »alpsko« privlačna, da sem kar strmel.

»Kaj je s teboj Angelca? Odkod pa ta šara na tebi?«

Na temni, skoraj žalni obleki, ki jo vedno nosi, kot da je Primorka in ne iz Stranj pri Kamniku, se ji je velika rdeča rožnata ruta okoli vratu na moč podala. Čudil sem se dvojnimi nogavicam in visokim »Borovo« gumiranim, malce prevelikim čevljem ter po »frajersko« vrženi jopici čez ramo. Njena počasna, utrujena hoja je zbujala sum, da se je nekaj zgodilo.

»Kaj nič ne veš?«

»Kako naj vem? Samo gledam te!«

»Na Triglavu sem bila. Sto žensk na Triglavu, saj veš in jaz med njimi!«

Zijal sem, ona pa je grdo gledala, kot da bi jaz moral vse vedeti. Tudi vprašati ni bilo treba dosti, kar vrelo je iz nje.

»Že tretje leto sem pisala na TT, letos pa sem bila izžrebana. O kako je bilo fain.«

In tako je bila Angelca Flerin, po domače »Petavarca«, gospodinja, iz Ihana stara 68 let, na Triglavu, skupaj s sto ženskami.

To je njena sreča, njen pogum in najlepši dogodek, kar jih je doživela v življenju. Pa v 68. letih človek marsikaj doživi.

Če jo srečate, vam bo vse podrobno znova povedala.

»Pa — so te nesli gor?« izzivam.

»Kaaaj? (o kakšen pogled, hud in dolg). Bile so mlade in lepe, spredaj take in zadaj take (z rokami v loku nakaže veliko zbiralnico mleka in zadaj prav tako in zavist zaradi čarov, ki jih pri njej ni, ni prav nič skušala skriti), ki so omagale in so skoro »porivali« gor. Jaz pa ne. Sama sem šla, vseskozi.«

»Navezana si pa bila in strah te je bilo?«

»Navezana ja, strah pa ne, kje pa! No, malo že, a samo, če bi treskalo in bi me ubila strela. Veliko jih ubije na Triglavu. Sestra me je hudo plašila in zmerjala. Trapa stara, ubila se boš in nobeden od sorodnikov ne bo šel za tvojim pogrebom. Taki so! Vidiš! O, saj sem se tudi sama jezila nase, zaradi kurjih očes na nogah. Taki so kot lešniki, če hočeš ti jih pokažem. Pečejo kot ogenj, jaz pa z njimi na Triglav. Res sem trapa. Pa bom šla še, so rekli, da me bodo še povabili.«

»Kdo?«

»Vsi, vodiči, pa novinarji. Feri, o kako je lušten, pa To — To... (komplicirano ime, zato sem ji pomagal — Tof) Ja, Tof. Ta ga je lomil. Prijazen je kakor ti.«

»To je tisti s črnimi, kodrastimi lasmi?« (Spet hud pogled).

»Ne! Lase ima gladke, pa dolge, pa skuštrane. Nič lepe. Samo očala ima črne. Drugače je pa »fini«, prijazen. Kar naprej nas je slikal. Ali ga kaj vidiš?«

»Včasih ga.«

»Reci mu, da ga lepo pozdravljam in se mu še enkrat zahvaljujem, vsem, za vse, kar so storili za nas. Najbolj mi je hudo, da sem v avtobusu pozabila tranzistor. Če bi mi po poti igrala muzika, bi bilo še lepše.«

Kdo ve koliko dni je še hodila po planinsko oblečena? Morda še zdaj hodi. Pa kaj zato! Njej se je izpolnila velika želja in srečna je.

Angelci želimo še veliko let in ljubezni do planin, pedikerja in vsaj za silo počesanega Tofa.

A. Zajc

Dobronamerni nasvet

Kljub temu, da je Dobeno na izredni točki, lahko bi rekli na idealni točki po legi, obdano z mesti ni misliti, da bi se tu razvil kmečki turizem, o katerem zadnje čase upravičeno veliko govorimo in ga priporočamo. Razlogov za to je več. Prvi in največji je gotovo ta, da je nemogoče obnoviti že razpadajoča gospodarska poslopja. Želja vseh Dobenčanov je, da bi po možnosti prodali po nekaj malih parcel, ki ne pridejo v poštev za obdelavo in ne za pašnike. To so tiste parcele, ki so skalnate strukture, zaraščene in so le leglo golazni. To so zemeljske krpe, ki niso popolnoma nič koristne za kmeta. S prodajo takšnih zemljišč bi si kmetje pridobili osnovna sredstva za vzdrževanje gospodarskih objektov. Morda bi jim bilo možno nabaviti celo strojni park za obdelavo zemlje. S pridobitvijo obdelovalnih sredstev bi hitro lahko obnovili Dobeno.

S takim napredkom na kmetijstvu pa bi tudi zadržali doma domačo delovno silo.

Da bom bolj jasn. S tem, ko bi prodali parcele pa ne bi bil edini njihov finančni dohodek. Novi stanovalci bi nudili kmetom še drugi vir dohodkov in sicer od raznih uslug do prodaje proizvodov in pridelkov skozi celo leto. In navsezadnje bi novi občasni prebivalci nudili v posameznih primerih tudi fizično pomoč pri kmečkih opravilih. Saj je znano, da je takšno delo užitek za marsikoga.

Dobenčani si želijo stika in ogleda njihovega področja s strani odgovornih turističnih, gospodarskih, kmetijskih ter gradbenih predstavnikov, da bi se na kraju samem dogovorili in določili, katere krpe zemlje bi lahko prodali, da ne bi bilo okrnjeno plodno zemljišče, pa vendar v dobro turizmu, kmeta in občine same.

Ivan Dobovšek

Uprizoritev »Veronike Deseniške«

Člani dramske skupine DKPD Svoboda Mengeš so 7. in 8. julija uprizorili v letnem gledališču Mengeš Župančičevo dramo »Veronika Deseniška« v uspeli režiji Francija Končana, ki se je z uspehom uveljavil v mengeški igralski družini že kot predavatelj na dramsko režiserskem in šminkarskem tečaju v Mengšu, ki ga je v letošnji sezoni organiziral Občinski svet ZKPO Domžale.

Veronika Deseniška

Čeprav je bilo v soboto, 7. julija slabo vreme, je bil obisk priveditve kljub temu dober, v nedeljo, 8. julija pa izredno velik.

Sceno je pripravil Saša Kump, scenograf Prešernovega gledališča iz Kranja, isto gledališče je pa posodilo za to uprizoritev tudi kostume. Vse izgleda, da bomo v kratkem imeli tesnejše stike s to gorenjsko gledališko hišo.

Predvsem moramo pohvaliti igro Jožeta Gogale v vlogi Hermana in igro mlade Marjetke Veider v vlogi Veronike, pohvala pa gre prav gotovo tudi celotni dramski skupini.

Dramska skupina iz Mengša je to igro z uspehom uprizorila tudi v Škocjanu pri Dobu. Tudi tu si je igro ogledalo ca. 700 ljudi.

Tako v Mengšu, kakor tudi v Škocjanu so gledalci nagradili z dolgotrajnimi aplavzi člane igralske skupine, ki so zahtevne vloge zares dovršeno odigrali.

V zimski sezoni bo pa igralska skupina iz Mengša pripravila isto delo na odskih deskah v dvorani in to v Mengšu in bližnji okolici. Pri nadaljnjem delu želimo prizadevnim igralcem še veliko uspehov.

Tone Ravnikar

POJASNILO OBČANOM V ZVEZI S PLACEVANJEM AKONTACIJE

Davčna uprava SOB Domžale je na podlagi 195. člena zakona o davkih občanov (Ur. list SRS, št. 7/72) predpisala akontacije na davek od skupnega dohodka občanov, katere plačilo zapade 1. 10. 1973. Tako so občani dobili položnice, na katerih je znesek I. in II. akontacije na davek od skupnega dohodka občanov za leto 1973 ter III. in IV. akontacija na dodatni davek (stabilizacijski) za leto 1973. I. in II. akontacija na davek od skupnega dohodka občanov znašata polovico odmere tega davka za leto 1972, III. in IV. akontacija pa ne bosta predpisani.

Iz pisarne Davčne uprave SOB Domžale

DOMŽALSKI MLADI AKTIVISTI NA POLETNI POLITIČNI ŠOLI

Republiška konferenca ZMS je tudi letos organizirala enotedensko poletno politično šolo za aktiviste v ZM. Letos je bila ta šola v Vikrah pod Šmarno goro v Centru za vzgojo miličnikov — kadetov.

Tudi iz naše občine se je te šole udeležilo šest mladih iz tovarniških in terenskih aktivov. Poleg kvalitetnih predavateljev pedagogov iz naših visokih šol, so v šoli na tribunah govorili naši znani politični delavci: Sergej Kraigher, Stane Dolanc, dr. Anton Vratuša in drugi. Taka politična šola bo prav gotovo koristila našim udeležencem pri njihovem aktivističnem delu v mladinskih aktivih v naši občini.

Janko Kralj

Boljši časi za nogomet

S prvo nedeljo v septembru se je pričelo tudi novo prvenstvo v ljubljanski nogometni podvezni ligi, v kateri že vrsto let nastopajo trije klubi iz naše občine: NK Domžale, NK Ihan in NK Dob.

V prvem kolu so iztržili 3 točke. Domžale so doma izgubile z novincem Črnučami, Ihan ni prejel zadetka v Kamniku in tako osvojil točko, Dob pa je osvojil obe točki na vročem terenu na Rakeku, mladinci pa so zmagali kar z 11:1. Mladinci Domžal so premagali Črnuče, mladinci Ihana pa so z istim rezultatom izgubili v Kamniku.

Poraz Domžal na domačem terenu in zmaga Doba na Rakeku sta vsekakor presenetljiva rezultata, vendar le za nepoznavalce razmer v klubih. NK Domžale je v letošnjem prestopnem roku zapustilo kar 13 standardnih igralcev. Hribar, Novak in Šlajpah so odšli v Kamnik, Kušar in Pogačar v Mengeš, Prosen je prestopil k Savi, Đorđević k Slovanu, Koplan v Dob, Pest k Ihanu in Sever k novoustanovljenemu klubu Lukovica. Tratar se je vrnil v Mirno, Šafar je prenehal igrati. Zaradi afere s pokalne tekme z Mariborom sta klubu odvzeti dve točki za letošnje prvenstvo, zato bo potrebno precej volje in požrtvovalnosti preostalih nogometnih navdušencev v Domžalah, da se bo klub rešil izpada iz tako kvalitetne in zelo izenačene NPL.

Zmagovalec letošnjega občinskega pokalnega turnirja v članski konkurenci — NK Dob je s pripravi pričel že zgodaj. V prestopnem roku se je klub okrepil kar s štirimi kvalitetnimi napadalci: Koplanom iz Domžal, bratoma Barič iz Krašnje, z Vavpetičem, ki je nekaj časa nastopal za mladince Merkatorja in vratarjem Kocjančičem iz Krašnje. Dva mlada perspektivna igralca Lebar in Marolt sta slekla vojaške uniforme tako, da klub razpolaga z več kot zadostnim številom dobrih igralcev. Strokovno vodstvo je bilo zaupano

Harišu, bivšemu igralcu Save, do sprememb pa je prišlo tudi na krnilu kluba. Dosedanji predsednik je prevzel blagajniške posle, novi predsednik pa je dolgoletni zaslužni član kluba Cerar P. Tudi za pionirje in veterane je v Dobu poskrbljeno, saj so oboji zelo številni in navdušeno trenirajo pod strokovnim vodstvom. Pionirji so zabeležili že prvi uspeh, saj so proti preizkušenim nasprotnikom iz Kamnika v prvenstveni tekmi igrali neodločeno. Nekateri rezultati prijateljskih tekem (Dob: Gradis 5:3, Dob: Iskra 3:1, Dob: Tosama 6:3, Krašnja: Dob 5:3, Dob: Krašnja 9:1, Domžale: Dob 3:4) in dobra igra na Rakeku nam potrjujejo oceno, da bo NK Dob v NPL letošnjo sezono igral vidnejšo vlogo.

Tako kot Domžale in Dob tudi NK Ihan nastopa v letošnjem prvenstvu s tremi ekipami: člansko, mladinsko in pionirsko, pa tudi veterani so zopet aktivni. V štirih tekmah s starim rivalom veterani Doba so enkrat zmagali, enkrat izgubili in dvakrat igrali neodločeno. Zlasti prva ekipa Ihana je že dalj časa v odlični formi, zato tudi neodločen izid proti vicešampionu NPL v Kamniku ni presenetljiv. To je dobro in uigrano moštvo, ki že v letošnji sezoni lahko poseže v sam vrh lestvice.

V I. razredu NPL nastopata dva naša kluba: Induplati Jarše, okrepjene z Novakom iz Doba, ki se bodo borile za povratek v NPL, upajmo da uspešno, in NK Mengeš.

Poleg NK Napredek Krašnja nastopata v II. razredu dva novoustanovljena kluba — NK Lukovica in NK Radomlje.

Torej za množičnost nogometa v občini je poskrbljeno, to pa je gotovo najvažnejše kljub nekaterim trditvam, da gre množičnost na račun kvalitete. Skrb za podmladek in strokovno delo s privrženci nogometne igre mora roditi kvaliteto, če bodo zagotovljena vsaj najnujnejša finančna sredstva.

Nogometni klub Ihan

Temeljna telesno-kulturna skupnost tudi v Domžalah

Telesna kultura postaja v vedno hitrejšem družbenem in gospodarskem razvoju elementarna potreba delovnega človeka, ker mu omogoča v tehniziranem svetu ter v velikem tempu sodobnega življenja ohraniti njegovo psihično ravnotežje. Tega se tudi zaveda mnogo naših občanov, kar se kaže predvsem v tem, da se jih vedno več vključuje v razne telesnokulturne aktivnosti. Telesna kultura postaja družbena dejavnost, katere rezultati se poleg že omenjenega odražajo predvsem v zdravju, skladnem telesnem in duševnem razvoju, v večji delovni in obrambni sposobnosti ter smotrnejši uporabi prostega časa delovnih ljudi in občanov. Da bi lahko občani bolj organizirano razvijali svoje potrebe na področju telesne kulture, je republiška skupščina konec maja 1973 sprejela Zakon o telesnokulturnih skupnostih, v katerem je urejena vrsta vprašanj s področja telesne kulture, ki doslej niso bila zakonsko, niti kako drugače urejena.

Novi zakon opredeljuje telesnokulturno dejavnost kot dejavnost posebnega družbenega pomena. Bistvena novost zakona je v tem, da predvideva nove institucije, in sicer telesnokulturne skupnosti, kjer so združeni nosilci in izvajalci telesnokulturne dejavnosti, ki bodo na osnovi družbenega dogovarjanja in samoupravnega sporazumevanja oblikovali ter uresničevali programe telesnokulturne dejavnosti, poleg tega pa bodo zagotavljali zadostna sredstva za izvedbo dogovorjenih programov. Telesnokulturne skupnosti se ustanavljajo predvsem zato, da se omogoči organizirano zadovoljevanje osebnih in skupnih potreb delovnih ljudi na področju telesne kulture, da se dosežejo najbolj usklajena samoupravna razmerja za skupno določanje politike razvoja in za zagotovitev opravljanja telesnokulturne dejavnosti v skladu s skupnimi interesi. V telesnokulturne skupnosti se združujejo delovni ljudje in občani, vključeni v telesnokulturne organizacije, delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela ter občani v krajevnih skupnostih. Temeljna telesnokulturna skupnost se ustanovi za območje ene ali več občin. S samoupravnim sporazumom so temeljne telesnokulturne skupnosti v skladu z zakonom zadolžene, da ustanovijo telesnokulturno skupnost SR Slovenije. Temeljne telesnokulturne skupnosti niso neke izločeni organi in novem družbeno političnem sistemu, ampak sodelujejo pri uresničevanju telesnokulturne dejavnosti z družbeno političnimi skupnostmi, drugimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi ter z družbeno političnimi in drugimi organizacijami. Z naštetimi or-

gani in organizacijami sodelujejo tako, da se sporazumevajo z njimi glede raznih vidikov dejavnosti, zlasti o programih razvoja telesne kulture in finansiranju tega programa. Najvišji organ upravljanja telesnokulturne skupnosti je skupščina telesnokulturne skupnosti. Skupščino sestavljajo delegati delovnih ljudi in občanov iz organizacij in skupnosti in to delegati, ki jih izvolijo telesnokulturne organizacije, delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela ter občani v krajevnih skupnostih. Organizacijo skupščine in njenih organov, način odločanja, način delegiranja delegatov in njihovo število ter druge, za delovanje skupnosti pomembne zadeve, se ureddijo s samoupravnim sporazumom in s statutom skupnosti.

V zakonu je predvideno, da se telesnokulturna dejavnost finansira iz prispevka iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela ali iz obeh. Viri in višina sredstev se določijo s samoupravnim sporazumom oziroma sporazumi, ki jih sklenejo delovni ljudje v temeljnih organizacijah združenega dela in drugi delovni ljudje na območju temeljne telesnokulturne dejavnosti. Če samoupravni sporazum oziroma sredstva, zbrana s samoupravnimi sporazumi, ne zagotavljajo izvedbe osnovnih nalog iz programov telesnokulturne skupnosti, sprejme skupščina občine na predlog temeljne telesnokulturne skupnosti odlok, s katerim določi vire in višino sredstev za izvedbo teh nalog. Osnova za finansiranje telesnokulturne dejavnosti so programi telesnokulturne dejavnosti, ki se v skladu z družbenimi razvojnimi načrti sprejemajo za območje posamezne telesnokulturne skupnosti po načelih družbenega dogovarjanja oziroma samoupravnega sporazumevanja.

Zakon o telesnokulturnih skupnostih se precej razlikuje od zakonov, ki urejajo samoupravne interesne skupnosti na drugih področjih, in ki so bili sprejeti v zadnjih letih. Že iz povedanega je razvidno, da se omejuje predvsem na načela za ustanavljanje in organizacijo telesnokulturnih skupnosti, medtem ko je vse ostalo načeloma prepuščeno samoupravnemu sporazumevanju oziroma odločanju. Razlog za to je v spoznanjih in ugotovitvah, ki jih je v tem času že prinesel družbeni razvoj in ki dobivajo svoj odraz tudi v novi ustavi.

Zakon določa, da opravi priprave za začetek dela telesnokulturne skupnosti, ki mora biti ustanovljena do konca tega leta, iniciativni odbor, ki ga imenuje skupščina družbeno politične skupnosti. Naloga iniciativnega odbora je, da pripravi usta-

novno skupščino telesnokulturne skupnosti, izdela osnutek začasnega statuta skupnosti, osnutek poslovnika o delu ustanovne skupščine in skliče ustanovno skupščino telesnokulturne skupnosti. Iniciativni odbor mora izdelati tudi predlog sporazuma o financiranju telesnokulturne dejavnosti, ki je sestavni del statuta. Ustanovna skupščina bo obravnavala predloge oziroma osnutke naštetih aktov. Poleg tega bo ustanovna skupščina izvolila tudi začasne izvršilne in druge organe ter določila rok za konstituiranje skupnosti po določbah začasnega statuta. Ta rok ne sme biti daljši od enega leta od ustanovitve telesnokulturne skupnosti. Predvideno je, da bo seja ustanovne skupščine konec oktobra 1973.

V skladu z določili zakona je skupščina občine Domžale imenovala iniciativni odbor za ustanovitev samostojne, temeljne telesnokulturne skupnosti občine Domžale. V ta odbor so bili imenovani naslednji tovariši: Stane Skok — predsednik, ter člani: Milan Flerin, Anton Hribar, Franc Majdič, dr. Gregor Pintar, Vladimir Petkovič, Matjaž Pavlin, Franc Rak, dr. Mitja Šircelj, Leon Stifter, Marjan Trobec, Janez Velep, Franc Zabret in Zule Pavlin. Odbor je imel že več sej, na katerih je kompleksneje obravnaval problematiko telesnokulturne dejavnosti v občini Domžale, poleg tega pa je izdelal tudi predlog statuta Temeljne telesnokulturne skupnosti občine Domžale, predlog sistema delegiranja v skupščino temeljne telesnokulturne skupnosti, ter osnutek samoupravnega sporazuma o finansiranju telesnokulturne dejavnosti v občini Domžale. Ti predlogi bodo v kratkem dani v javno razpravo in to delavcem v organizacijah združenega dela, občanom v krajevnih skupnostih ter telesnokulturnim organizacijam. Javno razpravo bodo organizirale družbeno politične ter telesnokulturne organizacije. Pričakujejo, da bo javna razprava dala temeljne smernice bodočega razvoja telesnokulturne dejavnosti v domžalski občini, tako da bo lahko na teh rezultatih oz. smernicah skupščina temeljne telesnokulturne skupnosti jasno začrtala razvoj telesne kulture, da leta ne bo prepuščena stihiji, kot je bilo doslej. Dolžnost vseh občanov in delovnih ljudi, posebno tistih, ki delajo na raznih področjih telesne kulture je, da v javni razpravi plodno delujejo in kasneje sprejemajo funkcije v organih telesnokulturne skupnosti. Le na ta način bo lahko telesna kultura dobila tisto mesto, ki ji po njenem pomenu in vlogi pripada v vedno hitrejšem družbenem in gospodarskem razvoju.

Stane Skok

Pojasnilo in resnična dejstva

V svečani številki glasila sta bila objavljena tudi intervjuja Albina Klemenca in Vinka Gobca, v katerih sta vsak s svojega zornega kota odgovorila na vrsto vprašanj. Zaradi tega, da naši bralci ne bi bili napačno seznanjeni z nekaterimi dejstvi, objavljamo naslednji komentar:

1. Pri navedbah glede graditve skupnega vodovoda je dejstvo v tem, da domžalska občina ni bila seznanjena z začetki del v letu 1972 in da zaradi tega ni mogla sodelovati pri tej zadevi. Šele ko je bila aprila meseca 1973. leta dana pobuda za sodelovanje, so pristojni organi pri SOB Domžale pokrenili vse potrebno, da bi prišlo do konkretnega sodelovanja. Delovne organizacije (razen dveh) v naši občini so zainteresirane za vodo iz kamniškega vodovoda in zaradi tega je bila poslana tudi prošnja, da Komunalno podjetje Kamnik posreduje naslednje podatke:

a) Kolikšna bo lahko količina dobavljene vode v litrih na sekundo?

b) Kako bo potekala gradnja in kakšna sredstva bodo potrebna pri investiranju?

Vendar zahtevanih podatkov ni bilo in zaradi tega tudi ni moglo priti do konkretnih razgovorov. Iz tega sledi, da bo do skupnega sodelovanja lahko prišlo tedaj, ko bodo znani potrebni podatki ker brez le-teh ni mogoče

sklepati nikakršnih dokončnih sporazumov o finansiranju.

2. V odgovoru, v katerem je navedeno programiranje in razhajanje, nikakor ne držijo navedbe, da v domžalski občini pospešujemo v prvi vrsti privatni sektor in da nismo vlagali tudi v družbeno dejavnost. Predsednik SOB Domžale Albin Klemenc nam je dejal naslednje:

»Že v svojem programu ob izvolitvi na mesto predsednika sem zavestno poudaril, da je nadaljnji razvoj gospodarstva podpogoj za nadaljnjo rast ne samo družbenega produkta in narodnega produkta in narodnega dohodka, ampak tudi osebnih dohodkov in življenjskega standarda. Če zasledujemo gibanje podatkov v razdobju 1965 do 1972 za obe občini, potem lahko zasledimo, da pokazatelj kažejo tendenco razvoja in da zmanjšajo to, da bi domžalsko gospodarstvo na račun privatnega sektorja stagniralo. Morda je prišlo do razhajanja v konceptih, toda ne v gospodarskih dosežkih. To pa je bistvenega pomena in garancija nadaljnje rasti gospodarstva. Ker bi bil rad konkreten, naj navedem nekatere primerjalne podatke, kakšno je bilo gibanje v gospodarstvu v obeh občinah v letu 1972. (Izhodiščno leto 1969 z indeksom 100)

	Domžale	Kamnik
Družbeni bruto produkt	209	202
Družbeni proizvod	204	197
Narodni dohodek	201	184
Osebnih dohodki	160	149
Akumulacija in skladi	167	159
Amortizacija	187	207

Iz podatkov za leto 1971 pa lahko razberemo, da je delež zasebnega sektorja v družbenem produktu znašal v Domžalah 21,46 %, v Kamniku pa 9,13 %. Ta razlika pa ni posledica toliko večjega vlaganja v zasebno dejavnost, kot pa nadaljnega razvoja že

Uredništvo

Znana tovarna pletenin »RAŠICA« je v nedeljo 9. septembra praznovala 25-letnico svojega plodnega dela. Proslava je bila ob prisotnosti celotnega kolektiva v Moravčah, kjer ima podjetje že 15 let svoj obrat. Predsednik DS, direktor podjetja in sogovorniki so poudarili rast podjetja in tudi pomen obrata za gospodarsko rast Moravske doline.

Kronika telesne kulture v Domžalah

Nogometaši športnega društva DISK in nogometaši NK Domžale, nepomirljivi rivali na športnih igriščih so našli skupen jezik, kadar so nastopali za barve tedanjega trga. V reprezentančno moštvo so

izbrali le najboljše. V letu 1933 in naprej so navezali stike s sosednimi klubi iz Avstrije, ki so v teh letih sloveli s svojim »wundertimom« kot najboljši nogometaši v Evropi.

Članska legitimacija člana DISK. Značilnost sta žiga Direkcije državnih železnic Ljubljana. Na ta način je bilo omogočeno, da so moštva na podlagi seznama igralcev potrjenega od kluba potovala na tekmovalja s 50 % popustom na železnici.

Preprosto in poceni! Ljubljanska nogometna podzveza, kot prva vodstvena organizacija na Slovenskem je bila ustanovljena leta 1920. Le-ta je registrirala in vodila nogometne klube. Tedaj za vso Slovenijo. Članske legitimacije so bile enotne za vso državo.

TURNIR OB OBČINSKEM PRAZNIKU

Nogometaši Doba so za praznik Občine Domžale, prejeli v trajno last pokal »ObZTK«. Ta lovorika je bila trikrat predana v roke kapetanu zeleno-belih, tokrat v trajno last. Veselje je bilo nepopisno, ker je marsikdo na tihem mislil, da bo pokal prešel v drugo last. Trajna osvojitev pokala je toliko vrednejša, kajti nenadno obvestilo ObZTK, je bilo, da ni v stanju finančno podpreti (sodniški stroški) tega turnirja in da vse stroške nosi lanske zmagovalce. Treba je bilo premisliti, ali se odreči začasno gradnji prepotrebne garderobe, katero klub gradi s prostovoljnim delom, s težko nabranimi finančnimi sredstvi, ali pa prevzeti organizacijo turnirja. Zmagala je zavest, da se vsakoletni turnir organizira tudi letos.

Turnir je v predtekmovalju potekal po sistemu izpadanja.

Dob : Domžale 2 : 1 (0 : 0), Ihan : Napredek 10 : 0 (4 : 0), Induplati : Mengeš 2 : 1 (0 : 0).

Finalni del je bil odigran po točkovnem sistemu vsak z vsakim.

Dob : Induplati 6 : 3 (2 : 0), Induplati : Ihan 1 : 1 (0 : 1), Dob : Ihan 0 : 0.

1. Dob	6 : 3	3 točke
2. Ihan	1 : 1	2 točki
3. Induplati	3 : 6	1 točka

Mladinci NK Domžale so prvič osvojili mladinski pokal.

Slavko Juteršek

Rezultati:
Ihan : Sava 2 : 0, Mengeš : Cerknica 1 : 3, Ihan : Cerknica 3 : 0, Mengeš : Sava 1 : 4.

Vrstni red:
1. Ihan, 2. Cerknica, 3. Sava, 4. Mengeš.

NOGOMETNO PRVENSTVO NPL PODZVEZNA LIGA — člani

1. kolo
Domžale : Črnuče 1 : 5, Kamnik : Ihan 0 : 0, Rakek : Dob 2 : 3. PODZVEZNA LIGA — mladinci

Domžale : Črnuče 3 : 0, Kamnik : Ihan 0 : 3, Rakek : Dob 1 : 11.

OSTALI REZULTATI 1. kola
I. razred NPL — člani

Mengeš : Kočevje 1 : 2, Borovnica : Induplati 1 : 4.

I. razred NPL — mladinci
Mengeš : Merkator 4 : 4.

II. razred NPL — člani
Ribnica : Radomlje 3 : 2, Napredek : Lukovica 1 : 2.

PIONIRSKA LIGA:
Dob : Kamnik 4 : 4, Ihan : Jarše 0 : 3, Domžale : Medvode 3 : 0.

M. Jerman

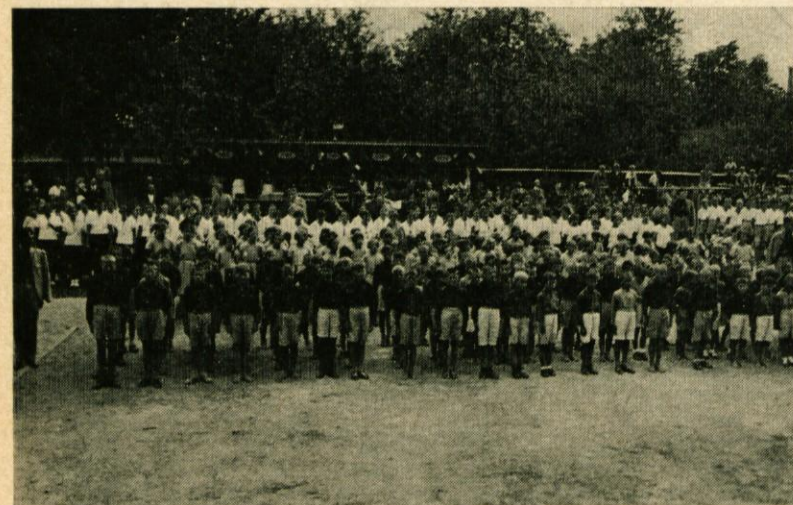
TEKME ZA JUGOKUP na področju SRS

Četrtnfinale:
Miren pri Gorici — Adria : Domžale 2 : 3.

Polfinale:
Domžale — Domžale : Maribor 2 : 4.

ŽENSKI NOGOMET

Gorica — Visco (Palmanova) : Domžale 1 : 2; Maribor — Maribor : Domžale 2 : 0; Grado — Rivignano : Domžale 2 : 1; Ljubljana — Domžale : Rivignano 3 : 0.

Javni telovadni nastopi so bili prikaz množičnosti in dela sokolskih organizacij. Sosedna društva so ob takih prilikah s svojimi telovadnimi oddelki pomagala prirediteljem.

Telovadni nastop Sokola v Mengšu. Nastopajoči po končani povorki na telovadišču. Na fotografiji ni mogoče videti članov, ki naj bi bili na levi strani.

RAZPIS

ZDRUŽENJE ŠOFERJEV IN AVTOMEHANIČEV DOMŽALE, prične s 1. oktobrom 1973 večerni tečaj za voznike motornih vozil C in E kategorije.

Vpišejo se lahko kandidati, stari 18 let, ki so končali osemletko ali poklicno šolo, ter so telesno in duševno zmožni za vožnjo motornih vozil C in E kategorije.

Sprejeti bodo tudi kandidati, ki so končali vsaj 6 razredov osnovne šole, če bodo opravili sprejemni izpit.

Kandidati, ki že imajo vozniško dovoljenje C kategorije, se lahko vpišejo ne glede na šolsko izobrazbo.

Prijave sprejema od 15. septembra do 1. oktobra 1973 tovariš Petek Slavko — Termit Domžale, telefon 72-512.

V popoldanskem času pa na Kidričevi 20 v Domžalah.

Združenje šoferjev in avtomehaničev Domžale

Mednarodna tekma leta 1934 — DOMŽALE (repr.) : AVSTRIJA (Celovec) 4 : 3.

Od leve proti desni: Pichler in igralci: Hace (Domžale), Mišvelj (DISK), Cerar (Domžale), Brojan

(DISK), Šme (DISK), Egger (Domžale), Janežič (Domžale), Saračević (DISK) in Gotwald — sodnik in odbornik. Čepijo: Šubelj (DISK), Ladstätter (DISK) in Kovač (Domžale).

V nedeljo, 29. julija so imeli gasilci iz Studenca svoj praznik. Svojemu namenu so svečano izročili novo motorno brizgalno. »Ognjeni krst« pa je nova črpalka prestala že nekaj dni prej, ko so z njo gasilci sodelovali na požarišču v Dolah pri Moravčah, kjer je zgorel triletni fantek Jože Salmič.

V soboto, 28. julija so črpalko preizkusili na veliki gasilski vaji v Škocjanu, na kateri so sodelovala tudi sosednja gasilska društva. Nova črpalka je veljala skoraj 45.000 din. Društvo je imelo le 15.000 din. Iz

V Trzinu se klub narodnih noš, ki ga vodi tov. Franc Kurent vedno bolj širi in sprejema medse nove člane. Klub sestavlja preko 20 članov, od katerih se več ali manj skoraj vsi redno udeležujejo prireditev, na katerih so narodne noše zaželjene.

Že več let so redni gostje na Kmečki ohceti in organizatorji te tradicionalne prireditve jih že precej dobro poznajo. Udeležujejo se tudi prireditve »Adam Ravbar« na Krumperku, Dneva narodnih noš v Kamniku in podobnih prireditev. Letos pa so člani kluba povabljeni na prireditev v sosednjo državo Italijo.

Naša želja je, da bi bili člani kluba še nadalje tako aktivni, saj so prikazi starih šeg in običajev kot tudi lepe gorenjske narodne noše, v današnjem moderniziranem svetu zelo zaželeni.

Meta Mlakar

Če ne veste, vam povem

— da gradi GP Obnova v Domžalah kar tri dvanajstnadstropne stanovanjske zgradbe, kakršnim so še pred 30 leti rekli »nebotičnik«. V njih bo okoli 180 stanovanj, kar pomeni, da bo čez nekaj let, ko bodo vseljiva in še onih 144 na Kidričevi, ki jih gradi GP Beton iz Zagorja, stanovanjska stiska znatno manjša.

Vsi, ki vam je zakon neizbežen, imejte mirno kri in spanje. Brez ustanove za načrtovanje družine boste lahko spravili svojo družino v svoje stanovanje.

— da je pri mestnem aktivu ZMS ustanovljena likovna sekcija, ki je prišla na idejo in jo namerava uresničiti, da bo samoiniciativno uredila zunanja igrišča novega otroškega vrtca ob Kidričevi cesti, kar so kot kaže prezrli projektantje in investitorji.

Da bi le ideje mladih ne ostale samo ideje!

— da v tovarni »Alko«, v središču Domžal, po zunanosti nič kaj ugledni, ki je bila že zdavnaj zapisana rušenju, zaradi hotela, ki bi

moral stati tam, z vso intenzivnostjo adaptirajo dvoriščne prostore. Nove kadi za namakanje sadja in kuhanje imajo prostornino 60.000 litrov (za zajeten vlak).

V isti tovarnici, v središču Domžal imamo še zgodovinsko transportno sredstvo z 1 konjsko močjo, po imenu »Fuks«, ki je poleg reklamiranega panoja ljubljansko-domžalske banke, edina turistična zanimivost Domžal.

Žal se bo moral turistični »Fuks«, ki sedaj vsak dan prevaža iz kolodvora v »Alko« prazne kartone in steklenice, kmalu spremeniti v salame, ker resno ovira narščajoči promet.

In še eno zanimivost imajo pri »Alko«. Da kdo ne odnese deset tisoč literkih sodov vinjaka in brinjevca, tekata po dvorišču, namesto mož od »Varnosti« dva zvesta ovčjaka, ki sta baje bolj zanesljiva od gumijevk in pištol.

Pa je dobro, če je predsednik Turističnega društva veterinar.

A. Zajc

Izročitev nove motorne brizgalne svojemu namenu

Občinskega gasilskega sklada so dobili 21.000 din; razliko pa so prispevali prebivalci. Največ so dali gasilci sami, saj je vsak član prispeval po 100 din. To je vsekakor lepa vzpodbuda tudi drugim gasilcem. Precej sta prispevala tudi kumica in kum: Terezija Ložar in Anton Cerar ter pokrovitelj slovesnosti Prosvetno društvo Miran Jarc Škocjan, ki ga je zastopal Vinko Makovec.

Studenški gasilci se ob tej priliki zahvaljujejo vsem, ki so jim kakorkoli pomagali v njihovih prizadevanjih in pričakujejo, da jim bodo pomagali s sredstvi tudi za nov gasilski avtomobil, ki bi ga glede na obsežen teren še kako potrebovali.

Stane Stražar

Pregled aktivnega članstva in kadrov telesno-kulturnih organizacij v občini Domžale v letu 1973

Zap. št.	Organizacija	Moški				skupaj	Ženske				skupaj
		cic.	pio.	ml.	čl.		cic.	pio.	ml.	čl.	
1.	TVD Partizan Domžale	15	28	22	9	74	41	32	28		101
2.	TVD Partizan Mengeš	17	32	16	9	74		24			24
3.	TVD Partizan Moravče		20	40	20	80					
4.	TVD Partizan Jarše				26	26				10	10
5.	Nogometni klub Domžale		25	18	29	72			18		18
6.	Nogometni klub Mengeš			23	27	50					
7.	Nogometni klub Ihan			24	21	45					
8.	Nogometni klub Dob			32	35	67					
9.	Nogometni klub Induplati				36	36					
10.	Nogometni klub Napredek Krašnja				23	23					
11.	Nogometni klub Radomlje				16	16					
12.	Nogometni klub Lukovica				16	16					
13.	Košarkarski klub Domžale		33	28	33	94		20	12		32
14.	Kegljaški klub Domžale				19	19					
15.	Smučarski klub Ihan	11	36	19	16	82	7	9	10	3	29
16.	Smučarsko društvo Domžale	18	52	24	20	104	4	5	2	1	14
17.	Smučarsko društvo Mengeš	21	83	28	38	170	13	55	18	16	102
18.	Šahovsko društvo Domžale		3	28	73	104			1	4	5
19.	TAK Prevoje-Domžale			22	24	46					
20.	Hokejski klub Prevoje		12	9	38	59					
21.	Planinsko društvo Domžale										
22.	Planinsko društvo Mengeš										
23.	Avtomoto društvo Domžale				4	4					
24.	Avtomoto društvo Mengeš										
25.	Avtomoto društvo Moravče										
26.	Občinski strelski odbor		64	47	194	305		21	12	19	52

Strokovni kadri:

trenerji, vaditelji, prednjaki — 68

sodniki — 51

PRAZNOVANJE V TRZINU

Kulturno umetniško društvo »Franc Kotar« Trzin bo v mesecu septembru proslavilo 50-letnico delovanja. V tem času bo vrsta prireditev in to:

v soboto, 22. septembra 1973 ob 18. uri Otvoritev razstave društvene dokumentacije, ob 20. uri Slavnostna akademija. V nedeljo, 23. septembra ob 14. uri

Slavnostni sprevod in razvitje prapora,

po razvitju družabna prireditev. V sredo, 26. septembra 1973 ob 20. uri

Koncert harmonikarskega orkestra DKPD Svoboda Mengeš in Okteta bratov Pirnat iz Jarš.

V soboto, 29. septembra 1973 ob 20. uri

Premiera Sket-Špicarjeve ljudske igre »Miklova Zala« v izvedbi KUD »Franc Kotar« Trzin.

Vse prireditve bodo v dvorani Kulturnega doma Trzin.

T. R.

VABILO K SODELOVANJU

Dramska skupina, harmonikarski orkester in pevski zbor DKPD Svoboda Mengeš vabijo vse občane, ki imajo veselje do dramske dejavnosti, dela pri harmonikarskem orkestru, predvsem pa do petja, da se v sezoni 1973/74 vključijo v društvene skupine.

Prijave sprejema tajnica društva Justa Koželj, Trak Mengeš.

IGNACIJ KUNAVER

Umrli je Ignacij Kunaver iz Moravč.

Rodil se je 16. 7. 1912 v vasi Kakošnje pri Moravčah v revni kmečki družini, po domače pri Grilu. Tu se je v družbi bratov in sester veselil življenja. Toda usoda je hotela, da so mu komaj 12-letnemu fantiču umrli starši. Tako se je moral pri drugih ljudeh prebijati skozi življenje. Moral je kot pastirček, pozneje kot hlapec, opravljati najtežja kmečka dela. Bil je priden in marljiv. Takega ga je doletela svetovna vojna in kot zaveden Slovenec je vedel kam spada. Zato je šel že leta 1942 prostovoljno v partizane in s tem dokazal lik pravega in naprednega delavca-borca. Vojna vihra ga je pripeljala na Dolenjsko, kjer so ga 3. 8. 1943 Nemci ujeli in poslali v taborišče, kjer je dočakal konec vojne.

Po vrnitvi domov se je takoj zaposlil kot delavec v peskokopu podjetja »Termit«. S pridnostjo, delavnostjo in zvestobo do dela je dobil popolno zaupanje podjetja in sčasoma tako napredoval, da je postal nadzornik. Na tem položaju je bil pošten, dosleden in pravičen do svojih tovarišev — sodelavcev. Kot tak je slovel po vsej moravški dolini in še daleč preko njenih meja.

V vsej svoji delavnosti niti slutil ni, da ga je napadla zahrbtna bolezen, ki mu je počasi, toda vztrajno izpodkopavala njegovo zdravje. Dolgo ji je kljuboval — toda slednjič je moral v bolnico, kjer pa mu vsa zdravniška veda ni mogla več pomagati. Pripeljali so ga domov, vendar je še vedno upal v ozdravitev. 20. 7. 1973 je komaj 61-letnemu prenehalo v vsej svoji plemenitosti biti njegovo blago in močno srce. Zapušča ženo Anko in dva že odrasla sina in hčerko.

Pogrešalo ga bo njegovo podjetje, pogrešali ga bodo njegovi sosede, s katerimi je bil vedno v dobrih odnosih, prav posebno ga bodo pa pogrešali njegovi dragi domači. Kako priljubljen in cenjen je bil pokojni Nace smo videli na njegovem pogrebu, ki se ga je udeležilo veliko ljudi in se tako dostojno poslovili od zavednega delavca in vnetega borca za delavske pravice.

Njegovo izmučeno in do kraja izčrpano telo naj mirno počiva v zemlji moravškega pokopališča, spomin nanj pa bo vedno živ el med nami!

Janko Zupan

PAVEL PLEŠNAR

V mesecu juliju smo se na kamniških Žalah poslovili od nenadno umrlega, priznanega slovenskega kmetijskega strokovnjaka Pavla Plešnarja.

Pokojnika je iz rodne Idrije, kjer se je rodil 8. 1. 1903. leta, vodila pot na Grmsko kmetijsko šolo. Po končani šoli se je zaposlil v Jablah. Nato je odšel na Seminarski obrat na Selo pri Ivančni gorici, kjer je ostal celih 22 let.

Kot zavednemu Slovencu tudi njemu ni bilo prizanešeno. Za domovino je žrtvoval sina, ki je padel v partizanih. Tik pred osvoboditvijo si je s pobegom rešil življenje.

Po končani vojni je že meseca junija 1945 nastopil mesto upravnika na posestvih Jable-Križ, Črnelo-Cešenik.

Začel je ustvarjati iz nič, saj ni imel ne strojev, ne orodja, ne živine, ne ljudi. Imel pa je močno voljo. Posojal je lastno orodje in s tem dal zgled svojim najbližjim sodelavcem, da so tudi oni storili isto in tako so lahko pričeli delati, kajti prva delovna sila, ki jo je imel na razpolago so bili le kaznjenci in vojni ujetniki.

Eden od prvih poveljnih uspehov je bil ta, da je že leta 1947 postavil dva kokošnjaka na Križu, ki sta bila zasnova današnjemu velikemu perutninskemu obratu.

Leta 1948 je bil začetek regulacijskih del na Pšati. Takrat je bilo ustanovljeno novo posestvo Pšata-Mengeš, katerega prvi direktor je postal.

Z veliko vztrajnostjo, veseljem in žilavostjo je pričel z melioracijo polja na Pšati.

Nato je pričel v zelo težkih pogojih z arondacijami in melioracijo mengeškega polja. S svojo trdno voljo in veseljem do napredka v kmetijstvu je uspel in mengeško polje je postalo rodno. Tisoče in tisoče parcelic — grobelj je združil in osnoval današnji zaokroženi kompleks na Drnovem. Tako je iz pičlih sto hektarjev z leti nastal današnji obrat, ki ima 2.500 ha plodne zemlje.

K njemu na posestvo je prihajalo leto za letom več agronomov — praktikantov, da so si pridobili od njega bogatih izkušenj.

Pri vsem, kar je danes storjenega v poljedelski proizvodnji pri Emoni, je tudi njegova zasluga.

Po 44-tih letih trdega, naporne dela je leta 1965 odšel v zasluzeni pokoj. Užival ga je le 6 let, saj ga je bolezen pred dvema leti hudo prizadela.

Zgrajene sušilnice, meliorirana zemljišča, arondirani kompleksi so trajen spomenik njegovega žilavega in vztrajnega dela, poleg mnogih nagrad in ordena dela III. stopnje.

Franc Peterlin

MAKS GUČEK

25. julija smo se zadnjikrat poslovili od našega sodelavca in tovariša Maksa Gučka. Njegovo življenjsko pot je prekinila prometna nesreča na cesti proti morju.

Rodil se je 12. 8. 1925 v Lokah pri Trbovljah, kot sin delavske družine. Pred 23. leti se je zaposlil v tovarni glasbil »Melodija« v Mengšu, kot človek, ki je bil tih in skromen, pa vendar vedno in povsod

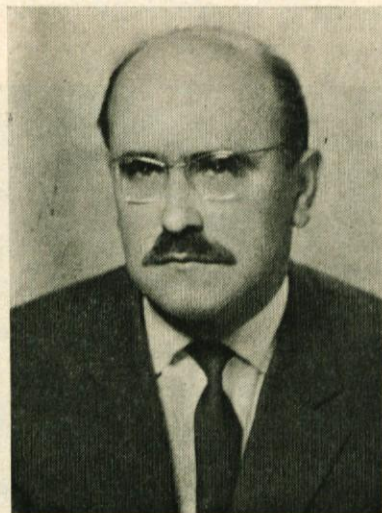

pripravljen pomagati drugim in vsemu kolektivu v najtežjih trenutkih. Čut za pravico delovnega človeka ga je že od vsega začetka postavil v vrste borcev za lepši jutrišnji dan. Kolektiv mu je zaupal, zato je bil vrsto let predsednik najodgovornejših samoupravnih organov in družbeno-političnih organizacij. Mimo dolžnosti predsednika sindikalne organizacije, delavskega sveta, poslovnega odbora, sekretarja OOKZ, je še vedno našel čas za delo v drugih organizacijah in ustanovah. Kot odbornik gospodarskega zbora SOB in član svetov je skušal v širši družbeni skupnosti reševati vrsto gospodarskih in družbenih problemov. Toda Maksa poznamo tudi kot glasbenika. Njegova življenjska pot je bila tesno povezana z delom Zavoda za glasbeno izobraževanje v Domžalah, še prav posebno pa z delom orkestra tega zavoda. Ljubezen do glasbe, do dela in resnicoljubnosti pa je vseskozi prenašal tudi v družinski krog. Kljub pomanjkanju časa in odpovedovanju je zgradil skromen dom, da bi vsa družina lahko lepše živela.

Toda sredi dela ga je kruta usoda iztrgala iz kolektiva, od žene in dveh hčerk in od nešteti prijateljev. Vse, kar mu lahko še rečemo v spomin, je naša iskrena zahvala za vse, kar nam je dal v svojem kratkem, vendar bogatem življenju.

LIPAR IVO-IZTOK

Pred dobrim mesecem nas je presenetila vest, da je umrl tovariš Lipar Ivo-Iztok, star komaj 53 let. Bolezen, posledica vojnih naprov v času narodnoosvobodilne

borbe, je storila svoje in ni dovolila, da bi mož, ki se je razdajal, dokler je le mogel, še živel v krogu svoje družine in se veselil uspehov svojih hčera in tudi napredka kraja.

Da je bil upoštevan in priljubljen, je pokazala njegova zadnja pot, na kateri ga je spremljalo veliko število prijateljev, znancev in vojnih tovarišev.

Že kot dijak je bil v bivši Jugoslaviji v naprednih vrstah in to ni mogel skriti tudi po prihodu okupatorja. Takoj, že leta 1941, se je vključil v ilegalno delo v Mengšu in kljub konspiraciji so Nemci kmalu zaslutili, da se v sicer mirnem inteligenču skriva nevarna klika upornega slovenskega inteligenta. Julija 1941 so ga že zaprli in odpeljali v Begunje in potem v Krūshdorf. Ker pa mu niso mogli dokazati nobenih krivih dejanj so ga po petih mesecih pustili domov. Tu je takoj nadaljeval z delom v ilegali in potem julija 1943 odšel v partizane, v Šlandrovo brigado in pozneje postal načelnik propagande IV. operativne cone. V partizanih je imel razne funkcije in je postal oficir JLA. Po končani vojni in demobilizaciji se je najprej zaposlil na Okraju v Kamniku, potem pa na Občini v Mengšu. Bil je dolgoletni predsednik odbora ZZB NOV Mengeš, član Občinskega odbora ZZB NOV Domžale, časnikar in dopisnik v Borcu in TV-15.

Vedno se je zanimal za družbeno dejavnost v kraju, v občini, sodeloval, dokler je mogel v organizacijah SZDL, ZK, TVD Partizan v Mengšu in drugod.

Ko ga je bolezen, ki ga je mučila dolgo časa, končno položila v posteljo, je bil nemiren in nesrečen, ker je bil izključen iz aktivnega dela.

Delo Ivana Liparja bo ohranjalo njegov lik vedno med nami. Za svoj boj in svoje delo je prejel več odlikovanj in priznanj.

Roman Maligoj

Občane obveščamo, da SMEJNI DAN v Brezju pri Krtini, ki je bil do sedaj vsak 1. torek v mesecu, predstavljamo na vsako drugo soboto v mesecu.

Krajevna skupnost

Krtina